

ไป เนื่องจากการขาดลอกแม่น้ำเสียวใหญ่ ทำให้พืชธรรมชาติหมดไป คนรุ่นหลังน่าจะมองเห็นความสำคัญและร่วมอนุรักษ์พืชตามฝั่งแม่น้ำเสียวไว้ต่อไป

จากข้อมูลที่น่าเสนอจะเห็นว่า พุงกุลาร้องไห้ แม่น้ำเสียวใหญ่ โพนขึ้นกยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวได้อีกแห่งหนึ่ง

จากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีในชุมชนมี ๒ ลักษณะคือ ทรัพยากรที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ของหมู่บ้าน ได้แก่ กูกาสิงห์ กูโพนวิจ และกูโพนระฆัง ซึ่งพบว่ากูกาสิงห์เป็นโบราณสถานขอมที่ได้รับการบูรณะแล้วตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นต้นมา แต่ยังไม่ได้จัดระบบภูมิโนเวศให้เอื้อต่อการท่องเที่ยวอย่างเท่าที่ควรจะเป็น ส่วนกูโพนวิจก็ได้รับการบูรณะแล้วตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ และกูโพนระฆังซึ่งกำลังบูรณะอยู่ในระหว่างการค้ายังโบราณสถานและรอบการบูรณะในช่วงที่ ๒ ซึ่งในส่วนโบราณสถานทั้ง ๓ แห่ง หากบูรณะหรือปรับระบบภูมิโนเวศเหมาะสมแล้วก็จะเป็นการเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวได้ดีขึ้น

๑.๓ ด้านกิจกรรมสังคมวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรมของบ้านกูกาสิงห์มีดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

๑.๓.๑ งานประเพณีของหมู่บ้าน

งานประเพณีของชาวบ้าน จากความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ชาวบ้านกูกาสิงห์เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลาวที่มีเชื้อสายจากนครจำปาศักดิ์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีภาษาไทยลาวเป็นภาษาถิ่นและ ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีตาม ฮีต ๑๒ คลอง ๑๔ คือการทำบุญในรอบ ๑๒ เดือนเหมือนกับชาวอีสานโดยทั่วไป เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของสังคมอย่างแน่นแฟ้นต่อเนื่องกันมามิได้ขาด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำบุญตามวิถีพื้นบ้าน และงานบุญที่เทศบาลให้งบประมาณสนับสนุน มีดังนี้

๑). งานสงฆ์บูชาเทพหรืองานสงกรานต์ จัดขึ้นบริเวณวัดบูรพาภู่น้อยหรือบริเวณที่ตั้งของกูกาสิงห์ โดยจัดขึ้นช่วงประมาณวันที่ ๑๓ ซึ่งงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบวงสรวงบูชาดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ ที่สิงสถิตย์อยู่ที่กูกาสิงห์และโบราณสถานต่างๆ ในบ้านกูกาสิงห์ ได้อำนวยฟ้าฝนให้ตกตามฤดูกาล ยังผลให้ชาวบ้านมีความร่มเย็นเป็นสุข เดิมทีเมื่อถึงวันเพ็ญ (วันเพ็ญ) เดือนห้า หรือเดือนเมษายนของทุกปี ชาวบ้านจะนำน้ำหอมที่ทำจากขมิ้นใส่ขวดหรือขันน้ำไปสงฆ์ซึ่งเป็นการกระทำที่มีได้นัดหมาย

ภาพที่ ๒๓ นางสงกรานต์ โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ๒๕๔๕

ภายหลังเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ได้จัดงบประมาณสนับสนุน เรียกว่างานสงกรานต์เทพ มีกิจกรรมสำคัญที่น่าสนใจดังนี้คือ ชมขบวนแห่ของดีคำคุณมูนมังอีสาน ชมขบวนแห่นางสงกรานต์ ชมการประกวดนางสงกรานต์ ร่วมพิธีไหว้พระขอศีลจากพระภิกษุสงฆ์ สรงน้ำพระพุทธรูป สรงน้ำพระภิกษุ พิธีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ หลังจากนั้นพระสงฆ์จะนำชาวบ้านสงฆ์ เมื่อเสร็จแล้วชาวบ้านส่วนหนึ่งจะแยกย้ายกันไปสรงกู่โพนวิจหรือกู่โพนระฆัง

๒). งานประเพณีบุญบั้งไฟ งานประเพณีบุญบั้งไฟเป็นงานประเพณีท้องถิ่นของชาวบ้านกู่กาสิงห์ ที่จัดขึ้นในรอบปีและจัดขึ้นเป็นที่เอกรีกและยิ่งใหญ่กว่างานใดๆ ในชุมชน ในช่วงวันที่ ๑ - ๓ ของเดือนพฤษภาคมของทุกปี

ภาพที่ ๒๔ งานประเพณีบุญบั้งไฟบ้านกู่กาสิงห์

คติความเชื่อ ทั้งนี้เพราะตามจารีตของชาวอีสานเชื่อว่า ถ้าหมู่บ้านใดเป็นบ้านเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณจะต้องปฏิบัติตามจารีต คือจัดทำบุญบั้งไฟบวงสรวงบูชาขอฟ้าฝนจากเทวอรรักษ์ทุกๆ ปี ถ้าไม่ปฏิบัติตามจารีตเชื่อว่าจะได้รับการลงโทษจากเทพเจ้าคือ ทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ชาวบ้านก็จะเดือดร้อน เพราะไม่มีน้ำเพียงพอในการทำนา เป็นต้น คติความเชื่อเหล่านี้ได้กลายเป็นประเพณีสำคัญของหมู่บ้านตลอดมา

กิจกรรมที่น่าสนใจในงาน ก่อนงานจะมีการแข่งขันชมมวยไทยที่มีชื่อระดับภาคอีสานจนถึงวันโฮม(วันรวม) ชมขบวนแห่บั้งไฟ ขบวนช้างและฟ้อนบั้งไฟ การประกวดบั้งไฟประเภทสวยงาม ประกวดขบวนฟ้อนสวยงาม ขบวนการละเล่นพื้นบ้าน ชมการเดินแพชั้นผ้าไหม กลางคืนมีมหรสพสมโภชนตลอดคืน ส่วนในวันที่สองชมชมการแข่งขันจุดบั้งไฟ นอกนี้ท่านที่สนใจไปเที่ยวชมยังสามารถเลือกซื้อสินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อคือผ้าไหม ได้อีกด้วย

๓). **งานลอยกระทง** งานลอยกระทงจัดขึ้นประมาณกลางเดือน พฤศจิกายนของทุกปี โดยเบื้องต้นชาวบ้านจะร่วมกันจัดทำที่บริเวณวัดสว่างอารมณ์ฯ แต่ภายหลังเทศบาลสนับสนุนงบประมาณและเพื่อให้การจัดงานมีสถานที่ที่เหมาะสมได้ย้ายมาจัดที่สำนักงานเทศบาลตำบลกุกาสิงห์

ภาพที่ ๒๕ นางนพมาศ งานลอยกระทง ๒๕๔๕

กิจกรรมที่น่าสนใจในงานคือชมขบวนแห่กระทงของแต่ละหมู่บ้านที่สร้างสรรค์กระทงด้วยวัสดุพื้นบ้านให้สวยงาม และนำเข้าขบวนแห่เพื่อร่วมประกวดในงาน นอกนั้นยังได้ชมการประกวดนางนพมาศ ซึ่งหมู่บ้านต่างๆ ส่งสาวงามในท้องถิ่นเข้าประกวด ชมการแสดงดนตรีพื้นเมืองและมหรสพสมโภชน์ตลอดคืน และร่วมลอยกระทงที่กระทงที่สระโบราณกุกาสิงห์ บุญบั้งไฟ บุญบั้งไฟของบ้านกุกาสิงห์ จัดขึ้นในราวเดือน ๖ หรือเรียกว่าบุญเดือน ๖ ซึ่งจัดขึ้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมของทุกปี ชุมชนบ้านกุกาสิงห์เป็นชุมชนเก่าแก่มาดั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ ชาวบ้านปฏิบัติตามจารีตเก่าแก่ตามประเพณีอีสานโบราณคือ การจัดงานบุญบั้งไฟเพื่อบวงสรวงบูชาเทวดาอารักษ์เป็นประจำทุกปี งานบุญบั้งไฟจึงเป็นงานสำคัญประจำปีในทุกหมู่บ้าน ร่วมกันจัดทำขึ้น ถือเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ได้รับการยอมรับในระดับอำเภอเกษตรวิสัยว่าเป็น

งานประเพณีสำคัญของท้องถิ่น และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรมของอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๓.๒ กิจกรรมทางสังคม

๑). กีฬาฟุตบอลประเพณีภูกาสิงห์คัพ

การแข่งขันกีฬาฟุตบอลประเพณีภูกาสิงห์คัพ เริ่มต้นจากการที่ คณะนักฟุตบอลเยาวชนภูกาสิงห์ ได้ส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลในรายการเฉลิมฉลองสมโภชวันกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งทางอำเภอเกษตรวิสัยจัดการแข่งขันขึ้น โดยให้ทีมในตำบลต่างๆ ในอำเภอเกษตรวิสัยส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขัน โดยให้ทีมในตำบลต่างๆ ในอำเภอเกษตรวิสัยส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขัน และผลการแข่งขันปรากฏว่า ทีมเยาวชนตำบลภูกาสิงห์ได้ครองแชมป์ร่วมกันกับทีมเกษตรวิสัย

หลังจากนั้นทางกลุ่มเยาวชนตำบลภูกาสิงห์จึงได้ร่วมกันจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณีภูกาสิงห์คัพขึ้นเป็นครั้งแรก ในช่วงเดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕ โดยการนำที่สำคัญคือ คุณเสถียร ศรีเที่ยง คุณวิรัตน์ แจ่มสนาม คุณสมเพชร ศรีเที่ยง คุณถาวร แจ่มสนาม ร่วมกับกลุ่มเยาวชนภูกาสิงห์ โดยระดมทุนการจัดการแข่งขันโดยใช้วิธีการขอความอนุเคราะห์ ข้าราชการจากพี่น้องประชาชนในหมู่บ้าน แล้วนำไปขายมาเป็นทุนในการจัดการแข่งขัน และได้รับการสนับสนุนจากผู้นำในชุมชนไม่ว่าจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งการจัดการแข่งขันครั้งแรกจัดแข่งเฉพาะประเภท ประชาชนชายเท่านั้น สำหรับวัตถุประสงค์ในการจัดการแข่งขัน เพื่อเป็นการให้นักกีฬาในชุมชนภูกาสิงห์ได้ร่วมเล่นกีฬาฟุตบอล และพัฒนาทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลให้ดียิ่งขึ้น และคัดเลือกนักกีฬาฝีเท้าดี ร่วมกันส่งทีมไปแข่งในรายการอื่นๆ ต่อไป โดยเงินรางวัลในครั้งแรก ที่ ๑ รับเงินรางวัล ๑,๐๐๐ บาท ที่ ๒ รับเงินรางวัล ๗๐๐ บาท ที่ ๓ รับเงินรางวัล ๕๐๐ บาท และที่ ๔ รับเงินรางวัล ๓๐๐ บาท ทีมที่ได้แชมป์ครั้งแรกคือทีมพิราบขาว

หลังจากการจัดการแข่งขันครั้งที่ ๑ ผ่านไป กลุ่มเยาวชนตำบลภูกาสิงห์ก็ได้จัดการแข่งขันขึ้นต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยรูปแบบการจัดการแข่งขันและการระดมทุนยังคงคล้ายครั้งที่ ๑ คือขอความอนุเคราะห์จากพี่น้องประชาชน ห้างร้านเอกชน ผู้นำในชุมชน นักการเมืองในพื้นที่ ซึ่งบางปีก็ค่อนข้างซบเซาลงบ้าง บางปีก็ราบรื่นไปด้วยดี

ต่อมา การแข่งขันฟุตบอลประเพณีภูกาสิงห์คัพ ได้เปิดการแข่งขันรูปแบบใหม่เพิ่มเติมขึ้น ในปี พุทธศักราช ๒๕๔๒ ในการแข่งขันฟุตบอลประเพณีภูกาสิงห์คัพ ครั้งที่

๑๘ โดยมี นายดุสิต นาสูข เป็นประธานเยาวชนชายที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว ซึ่งทำให้ฟุตบอลประเพณีมีสีสัน และการมีส่วนร่วมของนักกีฬา คึกครื้นและเปิดมิติใหม่ของการจัดการแข่งขัน ตราบจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ ๒๖ นายกเทศมนตรี กับถ้วยรองชนะเลิศฟุตบอลไทคัพ ๒๕๔๘

และในปี พุทธศักราช ๒๕๔๔ ในการแข่งขัน ครั้งที่ ๒๐ ฟุตบอลประเพณีภู่กาสิงห์ก็ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในชุมชน คือเทศบาลตำบลภู่กาสิงห์ ได้บรรจุในแผนงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในการจัดงานฟุตบอลประเพณีภู่กาสิงห์คัพ และก็เป็นผลต่อเนื่องให้เทศบาลตำบลภู่กาสิงห์เป็นแม่งานหลักในการจัดการแข่งขันนับตั้งแต่ ครั้งที่ ๒๐ เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๔๔ เป็นต้นมา โดยเทศบาลตำบลภู่กาสิงห์จัดการแข่งขันร่วมกับ กลุ่มเยาวชนตำบลภู่กาสิงห์ในช่วงเดือน เมษายน ของทุกๆ ปี สืบมาและตลอดไป

สำหรับการจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณีภู่กาสิงห์คัพ ช่วยให้ชุมชนบ้าน

กูกาสิงห์มีชื่อเสียง ในด้านกีฬาฟุตบอลเพราะ นักกีฬา เจ้าหน้าที่ทีม กองเชียร์ จากหลากหลายหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และหลายจังหวัด ส่งทีมเข้าร่วมเป็นประจำทุกปี เช่น ทีมจากจังหวัดร้อยเอ็ด สุรินทร์ ขอนแก่น นครราชสีมา ได้มาแข่งขันและเที่ยวชมกูกาสิงห์ เกิดความประทับใจ และบอกต่อประชาสัมพันธ์ต่อๆ กันไป ทำให้ช่วงระหว่างการแข่งขัน เกิดการหมุนเวียนด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย การท่องเที่ยวในชุมชนเป็นไปอย่างดี และการแข่งขันก็ได้พัฒนาระดับมาตรฐานเทียบเท่าระดับประเทศสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ ๒๖ นักฟุตบอลบ้านกูกาสิงห์ที่เข้าชิงชนะเลิศที่จังหวัดนครสวรรค์ ๒๕๔๘

๒). งานเทศกาลกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม

งานเทศกาลท่องเที่ยวเชิงเกษตร “งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม” ซึ่งถือเป็นงานใหญ่ประจำปีของชาวบ้านกูกาสิงห์ มีความเป็นมาตามนโยบายของทางราชการ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ต้องการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายให้เป็นทางเลือกของนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็เป็นการกระจายรายได้จากภาคการท่องเที่ยวลงสู่เกษตรกร

ทั้งนี้ทางราชการมองเห็นศักยภาพของพื้นที่บ้านกุกาสิงห์คือ มีโบราณสถานกุกาสิงห์ กุโพนวิจและกุโพนระฆังอันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว อีกทั้งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ อันเป็นแหล่งผลิตข้าวมะลิหอมมีชื่อระดับโลก ประกอบกับกลุ่มแม่บ้านก็เข้มแข็งมีศักยภาพในการผลิตผ้าไหมพื้นเมืองคุณภาพดี โดยในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ ๑ ได้รับการประสานจากเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย และเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดให้ไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม โดยมีกลุ่มแม่บ้าน ครูอาจารย์และเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย เกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดรวม ๑๒ คน เดินทางไปศึกษาดูงาน

หลังจากนั้นทางราชการได้กำหนดจัดงานท่องเที่ยวเชิงการเกษตร ชื่อ “งานกินข้าวทุ่ง นุ่งผ้าไหม” ขึ้นที่บ้านกุกาสิงห์ เมื่อวันที่ ๑๖ เดือนพฤศจิกายน ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยกิจกรรมในงานมีการออกร้านสินค้าเกษตร จัดนิทรรศการแสดงกระบวนการผลิตผ้าไหม และการประกวดผลิตภัณฑ์การเกษตร ภาคกลางคืนมีการจัดเวทีแสดงทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่หน้าปราสาทกุกาสิงห์ ในงานนี้ทางราชการได้เชิญเกษตรจังหวัดจากทั่วประเทศมาร่วมงานนี้ด้วย โดยเฉพาะประธานในพิธีเปิดงานคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในสมัยนั้นคือ ฯพณฯ สรอรรถ กลิ่นประทุม

การจัดงานท่องเที่ยวเชิงการเกษตรครั้งนั้น เป็นการดำเนินการจากบุคคลภายนอก ทั้งแนวคิดวิธีการ งบประมาณ คนในชุมชนเป็นเพียงผู้ทำตามนโยบาย ที่สำคัญรายได้จากการท่องเที่ยวก็ไม่กระจายในชุมชน ทั้งการแสดงบนเวที และการประกอบอาหาร เป็นต้น ซึ่งภายหลังชุมชนท้องถิ่นไม่สามารถบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ อันเป็นประเด็นปัญหานำไปสู่การทำงานวิจัยพัฒนาค้างนี้

อย่างไรก็ตามงานท่องเที่ยวเชิงการเกษตร เป็นงานเทศกาลท่องเที่ยวที่ยิ่งใหญ่ประจำปี เน้นตอนข้าวออกรวงสะพรั่งทั่วท้องทุ่ง มีกิจกรรมที่น่าสนใจคือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และผู้นำชุมชนจัดต้อนรับ และบรรยายสรุปการดำเนินงานของกลุ่มผ้าไหม ที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวท่าทางเกวียน ชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่วัดสว่างอารมณ์กุ กุโพนวิจ กุโพนระฆังและกุกาสิงห์ โดยมีคฤศนน้อยเป็นผู้นำเที่ยว นักท่องเที่ยวเข้าพักโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชน อาบน้ำพักผ่อน

ในภาคกลางคืนมีพิธีบายศรีสู่ขวัญ รับประทานอาหารพื้นบ้าน ชมการแสดงดนตรีพื้นเมืองวงซอพิดแคนแดนกุลาและการแสดงศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน โดยสภาวัฒนธรรมตำบลกุกาสิงห์ การแสดงตำนานการสร้างกุกาสิงห์ ชมการแสดงนาฏลีลากุกาสิงห์ การแสดง

พ่อนราพื้นเมืองชุดพอนเซ็งบั้งไฟ สัมมาชีพ ศรีโคตรบูรณ์ ศิลปการตีกลองยาวของชาวบ้าน
หมู่ที่ ๓ นักท่องเที่ยวที่เข้าพักโฮมสเตย์สัมผัสวิถีชีวิตชุมชน

ส่วนในภาคเข้าร่วมทำบุญตักบาตรในตอนเช้าของวันใหม่ เลือกซื้อสินค้าของ
ที่ระลึกในชุมชน จากกลุ่มแม่บ้านและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ภาพที่ ๒๘ นายสรอรรถ กลิ่นประทุม ประธานเปิดงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม

ภาพที่ ๒๙ การแสดงทางศิลปวัฒนธรรมหน้าปราสาทภูกาสิงห์

๓). ชมรมมัคคุเทศก์น้อย

ความเป็นมาของชมรมมัคคุเทศก์น้อย โรงเรียนบ้านภูกาสิงห์ กำเนิดขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยในครั้งนั้นทางราชการคือกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำลังต้องการเปิดแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงการเกษตร และได้กำหนดเอาพื้นที่บ้านภูกาสิงห์ เพราะเห็นว่ามีโบราณสถานภูกาสิงห์ ภูโพนวิจ และภูโพนระฆัง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่คนสนใจเข้ามาเที่ยวชมอยู่แล้ว กลุ่มแม่บ้านก็ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในทุ่งกุลาร้องไห้ อันเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่กำลังมีชื่อเสียงในระดับโลก ในส่วนกลุ่มแม่บ้านก็ผลิตผ้าไหมพื้นเมืองมีคุณภาพดี

ภาพที่ ๓๐ ชมรมมัคคุเทศก์น้อย หลังจากนำเที่ยวในงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม

ในครั้งนั้น เกษตรอำเภอเกษตรวิสัย และเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ประสานกับกลุ่มแม่บ้าน เพื่อไปศึกษาดูงานการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร และกลุ่มแม่บ้านได้ประสานคุณครูอำคา แสงงาม ให้ไปศึกษาดูงานการท่องเที่ยวด้วย โดยมีเป้าหมายว่าโรงเรียน

จะ เป็นผู้ฝึกให้เด็กเยาวชนเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวโบราณสถาน ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นจุดขายดึงดูดให้คนสนใจมาเที่ยวมากขึ้น

คณะที่ไปศึกษาดูงานได้ไปศึกษาดูงานยุวมัคคุเทศก์ ของโรงเรียนพิมาย ที่ปราสาทหินพิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะครูและยุวมัคคุเทศก์ให้การต้อนรับด้วยดีจากประสบการณ์ที่ได้รับคือเห็นเด็กๆ ชั้นมัธยมศึกษาที่มีความรอบรู้ในเรื่องโบราณสถานเป็นอย่างดี และสามารถนำความรู้มานำเที่ยวโบราณสถาน หลังกลับจากการทัศนศึกษาดูงานคุณครูอำคา แสงงาม ได้ฝึกเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้นำเที่ยวโบราณสถานกุฎกาสิงห์ ใช้เวลาฝึกไม่ถึงครึ่งเดือน ก็ถึงงานท่องเที่ยว คืองาน “กินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม” มัคคุเทศก์ตัวน้อยๆ คือเด็กหญิงพลอยไพลิน แสงงาม เด็กหญิงรัชฎาภรณ์ แจ้งสนาม เด็กหญิงกฤตติยาภรณ์ คำภูเมือง ก็เป็นตัวแทนเพื่อนๆ นำฯลฯ กับสรรพภักดีประทุม ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในสมัยนั้น และมัคคุเทศก์ก็ได้สร้างชื่อเสียงให้กับนักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

จนถึงปัจจุบัน ชมรมมัคคุเทศก์น้อยก็เป็นรุ่นที่ ๔ แล้ว และยังพร้อมบริการนำเที่ยวให้กับผู้สนใจทุกคณะและทุกคน ทั้งนี้มีเทศบาลตำบลกุฎกาสิงห์ ใช้งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย ด้วยงบประมาณปีละ ๔๐,๐๐๐ บาททุกปี

มัคคุเทศก์น้อยที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับ ได้แก่ เด็กหญิงอาวีวรรณ

สร้อยคำ เด็กหญิงกฤตติยาภรณ์ คำภูเมือง เด็กหญิงเบญจมาศ เชิงหอม
เด็กหญิงรัชฎาภรณ์
แจ้งสนาม เด็กหญิงพลอยไพลิน แสงงาม เด็กชายวราพงษ์ เสนสนาม เด็กหญิง
ปาริฉัตร ศรีกุฎกา เด็กชายอนุลักษณ์ แจ้งสนาม เด็กหญิงชลธิดา นามนัย ฯลฯ

กิจกรรมของชมรม

๑. จัดกิจกรรมเรียนรู้เรื่องโบราณสถาน กุฎกาสิงห์ กุโพนวิจและกุโพนระสัง
๒. เป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวโบราณสถาน ให้กับนักท่องเที่ยว นักเรียน นัก

ศึกษา

๓. ร่วมกันอนุรักษ์โบราณสถาน เช่น การเก็บรักษาความสะอาด การเข้าร่วมงานประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

. จัดทำและจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจ

ความภาคภูมิใจและเกียรติประวัติ เช่น การนำ ฯพณฯ สรรวรร

กลินระ

ทุม เทียวชมกู่กาสิงห์ ผู้ปกครองให้การยอมรับ ความสามารถของเด็กเยาวชนนักเรียน ที่วี
มาถ่ายทำกิจกรรมของมัคคุเทศก์น้อย ในรายการทุ่งแสงตะวัน

๔). กลุ่มแม่บ้านทอผ้าไหม

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหมู่ที่ ๑ ตำบลกู่กาสิงห์ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑๔
เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ มีสมาชิกเริ่มก่อตั้งจำนวน ๖๙ คน ปัจจุบันมีสมาชิก
จำนวน ๑๔๕ คน มีวัตถุประสงค์ของกลุ่มเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาการผลิตผ้าไหมพื้น
บ้าน เพื่อเพิ่มพูนรายได้เสริมจากการขายผ้าไหม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการกลุ่มผ้าไหมให้มี
ความเข้มแข็ง

ภาพที่ ๓๑ กลุ่มแม่บ้าน กับผู้ตรวจราชการกระทรวงและรองผู้ว่าร้อยเอ็ด

กิจกรรมของกลุ่ม เช่น การให้สัจจะสะสมทรัพย์ โดยผู้ที่เป็นสมาชิกของ
กลุ่มทุกคนต้องออมทรัพย์เดือนละ ๓๐ บาท ซึ่งเงินส่วนนี้จะคืนให้กรณีสมาชิกลาออก การ
ลงขัน สมาชิกต้องลงหุ้นๆ ละ ๕๐๐ บาท เงินหุ้นจะนำไปซื้อไหมเพื่อจำหน่ายให้สมาชิก

และการจำหน่ายผ้าไหม โดยสมาชิกนำผ้าไหมไปวางจำหน่ายตามงานเทศกาลที่ทางราชการจัดขึ้น การจัดแสดงผ้าไหมลวดลายและรูปแบบต่างๆ ที่เป็นผลงานและมีมือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทั้งผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติและสีเคมี การสาธิตการทอผ้า ย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ การมัดหมี่ การคันนูก เป็นต้น

คณะกรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ นายประเวศ นามเขต นายกเทศมนตรีตำบลกู่กาสิงห์ นายสงบ ใจสาหัส กำนันตำบลกู่กาสิงห์ นายอำคา แสงงาม ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์

คณะกรรมการบริหาร ได้แก่ นายมาลัย รามูรี ประธานกรรมการ นางทวี บำเรอ รองประธานกรรมการ นางสัมฤทธิ์ แสงพารา รองประธานกรรมการ นางสมหวัง พนมบุตร นางรัศมี เชิดชู นางบุญทัน สว่างส์สา นางไพฑูรย์ ดีพลาม นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง เหมัญญิก นางสอาด สีนาทนาวา กรรมการ และเลขานุการ

รูปแบบการขายผ้าไหม

๑). การฝากขายที่ศูนย์จำหน่ายผ้าไหม

การฝากขายที่ศูนย์จำหน่ายผ้าไหม ซึ่งราคาแล้วแต่ความยากง่ายของลาย

ซึ่งจะอยู่ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ บาท ถ้าเป็นผ้าชุด (ผ้าสีพื้น ๒ เมตร ผ้าลายมัดหมี่ ๒ เมตร) ราคา ๑,๒๐๐ - ๑,๗๐๐ บาท โ ๔๐๐ ดยสีธรรมชาติจะแพงกว่าสีเคมี ผ้าพื้นเรียบราคาเมตรละ ๓๐๐ บาท ผ้าพื้นลายสายฝน ราคาเมตรละ ๔๐๐ บาท

๒). การนำไปจำหน่ายตามโครงการที่ทางราชการจัดขึ้น เช่น โครงการสินค้าโอท็อป ที่เมืองทองธานี หรือตามสถานที่ทางราชการแจ้งมาให้เข้าร่วมจำหน่าย เป็นต้น

ลักษณะเด่นผ้าไหมบ้านกู่กาสิงห์ คือลวดลายผ้าไหมละเอียดสวยงาม เนื้อผ้าไหมละเอียดทอเนื้อแน่น สีของผ้าไหมไม่ตก กลุ่มแม่บ้านมีน้ำใจ มอบผ้าไหมเป็นของที่ระลึก

ตารางที่ ๔ แสดงรายได้จากการขายผ้าไหม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่

ที่ ๑

ที่	เดือน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
๑	มกราคม		
๒	กุมภาพันธ์	๒๘,๙๐๐	
๓	มีนาคม	๕๓,๕๓๕	
๔	เมษายน		
๕	พฤษภาคม	๙,๗๘๐	
๖	มิถุนายน		
๗	กรกฎาคม	๙,๓๘๕	
๘	สิงหาคม		
๙	กันยายน	๑๐,๕๐๐	
๑๐	ตุลาคม		
๑๑	พฤศจิกายน	๑๓,๒๐๐	
๑๒	ธันวาคม		
		๒๔,๙๐๐	
		๒๕,๑๐๐	
		๑๕,๔๐๐	
		๑๕,๔๙๕	
		๑๔,๒๐๐	
		๔๒,๕๒๐	
รวม	๑๒ เดือน	๒๖๒,๙๑๕	

การได้รับงบประมาณสนับสนุน

- ๑). ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานเทศบาลตำบลกุลาสิงห์ ปี
 ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินงบประมาณสนับสนุนกลุ่มอาชีพ

- ๒). โครงการมีयाซาว่า งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินงบประมาณที่ได้รับสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ปี พุทธศักราช ๒๕๔๒
- ๓). โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จากกรมส่งเสริมการเกษตร งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตและซื้อเส้นไหม
- ๔). โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทางการเกษตร ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ เน้นงบประมาณสนับสนุนในการก่อสร้างอาคารจำหน่ายผ้าไหม ห้องสุขาชายหญิงและลานจอดรถ เป็นเงิน ๕๗,๐๐๐ บาท

ผลงานที่น่าภาคภูมิใจของกลุ่ม

- ๑). ปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้รับโล่รางวัลจากมูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร สาขาหมู่บ้านหัตถกรรมดีเด่น
- ๒). ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้รับรางวัลประกวดผ้าไหมมัดหมี่ ๒ ตะกร้อสีธรรมชาติ รางวัลที่ ๑ ในการประชุมไหมโลกครั้งที่ ๑๙ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
- ๓). ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ ได้รับรางวัลที่ ๑ ในการประกวดกลุ่มแม่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด
- ๔). ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมให้เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน กับผ้ามัดหมี่หางกระรอก มาตรฐานที่ ๑๗(๑) ๒๕๔๖
- ๕). ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับ ๔ ดาว ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗

๕). สวนเกษตรทฤษฎีใหม่

ภูมิปัญญาในการทำสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรแบบพอเพียงในชุมชนบ้านกุกาสิงห์ มี ๒ กลุ่มด้วยกัน ดังนี้

กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

นายสม คำมณี ได้เล่าความเป็นมาของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของบ้านกุกาสิงห์ว่า ได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยมีสมาชิกเริ่มแรก ๔๔ คน โดยการสนับสนุนของเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด หลังจากนั้นก็มีหน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนงบประมาณ เช่น เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นต้น

ภาพที่ ๓๒ นักเรียนไปเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่นายสม คำมณี

คณะกรรมการบริหารกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้แก่ นายสม คำ

มณี

ประธานกรรมการ นายชำนาญ เวียงคำ รองประธานกรรมการ นางจินตนา

วรวงษ์

นายชัยรัตน์ ศรีนนท์ นางบังอร แผงอ่อน นางวาสนา พละวัฒน์ นางสมจิต อนันต์
สุข

นายมล สมสี่สัย เป็นเหรัญญิก นางอรนภา ศรีวิชัย เป็นเลขานุการ

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตร อดุสาหกรรมใน
ครัวเรือน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อรวบรวมและให้บริการข้อ
มูลข่าวสารการเกษตร เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากสัจจะ เพื่อให้
บริการเงินกู้แก่สมาชิก กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การทำไร่นาสวนผสม
ผสวน

การแบ่งปันหุ้น เงินออมและการแบ่งปันรายได้ มีการรวมการรวมกลุ่มกัน โดยการออกหุ้นๆ ละ ๑๐๐ บาท ปันผลปีละครั้ง มีการออมปีละครั้งๆ ละ ๓๖๐ บาท ปันผลดังนี้

๑. ปันผลตามหุ้นร้อยละ ๔๐
๒. เจลี่ยคืนร้อยละ ๑๕
๓. ค่าตอบแทนกรรมการร้อยละ ๒๐
๔. สมทบทุนกลุ่มร้อยละ ๑๕
๕. อื่นๆ ร้อยละ ๑๐

การให้บริการสังคม เป็นแหล่งเรียนรู้การทำไร่นาสวนผสมของคนทั่วไป

บริการบ้านพักรีสอร์ท ๑ หลัง โดยให้บริการราคาถูกเป็นกันเอง ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้มาพักอาศัย การให้บริการให้ความรู้ทางวิชาการ เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องทฤษฎีและให้ลงมือปฏิบัติจริง .ให้คำแนะนำกับบุคคลที่มาสอบถาม

ความภาคภูมิใจ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพจำหน่าย การทำไร่นาสวนผสมเป็นที่ยอมรับของชุมชน

กลุ่มเกษตรผสมผสานลุ่มแม่น้ำเสียว

นายบุญส่ง ทองมา เล่าว่ากลุ่มของผมชื่อ กลุ่มสวนเกษตรผสมผสานลุ่มแม่น้ำเสียวเริ่มต้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ มีสมาชิก เริ่มต้นจำนวน ๑๕ คน โดยการสนับสนุนของหน่วยงานเกษตรนำร่อง ภายหลังเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ให้การสนับสนุน

คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ได้แก่ นายบุญ สี่หาวงษ์ ประธานกรรมการ นายสุริยา แจ้งสนาม รองประธานกรรมการ นายเสาร์ ศรีสุข เหมัญญิก นายบุญส่ง ทองมา นายบุญสี่ ศรีเที่ยง นายสวาท แสงงาม นายวัฒนา พลอาสา นายอ่อน ศรีนนท์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นเกษตรที่พอเพียง เพื่อให้มีรายได้เข้าสู่ครอบครัว

เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีผักผลไม้ที่ปลอดภัย เพื่อที่จะปลอดภัย

กิจกรรมที่ดำเนินการ วรรณคดีเรื่องการตลาดผักปลอดสารพิษ การทำ

ปุ๋ยหมัก

การทำน้ำส้มไม้เพื่อขับไล่แมลงแทนการใช้สารเคมี ผลิตข้าวปลอดสารพิษส่งโรงสี มกก. จังหวัด สุรินทร์ การทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิตมาก

การลงขันเงินหุ้น การออมและแบ่งปันรายได้ มีการรวมกลุ่ม เพื่อที่จะมีการระดมหุ้นคนละ ๑๐๐ บาท แต่ละคนมีหุ้นออมเดือนละ ๓๐ บาท และเมื่อสิ้นปีมีการปันผล

การบริการสังคม เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาและคนทั่วไป

ให้บริการบ้านพักแบบรีสอร์ท ราคาถูกเป็นกันเองแก่ผู้มาพักอาศัย การให้ความรู้ ด้วยการเป็นวิทยากร มีการสาธิตการทำอาหารตัดตอนต้นไม้ต่างๆ ให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสัตว์ ให้ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ การเผยแพร่ มีญาติจากต่างจังหวัดมาเยี่ยมหรือนักท่องเที่ยวมา ก็

จะมีการแนะนำและให้ความรู้ในสิ่งที่เคยทำ และมีการเชิญชวนให้มาชมกลุ่มเกษตรผสมผสานลุ่มน้ำเสียว ให้คำปรึกษาเพื่อที่จะให้กลุ่มดังกล่าวนำไปปรับปรุงใช้กับพื้นที่บ้านของตนเอง

ความภาคภูมิใจ ได้รับใบประกาศผักปลอดสารพิษ และการทำสวนเกษตรที่ชุมชนให้การยอมรับ

๖). กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน

กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนก่อตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ สมาชิกกลุ่ม ๑๔ คน กิจกรรมของกลุ่มเป็นกองทุนเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ที่มีคุณภาพ โดยสมาชิกของกลุ่ม ได้รับพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ปุ๋ยเคมี และเมล็ดพันธุ์ถั่วพุ่ม เพื่อปรับปรุงที่ดิน โดยให้สมาชิกยืมเมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๐๕ และปุ๋ยเคมี และเมล็ดพันธุ์ถั่วพุ่ม ร่วมโครงการ ๒๐๐ ไร่ เมื่อได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวก็จะหมุนเวียนให้สมาชิกคนอื่นๆ ยืม และผลิตพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้นทุกปีจาก ๒๐๐ ไร่ ปัจจุบันมี ๑,๐๐๐ ไร่ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท การบริหารงาน จะมี นายถาวร เหนือโท ประธานบริหาร และมีเกษตรอำเภอเป็นที่ปรึกษา และเข้าร่วมประชุมในการดำเนินการ โดยจะติดตามผลในการผลิตโดยแบ่งกลุ่มรับผิดชอบ แต่ละพื้นที่นาที่แปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ปุ๋ยเคมีศัตรูพืชที่จะมาทำลายข้าว การกำจัดแมลง ผลผลิตที่จะได้รับต่อไร่ต่อแปลง ผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยสมาชิกที่ได้รับผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๐๕ และปุ๋ยเคมี จะต้องนำเมล็ดพันธุ์ข้าวมาขายคืนให้แก่กลุ่ม และปุ๋ยเคมีคืนกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้หมุนเวียน

ในการผลิตต่อไป ปัจจุบันมีเพิ่มผลผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้เกือบทุกพื้นที่แล้ว

ผลงานกลุ่มที่ภูมิใจ สมาชิกภาคภูมิใจได้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ ขายได้ราคา และมีกองทุนหมุนเวียนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อการผลิต สมาชิกได้ร่วมกันพัฒนาพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ รู้จักขั้นตอนในการผลิต การบำรุงรักษา การป้องกันโรคต่างๆ ของข้าว การกำจัดวัชพืช การกำจัดข้าวปน ได้รับเงินสนับสนุนจาก หน่วยงานเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ โดยให้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ปุ๋ยเคมี และเมล็ดถั่วพุ่ม ตาข่ายไนล่อนสีฟ้า ป้ายปักหลักสำหรับแปลงนาที่สาธิต การผลิตข้าวหอมมะลิ ๑๐๕

ภาพที่ ๓๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เยี่ยมโรงสีข้าวกล้อง

ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท และมีเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมอีก สามารถใช้พันธุ์ข้าวเป็น ๑,๐๐๐ ไร่

พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้เสนอโรงสีข้าวกล้องเพื่อชุมชน และได้รับสมาชิกเพิ่ม โดยลงหุ้น โดยมีเงินจัดสรรจากสำนักงานเกษตรอำเภอ ๕00,000 บาท สมาชิกเก่า ๑๘ คน สมาชิกใหม่ ๓๕ คน รวม ๕๓ คน คือ โรงสีข้าวกล้องชุมชน ได้เครื่องขัดข้าว ๒ เครื่อง เครื่องบรรจุภัณฑ์ ๑ เครื่อง โรงเรือน ๑ หลัง ซึ่งตั้งอยู่ข้างศูนย์จำหน่ายผ้าไหม หมู่ที่ ๑ ตำบล กู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด งบประมาณ ๕00,000 บาท โดยได้รับเงิน สนับสนุนจากเกษตรจังหวัด โดยเกษตรอำเภอเป็นที่ปรึกษา และสมาชิกระดมเงินหุ้น เงินออม เพื่อการบริหารจัดการ และมีการแบ่งผลกำไรคืนทุกปี

การบริหาร ในการบริหารกลุ่มแบ่งกลุ่มสมาชิกเพื่อมาดูแลสีข้าว กล้องบรรจุภัณฑ์ เพื่อจัดจำหน่ายให้แก่ บุคคลทั่วไป และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมกู่กาสิงห์ และเป็นของฝากที่มีคุณภาพ ข้าวหอมมะลิพันธ์ ๑๐๕ จากทุ่งกุลาร

คณะกรรมการบริหาร นายถาวร เหนือโท ประธาน นาย ยมล สมสีสัย รองประธานกรรมการ นายเจริญ ศรีเที่ยง เจริญญิก นางเพ็ญมาลี คำ ภูเมือง

ผู้ช่วยเจริญญิก นางอรนภา ศรีวิชัย เลขานุการ นางสาวผ่องสี ลานรอบ ผู้ช่วยเลขานุการ งามประไพ ศรีเที่ยง ประชาสัมพันธ์ นายสุพรรณ สีหาวงษ์ เร่งรัดหนี้สิน นายทอง จันทร์ สุดเนตร การตลาด นายอ่อน ศรีนนท์ การตลาด นายบุญส่ง ทองมา การตลาด

การจัดสรรเงินรายได้

- ๑). จ่ายเงินปันผลสมาชิกตามหุ้นร้อยละ ๔๐
- ๒). จ่ายเงินเฉลี่ยคืนสมาชิกร้อยละ ๑๕
- ๓). จ่ายเงินค่าตอบแทนกรรมการร้อยละ ๒๐
- ๔). เงินสะสมของกลุ่มร้อยละ ๑๕
- ๖). ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามสมควรคณะกรรมการร้อยละ ๑๐

๗). นวัตกรรมกรรมพื้นบ้าน

ประวัตินายเพชร สอนงาม อายุ ๔๙ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๒๗๔ หมู่ที่ ๑ บ้านกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเป็นคนผิวเนื้อดำแดง ผมหยิกเล็กน้อย อุปนิสัยเป็นคนพูดจาให้สาระที่เพลิดเพลีนสร้างความสนุกสนานให้กับคนทั่วไป

ความสามารถพิเศษของคุณเพชร สอนงาม คือความสามารถ ในการแต่งวรรณกรรมร้อยกรองพื้นบ้าน เช่น เป็นผู้นำพาคนหนุ่มสาวแข่งบั้งไฟ แต่งกลอน

หมอลำเพลิน หมอลำหมู่ หมอลำกลอน เฉพาะความสามารถในการแต่งวรรณกรรมนี้ เคยแต่งเพลงให้นักร้องหมอลำชื่อดังมาแล้ว เช่น เพลงส่วนเกินซึ่งเป็นเพลงเอกในฉบับเพลงประมาณม้วนที่ ๑ - ๖ ของลูกแพร์ใหม่ไทย และเพลงอื่นๆ อีกมาก เช่น เพราะแฟนสวย มวยเลยแพ้

นอกจากนี้ยังแต่งบทผญาไว้อาลัย ในงานฉาปนกิจศพ ให้กับเจ้าภาพที่สนใจ เพื่อนำไปอ่านในงาน ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับผู้ฟังโดยทั่วไป ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยววรรณกรรมพื้นบ้านของเพชรบูรณ์ฯ ได้นำมาเป็นฐานเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้าน เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของพื้นบ้านซึ่งถือว่าเป็นสีสันของงาน หรือสอดแทรกบทกลอนไปกथाให้ผู้เข้าร่วมงานมีความสุข ไม่เบื่อหน่ายได้เป็นอย่างดี

กลอนลำประวัติบ้านภูกาสิงห์

ละแฉ่นว่าเดื่อนาง ฟังได้เจ้าคุณพ่อศรีธา ผมสิพรรณนาประวัติบ้านภู แฉ่นผู้ได้มาอยู่มาพ้อพบเห็น จังได้มาตระเวนมาตั้งบ้านอยู่ พ่อใหญ่ตาแสง พ่อใหญ่พระจันทร์ได้อุปคนแรกมาเจอ มาเห็นแล้วนั้นเดื่อนางเป็นตาหนาย ๒๔๔๖ นั้นละปู่ตามที่ได้ศึกษา เพื่อนได้ขันอาสามีแต่ตงเก้งๆ เฉมาเพียรราชกะเล่งรุ่มใจหาญ ได้มาปลุกถิ่นฐานเป็นบ้านหม่องอยู่ ได้มาเห็นฮอดกู่อยู่ในปากกลางดอน คือกันกับนครปราสาทหินอยู่ในป่า โฉนี้ป่าดโหท่าเป็นเมืองเก่าของขอม เข้าไปเบ่งไปขอมมันมีอิหยังแน่ ตะเว็นออกนั้นละแม่ทางหน้ามีสิงห์ ทำจากหินจริง ๆ สองโตเดื่อแม่ใหญ่ เพื่อนได้เ็นต่อโตคือบ้านภูกาสิงห์ เป็นเมืองขอมจริง ๆ มีแต่หินก่อสร้าง หลายพันปีอยู่ดอกพ้อผมบักล้าวิจัยุคนี้มามีขโมยจ้งไรลักสิงห์หนีจาก จังได้เห็นแต่ซากหินเก่าผุพัง

สมัยนี้ภูกาสิงห์กำลังซื้อเสียงดังพัฒนาแล้วพ่อ ทางกรมศิลปได้ขุดแต่งก่อ

เป็น

ปราสาทหินงาม ช่างกรมศิลปได้ขุดค้นขึ้นใหม่ เทิงดินหินก้อนใหญ่ ที่มันพังทับกัน จ้างคนเป็นรายวันมือละ ๘๐ บาท เห็นหินเดียวรดาต ขุดค้นกันถาง คัดก้อนหินมาวางเป็นชุมเป็นกลุ่ม คัดเอาแต่คนหนุ่มเข้าขุดค้นแผ่นหิน พวกผู้หญิงขุดดินออกจากในถ้ำ ตากแดดจนหน้ากำจนวนาเปลี่ยนสี พวกทับหลังหินดีลายงูทรงหินก้อน วางไว้คนละบ่อนบให้ปนกัน

ภูกาสิงห์สุวันบ่คือคราวก่อน พัฒนาทุกบ่อนตามถนนหนทาง มีคอนกรีตลาดยางไปมาได้ง่าย มีหลายหน่วยหลายฝ่ายได้เข้ามาช่อยกัน เป็นสุขาภิบาลมาเป็นเทศบาลคือ

นี่ละเด้อคุณพ่อปู่กาสิงห์ของเฮา เขิญเพิ่นไปเบิ่งเอาเดี๋ยวนีกำลังสร้าง นับเป็นบ้านตัวอย่างระดับอำเภอ

หลายคนได้มาเจออยากมาเห็นมาอยู่ มีมนต์ขลังบ้านกูเป็นบ้านชุมนุมดี รถไถนานั้นกะมีบ่อดบ่อยาก กลุ่มแม่บ้านบ่อยากตำผ้าหมีไหม สิมักแดงหรือลายหรือผ้าสะโหล่ง อยู่ใจกลางของทุ่งดินแดนกุลา ในน้ำมีปูปลาในนามีข้าว ไปทางใต้คนเว้าสอออนได้บ้านกู บุญบ่หลายบ่ฮู้เขิญดูได้บ้านกูเฮา สีนานวนชวนอ้ายไว้นั้น ขอลงแล้ว

ตำนานทุ่งกุลาร้องไห้

คุณพ่อดำรง สังคมศิลป์ อดีตครูโรงเรียนบ้านปู่กาสิงห์ ได้จัดทำบุญมหาจุลิน ในโอกาสเดียวกันท่านได้จัดทำหนังสืออนุสรณ์เนื่องในงานทำบุญมหาจุลิน ในหนังสือมีสาระสำคัญที่คนสนใจกันมากคือ ตำนานทุ่งกุลาร้องไห้ซึ่งเป็นร้อยกรองที่ท่านได้แต่งขึ้น ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๖ ซึ่งมีคนสนใจกันมาก มีเนื้อหาดังนี้

กลอนลำตำนานทุ่งกุลา

มาบัดนี้สีย่อนตอนทุ่งกุลาหลง ไฟก็คงเคยเห็นทุ่งกุลาทางนี้ แต่เดิมมีนามขึ้นนิทานบอกกล่าว ขอให้ชาวพี่น้องจำไว้อย่าหลง เพราะว่าทุ่งหน่วยนี้มีมากหลายแสน เว้าตามแผนมีมาแต่เดิมคาเค้า ยังมีนิทานเล่าโบราณบอกกล่าว คราวแต่ก็เป็นน้ำใหญ่หลวง เป็นทะเลใหญ่กว้างในอ่าวศรีภูมิ แฉวท่าชุมภูดินถิ่นไกลในพื้นที่ คนบ่อยินมาได้ไกลกันสะฝั่ง ดาวนออกกระทั้งบ้านด่านโพนทราย ดาวนตกก็กลายเมืองเตาพายักษ์ เป็นทะเลเกินคักกว้างใหญ่ไพศาล จึงได้มีตำนานทะเลหลวงบ่อนหิน ในตอนนี้บ่มีคนมาอยู่ ปู่กาสิงห์เล่าข้าวเขาเอ็นแกว่งเกาะ เห็นแต่ดอนค่อมอโพนแท่นแสนสิ จึงได้มีนิทานอ่านคุณฮู้ ผมได้มาแล้วเรียนเห็นเป็นเรื่อง เมืองหนึ่งปากน้ำเรียกชื่อจำปา ลูกพระยาเป็นสาวอายุราว ๑๕ คนรักษาคอยเฝ้ามีนามจำแอน นางแสนสิชื่อน้อยสาวหล้าลูกพระยา กับมีหลานกำพัวเรียกชื่อคำแพง พระองค์แยงวันคืนชื่นใจสองน้อย มีเสนาคอยเฝ้าไปมาหาเที่ยว เสนาที่ขี้ดื้อดื้อสองหล้าบ่ปะ กับทั้งหลานกำพัวเป็นคู่กันอีกเมืองหนึ่งสำคัญทางดาวนออก เมืองนี้ตั้งอยู่ชอกเขตถิ่นทางไกล พระองค์มีดวงใจลูกชายทั้งคู่ เขาพากันบ่อยู่หาเรียนวิชา ชอบหาเรียนคาถาสำหรับคนหนุ่ม พากันดีใจฮ่ม

ออกจากอาจารย์ แสดงความกล้าหาญสองคนพี่น้อง พากันเรียนได้คล่องกลับตัวคืนมาอยากทดลองวิชาจริงหรือไม่ ส่วนลูกชายผู้ใหญ่ชื่อท้าวอุทร เป็นลูกเจ้านครทั้งสองเป็นคู่ ผู้ที่สองนั้นอยู่ท้าวชาดคำโม่ เรียนได้แล้วตกลงกับคีนบ้านเก่าหวังจะไปบอกเล่าต่อพระบิดา ฮู้ว่าลูกพระยาสวยงามปานหล่อ ยังบ่ทันสอดพ้อเป็นห่วงนำหญิง อันนี้เป็นเรื่องจริงสำหรับคนหนุ่ม เว้าเรื่องสาวแล้วก็หัวใจชุ่มปานได้แหวนกา ก็เลยพากันมาหาสาวคนช่า มาสอดหมดทำคนเฝ้าหวง

แห่น สองก็เลยวางแผนหวังเอาให้ได้ สองก็เลยใจใหญ่ทำกลอุบาย รู้ว่าลูกเจ้านายเคยไปเล่นน้ำ
คันฮอดมือ ๗ คำลงเที่ยวทะเล พวกขึ้นเรือเมลล์กับท้าวจำเอน ขึ้นเรือแล้วก็ลงสู่คงคา พวกขึ้น
มัจฉาสองสาวทั้งคู่ ท้าวอุทรคอยอยู่กับท้าวคำโหมง พอแต่เห็นเรือลงนาวาลอยล่อง สองท้าวเห็นได้
ช่องทำกลวิธี มันสติดีหิลี้ดังอาจารย์ว่า สองก็พากันเล่าเสกใส่แพมน สองก็ทำเป็นกลหงส์ทอง
ลอยล่อง สองท้าวเห็นได้ช่องใช้กลอุบาย ท้าวจำเอนก็พายเรือนำบ่อผ่อน หงส์ก็ลอยออกก่อนบ่อ
คละก้นไกล คันคนพายเรือไหงหงส์ก็ลอยไปหน้า คันคนพายเรือซำหงส์ก็ค่อยลงนำ ทั้งสองสาวก็
จำพายเรือเข้าใส่ พวกคนพายเรือไล่จนหมดปัญญา เห็นว่าหมดเวลาตาเวนค่ายคำ สาวสนมทุกสำพา
กันตกใจ บอกจำเอนให้ไปพายเรือกลับตัว ลมฝนมาดังฟ่าวเรือปั่นวินหัน สองก็เลยคิดกันเอาเรือ
เข้าช่วย ลมก็เลยตีเรืออ่วยเล่นออกไปไกล สองเลยตกลงใจทำความคิดต่อ

ส่วนว่าผู้เป็นพ่อคอยอยู่ทางเมือง พอแต่ได้ยินเสียงของลูกสาวทั้งคู่ พวกกันตกอยู่ในกลาง
ทะเล พวกขึ้นเรือเมลล์ลงไปน้ำ ออกจนตาเวนคำมีเดียบสูญหาย องค์พระยาก็บาช้องมาตีป่าว
ฟังเสียงดังยาวๆ ขึ้นฮอดเมืองบน บ่อว่าแต่เมืองคนลงฮอดเมืองนาค ไผบ่อพากันปากมิดเจียบปาน
ตาย ลูกพระยาสูญหายบ่อเห็นกลับตัว พวกนาคได้ยินข่าวมีเหตุฉุกเฉิน นาคก็พากันเดินนาคี
ใหญ่หน่อย ฝูงนาคพากันช้อนขุดกันเป็นคลอง จนตกแม่น้ำของทะเลแห่งไ้ ฝูงปลาน้อยปลาใหญ่
เลยกองกันตาย ส่วนเรือพายของสาวทั้งคู่ พวกกันไปจอดอยู่บ่อมีทางไป สองนางเลยอาศัยนำกันกับ
ท้าว พอแต่ได้ยินข่าวทางเมืองจำปา กำลังเที่ยวค้นหาลูกสาวทั้งคู่ ท้าวเลยปรึกษาหมู่แยกไปคน
ทาง ท้าวจำเอนเลยวางไปดอนจำเอน ลูกสาวพระยาเอาเล่นไปไว้แสนสี่ ส่วนคำแพงคนดีไป
ไกลกว่าหมู่ นางนั้นให้ไปอยู่ในดงป่าหลาน คนจึงได้ขนานแสนสี่จำเอน ดงป่าหลานนั้นแม่นบ่อ
นางคำแพง เป็นนิทานแสดงมาตั้งแต่ก่อน

มาซิเว้าบ่อน้ำแห่งปลาตาย จำพวกสัตว์ทั้งหลายกึ่งหอยปลาเต่า ตายแล้วส่งกลิ่น
ไปฮอดเมืองเถน เหม็นไปฮอดเมืองแมนอินทราฮั่วขาว จนน้ำตาไหลยาวทนอยู่มิไหว พระอินทรา
เลยใช้อินทรีทั้งคู่ ภูนีอยู่บ่อได้ทางได้เน้าเหม็น ให้สูไปอย่าเว้นกินซากแนวสัตว์ พระอินทราเลย
นัดคนมากินเกี้ยว พวกกินหมดเสียทะเลหลวงกว้างใหญ่ มีฮอยจีใส่ไว้เฮาเอ็นต่อมา หน้อยบ่อ
ซำปลาน้ำก็เลยหมด นกก็พากันอดบ่อมีแนวเลี้ยง ก็เลยเคียงถึงเท้าอินทราคือเก่า อินทรีกลับตัว
ว่าทูลข้อต่อพระอินทร์ ซำกินหมดตลอดสิ้นฝูงหมู่ปลาหอย จักสาคอยกินยังบ่อยังเหลือค้ำ ขอ
อินทราวางให้แนวกินสืบต่อ ท่อพระอินทร์จึงชี้เป็นข้อฮินตรง พระอินทร์คิดถูกต้องเลยบอกเป็น
กล คันกินคนสิเป็นกรรมแก่กูภายหลัง พระอินทร์เลยว่าเป็นอุบายหายห่วง ย้านปวงสัตว์เดือด
ร้อนตอนได้แผ่นดิน

องค์พระอินทร์เลยชี้ให้ไปนอนฝันเกี้ยว เดียวนี้บอกบ่อได้ไปท่อนเกี้ยวฝัน นกก็พากันค้น
ลงสู่ปฐพี พอตื่นนอนฝันว่าได้กินสารซ้าง อินทรีเลยบินเข้าดงหนาป่าไม้ใหญ่ หวังสีไปพบพ่อพระ

ยาช้างคั่งหมาย แลวที่มีช้างฮ้ายป่าใหญ่คงสะตึก สองก็พานักว่าชิไปกินช้าง นกก็พากันอ้างพระยา
 สารเว้าต่อ พอพระอินทร์บอกให้กินเจ้าคั่งฝืน ช้างตกในสะบันย้านสิ้นเชิงสาย ช้างกลัวตายเลย
 ถามเรื่องราวข่าวแจ้ง นกแถลงตามข้ออินทราบอกกล่าว คราวนี้กรรมชอดแล้วตัวเจ้าส่วนตาย นก
 ก็ฮ้ายฟูๆ เริงชูเชิงสีกิน ว่าพระอินทร์ทรงตรัสแน่อนตอนนี่ ช้างจึงมีคำด้านถามคุณอันถึ คั่นลิ
 กินอิหลีให้ขอผ่อนไว้สามมือจึงกิน บ่อให้สิ้นกลายขบสามวัน ช้างก็หันไปหาเสี้ยวเกลอสหาย
 เพื่อน ให้ไปเรียนถามท่านอินทราลงเบ็ง เถิงสิดีและฮ้ายสหายเพื่อนให้ตัวมา อย่าให้เข้าเกินขบ
 สามวัน พระยาเกล้าคลึงเลยผันคั่งไปเมืองฟ้า พระอินทาเลยเว้าถามคุณเหตุยอม

พระยาเกล้าคลึงจึงน้อมทูลไหว้ท่านพระอินทร์ พระองค์ผู้ตลอดสิ้นในแห่งคำแถลง เกล้า
 คลึงแยงไปหากกล่าวจากราวนี้ พระอินทาเลยชี้ความจริงบอกกล่าว คราวนกกมากราบไหว้หาสู่
 ประการ เขาจึงได้กล่าวด้านให้ไปเสียด้านฝืน มันเป็นกรรมของเขาเกี่ยวเข้าบ่อมิได้ พระยาเกล้า
 คลึงเลยไหว้พระอินทร์โดยด่วน คั่นนี้จวนสิแจ้งตัวข้าก็เล่าฝืน ข้าตกใจสะบันย้านสิ้นเชิงสาย ข้า
 ขอผายชีวิตแม่นจริงคั่นนี้ ฝืนว่ามีใจร่วมรวมเคียงเมียท่าน ขอประทานโทษให้ได้นอนร่วมคั่งฝืน
 เกล้าคลึงเว้าท่อนั้นพระอินทร์บ่อมีจา บอกให้ฝูงเทวดาหมู่สาวสวรรค์ฟ้อน คือละครเขาเล่นสาว
 สวรรค์ฟ้อนแอ่น เกล้าคลึงแหงนเบ็งหน้านางฟ้าเหล่านอน ตอนเบ็งนางฟ้าฟ้อนเกล้าคลึงเหล่าน
 นอนหลับ กลับบ่อทันเวลานกก็มากินช้าง

ตั้งแต่ปางคราวก็มีนิทานบอกกล่าว เป็นเรื่องราวบอกไว้ไซ้ชี้อ่านเห็น เป็นจ้งขันนิทานท่ง
 ภูลาหลง น้ำบกลงเลยเงินเกินแปนแสนกว้าง คนจึงพากันท้วงภูลาหลงข้ามท่ง ภูลาหลงแต่พุ้นบ่อ
 มาใกล้ท่งหลวง มันเป็นท่งใหญ่กว้างในเขตศรีภูมิ แลวทำตุมล้ามูลท่งพัวพาเขาเอิ้นแต่นั้นเลยเงิน
 แห้งทะเลกลายเป็นท่ง น้ำบกลงแต่พุ้นนิทานเว้าต่อมา ท่งภูลาเขาเอิ้นภายหลังครั้งก่อน ตอนภูลา
 หาบผ้าหาซื้อจ่ายของ ตอนนี่พวกพุ้น้องคงกล่าวตอนหลัง คอยฟังตอนศรีภูมิก่อแบ่งเมืองบ้าน
 ตอนพระยาสารช้างคอยฟังอีกใหม่ ขอใจไว้ท่อนี่นิทานชี้ท่งหลวง

กลอนพระยาสารช้าง

มาบัดนี้สิหย่อนเว้าบ่อนพระยาสาร ถึงประมาณ 3 วันคั่งสัญญาไว้ ให้เสียวไปทูลไหว้
 อินทาบ่อกลับตัว เป็นหนาวๆ ฮ้อนๆ ปานนอนหม้อแผ่นแดง พอแต่แจ่มมือใหม่เสียดาง นกก็
 วางไปหากกล่าวจากราวนี้ องค์พระอินทาชี้ฉันโคบบอกกล่าว ช้างก็หนาวสะบันบ่อพ้อเสี้ยวสหาย
 นกอนทรีก็ฮ้ายสับจิกเชิงกินแล้วก็บินบนกลบสู่ทะเลทางนี้ นกอินทรีกินช้างปางหลังเขาว่า คาบ
 เอาขาทิมไว้คงกว้างถึนไกล เขาจึงได้เรียกเอิ้นคงใหญ่ท้าวสาร เป็นนิทานเรียนเห็นคั่งคำผมเว้า โต
 หนึ่งเอาหัวได้ไปวางคนละบ่อน เลยเอิ้นคอนหัวช้างเดียนี่ต่อมา

อินทรีพากันเว้าผิวเมียทั้งคู่ เสนออยู่บ่อได้สีกอยถ่าแต่ฝน ว่าแล้วพากันค้นหาเที่ยวกินสัตว์กินไปสารพัดมังเมยเหม่น เป็นอาหารคืดด้วยสัตว์ตายเหม่นเน่า เขาตั้งแต่มือนี่ลิกินเนื้อบ่อเหลือ เขาบ่อต้องอ่าวเอื่อนำหมูปลาหอย อยามาคอยคำฝนคั้งอินทาเว้า นกเลยพากันเข้าหากินสัตว์ป่า หากินสัตว์บ่อได้ลิกินขึ้นชากคน ว่าแล้วพากันค้นกินบ่อมีเหลือ เดียรจกานทั้งคนในครั้งนั้นกินเกียง จึงได้เกียงถึงท้าวอินทาสอนเฮง เลยเห็นโลกเดือดร้อนตอนได้มนุษย์คน

ในครั้งนั้นพระแก่นต้นองค์เอกสัพพัญญู คิณสิณผู้สัตว์ส่องญาณเห็นแจ้ง พระองค์แยงหนห้องสาวดีเมืองใหญ่ พระองค์ท่นบ่อได้ไขแจ่งส่องญาณ ก็จึงได้กล่าวด้านนำหมูกิณุสงฆ์ ไผผู้ทรงทางฤทธิ์ให้คว่นไปเดียนี่ พระองค์เลยตรัสโมคคัลลาโดยคว่น อินทรีกวนอยู่พุ้นไปท่อนอยู่นาน พอพระองค์กล่าวด้านเอ็นใส่คัลลา มีฤทธิ์เลยเหาะเวินบนเทิงฟ้า นาทีเดียวถึงพืมีแรงพักผ่อน เห็นปวงสัตว์เดือดร้อนเลยเข้าสู่ญาณ ทำฤทธิ์ให้ย่านฮ้อนเฮงปานไฟอินทรีท่นบ่อไหวเล้าอายครวณนั้น อินทรีพากันฮ้องผิวเมียทั้งคู่ นาคท่นอยู่บ่อได้คั้งก้องสนั่นหู ฟุ้งนาคบ่อได้สู้สิมิเหตุอันได้ย่านมิภัยมาถึงแก่ตัวทางพิน ฟุ้งนาคพากันขึ้นมาคูดเป็นหมู่ ย่านศัตรูแล่นต้องถึงแท้แก่ตน นาคก็พากันฉนพ่นเป็นพิษคว่นอาย ถูกสัตว์ตายทั้งคนบ่อท่นเหลือค้างกลางคนตาเดินพร้อมทั้งสองเป็นตาหน่าย ถูกสัตว์ตายล้าวลัมจนเกียงบ่อเหลือ ฟุ้งล้าเชื้อสัตว์ป่าก็ตาเดิน คนเอ็นบ้านตาณรต่อมาเดียนี่ เพราะฤทธิ์สัตว์ร้ายอายคว่นนาคเป่า โมคคัลลาแจ่มเจ้าเห็นภัยพิษงู พระองค์ตรัสส่องผู้ในแห่งสมบัติ พระองค์มองเห็นชดพิษภัยไอฮ้อน ในตอนนั้นปานไฟฮ้อนเฮง พระองค์เลงเบิงแล้วเห็นแจ่งส่องญาณ พระองค์บ่อได้ย่านเพลงฤทธิ์เป็นไฟ นาคก็ท่นบ่อบ่อไหวกลับคืนทางเก่า โมคคัลลาเลยเล้าสูตรอ่านคาถา แล้วนิมิตเป็นตัจจวิรปิดปาก บ่อให้นาคกลับตัวคืนมา นิมิตฮอดพันตาคินแจ่งเป็นแผ่น ลุ่มมือนี่ก็แมนเอ็นบ่อพันจัน มีอยู่ฮอดทุกวันเป็นตาคือเก่า ผู้ลางคนก็เล้าว่าบ่อกินน้ำ บ่ออันนี้เป็นหินไหลรินบ่อขาด บ่ออันนี้ขนาดบ่อลิกพอแขน ดักน้ำได้ฮอดแสนฮอดพันก็บ่อหวั บ่ออันนี้มีน้ำใสเย็นแมนลิดักหมควนหมควนคินก็บ่อว่า คนจึงพากันเข้าเอ็นบ่อพันจัน เป็นบ่อน้ำสำคัญอิดจกเทีย กันผู้ได้บ่อเชื่อให้ไปเบิงด้วยตา

ผมได้พรรณานิทานเก่าแก่ ไว้ถ้าพวกพ่อแม่เด็กน้อยเรียนเห็น เว้าเรื่องบ้านตาณรศรีภูมิเมืองเก่า มันเป็นนิทานเล่าเว้าต่อกันมา แต่ครั้งศาสดาของเฮายังอยู่ เรื่องบ้านภูเล้าข้าวหินกองตอนนีขอมปกครองลุนหลังมานี้ ตั้งแต่ก่อนเป็นที่ว่างเปล่าเหลือหลาย คนก็พากันย้ายอยู่เป็นหย่อมๆ คืดเบิงบ้านน้ำอ้อมดงครั้งเมืองบัว บ่อแมนผมคืดตัวเมืองเตาหนองอ่าง ตั้งอยู่กันห่างๆ เมืองหงส์เมืองทอง ต่างก็ได้ปกครองเป็นเอกราช คราวขอมมีอำนาจตีแผ่ไปไกล บ่อมีรีดมีไถภาษีชีเชื้อ เกณฑ์เอาปิละเทือส่งส่วยเมืองขอม แต่คราวसानกระฮอมเจ้าเมืองละโว้ ปกครองอย่างไ้ๆแบบเสรีธรรม แต่ว่าไผบ่อนำปีเดือนส่งส่วย หาวว่าผู้นั้นอ่วยหันหน้าไปไกล ผู้นั้นต้องมีภัยขัดขึ้น

อำนาจ หว่าบ่อรักชาติมีโทษจงจำ สมัยขอมเขานำปกครองแบบนี้ บ้านเมืองก็บ่อถล่มล้มไป
มา ทางการคมนาคมคือเดี๋ยวนี้ มีแต่บัญชีไว้ปีเดือนให้นำส่ง ใตสโกงก็ได้บ่อไปขึ้นส่วยสิน

เพลงคุณวันชัย แต่งโดยเพชรทุ่งกุล

ยังจำเสียงภรรยา มาทำให้เราเจ็บใจ มาเรียกชื่อผิดไป ผัวชื่อลำไย
นะจะเมียจำ ชื่อดีก็มีถมไปมาเรียกวันชัยหมูหมูหมาหมา หรือโกรธผัวกลับบ้านนั้นผิดเวลา มี
เหตุผลหน่อยนะ จำไว้เมียจำชื่อวันชัย ถ้ามจริง ๆ เมียเห็นผัวเป็นอะไร ไม่พอใจเราค่อยมา
เคียร์ปัญหา ผัวอยากรู้มันได้อะไรขึ้นมา เธอมาทำวางท่าพอกลับบ้านมาก็ด่าว่าไว้วาย

(พูด)..... ฟังแนบบอกว่าเบาๆ ปานคนกินเหล้ามาฮ้องด่ากัน ไป
พื่อน้องแอนน้องอันตั้งแต่จากกันกะเรียนจบหลายปี น้องโบว์กลับจากเมืองนอก มากินเหล้าจก
จอกนำน้องก่อนพี่บิณกะเสียหื้อวันชัย จิบเหล้าจิบไวน์กะเลยเมามือ.....”

เมียฟังให้ตัวนี้ไปสังสรรค์ หลายปีแล้วที่เราไม่ได้พบกัน น้องเมย์ก็
ชวนเข้าร้านน้องก็พี่น้องปั่นเลี้ยงผมวันชัย

คิดดูหลายคนหลายกลม จนผมนั่นแก้วไม่ไหว นานๆ เจอกับพี่วันชัย
ทำไมเมียไม่เข้าใจ กลับบ้านที่ไร ด่าวันชัยทุกทีๆ

๗. ช่างตัดลายกระดาดพื้นบ้าน

บ้านกุกาสิงห์ถือเป็นแหล่งวัฒนธรรมสำคัญแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะการ
รักษาลวดลายกระดาดซึ่งเป็นลวดลายพื้นบ้านแบบดั้งเดิมไว้ ลวดลายดังกล่าวเป็นลายที่เกิด
จากภูมิปัญญาชาวบ้านโดยใช้กรรไกรตัดกระดาดให้เป็นลวดลายใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้
เป็นลายเอ้หอกจูน เอ้บังไฟ หรือใช้เป็นลวดลายเอ้ในงานบุญอันเกี่ยวเนื่องกับประเพณีพิธีกรรม
ความเชื่อทางศาสนา เป็นต้น

ช่างตัดลวดลายกระดาดดังกล่าวปัจจุบันยังเหลืออยู่หลายคน เช่น นาย
ทองสุข แจ่มสนาม อายุ ๔๐ ปี บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ที่ ๙ บ้านหนองสิม ตำบลกุกาสิงห์
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ถือเป็นช่างที่มีฝีมือในการตัดเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป นอก
จากนี้ยังมี นายพนพพร นายน้อย แจ่มสนาม นายไธ ศรีกุกา นายกฤต วรรณพินิจ
นายอุดม ฤทธิบาล เป็นต้น

รายชื่อผู้สนใจและเคยมีประสบการณ์ตัดลายกระดาดเอ้บังไฟ

นายทองสุข แจ่มสนาม นายเชย ราบูรี นายสมจิตร วรรณศิริ

นายชนบ พลงคราม นายเคน จินดา นายวิสัย สูงพล นายน้อย แจ้งสนาม
 นายเล็ง วรวิเศษ นายอุดม ฤทธิบาล นายสว่าง ลานรอบ นายเด่น วรวงษ์ นายสุ
 ชาติ จำปาทิพย์ นายอภิชาติ พานา นายปทีป ศรีเที่ยง

แนวคิดการอนุรักษ์ลายพื้นบ้าน

๑. ควรถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นหลังให้มีความรู้เพื่อจะได้อนุรักษ์ไว้
๒. นำความรู้เข้าสู่หลักสูตรการเรียนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
๓. งดจ้างบังไฟจากที่อื่น และมาใช้บังไฟในท้องถิ่นแท้
๔. จัดประกวดลายพื้นบ้าน
๕. จัดทำหนังสือลายพื้นบ้าน

๑.๓.๓ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สามารถนำมาช่วยกิจกรรม
 เสริมศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชนได้ มีดังนี้

๑). **ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี** นำมาใช้เล่าเรื่องราวในท้องถิ่นเกี่ยวกับประวัติหมู่บ้าน ความเชื่อ ประเพณีพิธีกรรมของท้องถิ่นและเกี่ยวข้องกับโบราณสถาน เป็นจุดขายให้นักท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้มีความรู้ประสบการณ์หลายคน เช่น ท่านนายเจริญ ศรีเที่ยง สารวัตรกำนันตำบลกู่กาสิงห์ นายสงบ ใจสาหัส กำนันตำบลกู่กาสิงห์

๒). **ด้านภาษาและวรรณกรรม** นำมาใช้ในด้านการแต่งวรรณกรรมพื้นบ้าน บทเพลง บทผญา บทกลอนลำ บอกเล่าเรื่องราวให้นักท่องเที่ยวได้ทราบเรื่องราว ความคิด ความเชื่อหรือประเพณีพิธีกรรมในท้องถิ่น มีภูมิปัญญาเป็นนักแต่งวรรณกรรมพื้นบ้านคือนายเพชร สอนงามและนายอุทัย บัวแก้ว ซึ่งมีความสามารถแต่งบทผญา เพลงและกลอนลำ เป็นต้น

๓). **ด้านศาสนาประเพณีและพิธีกรรม** นำมาใช้พัฒนาเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว โดยเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมสู่ขวัญบายศรีรับขวัญนักท่องเที่ยว มีบุคลากรสำคัญ ดังนี้ คือนายคำโพธิ์ วาสนาม นายถนอม พลอาสา นายแพง สีนาทนาว่า เป็นต้น

๔). **ด้านอาหารและโภชนาการ** นำภูมิปัญญามาจัดทำอาหารพื้นเมืองไว้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้มีความรู้ความสามารถหลายท่าน ดังนี้คือ นางหนูเลียน ตรีคาม นางรัชณี บุญศีลพร้อม นางทองดี ศรีวงา นางจันทา ภูมิทอง นางสมคิด สายสุข นางพลอย แสงพารา เป็นต้น

๕). **ด้านแพทย์แผนไทยและสมุนไพร** นำองค์ความรู้มาบูรณาการจัดทำอาหารสมุนไพร เครื่องดื่มสมุนไพร หรือทำยาสมุนไพร รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว มีดังนี้คือ นายทอง สอนงาม นางทวิ บำเรอ นางอ่อนศรี วิจารณ์ นายมานิต จันทรแก้ว เป็นต้น

๖). **ด้านศิลปหัตถกรรม** สามารถนำภูมิปัญญาแขนงนี้มาร่วมกันผลิตงานหัตถกรรม จัดทำผ้าไหมพื้นเมือง ตัดลายกระดาษ แกะสลักพระพุทธรูปไม้ เพื่อจัดทำเป็นสินค้าของที่ระลึกไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว มีบุคลากรดังนี้ นายวิไล สูงพล นายทองสุข แจ่มสนาม เป็นต้น

๗). **ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน** นำองค์ความรู้มาบริหารจัดการท่องเที่ยวในชุมชน หรือร่วมกันตั้งกติกาในการกำหนดราคาสินค้า ให้มีราคาเหมาะสมและนำมาจัดการบริหารชมรม มีบุคลากรดังนี้ นางอุดร นามเขต นางจรรยาภรณ์ ทนสิงห์ นางมาลัย อราบุรี เป็นต้น

๘). **ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน** นำมาจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว มีบุคลากรดังนี้ นายดุสิต นาสุข นายบุญโฮม สีหาวงษ์ นายเข้มชาติ สังกะสิงห์ นายบุญรอด ธนุศร นายเตรียม อาจเมือง นายสุพล ปิดตังถานะ เป็นต้น

๙). **ด้านดนตรีและศิลปะการแสดง** นำภูมิปัญญามาตั้งวงดนตรีพื้นเมืองเพื่อจัดแสดงดนตรีให้นักท่องเที่ยวได้ฟังอย่างมีความสุข บุคคลผู้สามารถเล่นดนตรีประเภทพิณ แคน ซอ ตีกลองได้ เช่น นายลักษณะชัย พาวานต์ นายพูน จันดำ นายเสมียน พาวานต์ เป็นต้น

๑๐). **ด้านการแสดง** ทั้งการร้องลำหรือฟ้อนรำในชุมชน เช่น นางสาวเดือนเด่น แจ่มสนาม นายดำรง เชิดชู มีความสามารถแข็งบั้งไฟ ส่วนคนที่ลำได้คือนายฉลาด หยุตย์ นายวันดี นินโท นางสุนิตา บ้องนุ นางไพฑูลย์ ดีพลาง เป็นต้น

๑๑). **ด้านการเกษตรและทำมาหากิน** นำมาจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยว ผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้ ซึ่งทำเกษตรทฤษฎีใหม่หรือเกษตรผสมผสานลุ่มแม่น้ำเสียว ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ได้แก่ นายสุริยา แจ่มสนาม นายสม คำมณี นายบุญส่ง ทองมา นายพุดม ชวนละคร นายเป็นต้น

จากภูมิปัญญาสาขาต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วสามารถนำไปจัดกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว โดยให้ความรู้เรื่องการเที่ยวโบราณสถาน การจัดทำอาหารสมุนไพรพื้นบ้าน

การเล่นดนตรีพื้นบ้าน แต่งกลอนลำหรือบทเพลงบอกเล่าเรื่องราวกรรม สร้างงานหัตถกรรม จัดทำสินค้าของที่ระลึก ทำพิธีบายศรีสู่ขวัญนักท่องเที่ยว เป็นต้น

พัฒนาการของหมู่บ้านในการแก้ปัญหาการท่องเที่ยว

เมื่อศึกษาประสบการณ์การจัดการท่องเที่ยวของบ้านกู่กาสิงห์ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีพัฒนาการมาตามลำดับ คือ

ระยะที่ ๑ ก่อนปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ การท่องเที่ยวของบ้านกู่กาสิงห์ในช่วงนี้จะมีคนต่างถิ่นเข้าไปเยี่ยมชมโบราณสถานกู่กาสิงห์อยู่บ้าง โดยทั่วไปเป็นญาติจากต่างถิ่นที่ไปเยี่ยมญาติที่บ้านกู่กาสิงห์ แต่ไม่มากนัก เพราะสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป

ระยะที่ ๒ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นต้นมาเมื่อกรมศิลปากร ได้เข้าไปขุดแต่งบูรณะกู่กาสิงห์เพื่ออนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมขอมและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด ในช่วงนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่โบราณสถานกู่กาสิงห์ ผ่านทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทำให้มีนิสิต นักศึกษา นักเรียน และผู้สนใจเข้าไปชมมากขึ้นแต่ยังไม่ส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชน เพราะชุมชนเองก็ยังไม่มีความสามารถในการผลิตสินค้าพื้นเมือง เพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

ระยะที่ ๓ ผู้นำชุมชน คือ กำนัน สงบ ใจสาหัส ได้เสนอเรื่องผ่านสภาตำบลกู่กาสิงห์ เสนอต่อนายอำเภอ ผู้เข้าร่วม ผู้ว่า และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีตามลำดับ เพื่อของบประมาณ ๗๔ ล้านบาทมาพัฒนาการท่องเที่ยวที่บ้านกู่กาสิงห์ เช่น ทำถนนลาดยางเชื่อมต่อกับบ้าน กู่พระโกนา - บ้านเมืองบัว บูรณะกู่โพธิ์วิจิ กู่โพธิ์ระฆัง และสร้างพิพิธภัณฑ์ งบประมาณ ๖๖ ล้านบาท เป็นต้น

ผลการดำเนินงานครั้งนี้ส่งผลให้รองผู้ว่าราชการ จังหวัดร้อยเอ็ดกับคณะร่วม ๑๐ คน เดินทางมาประชุมที่สำนักงานสุขาภิบาลตำบลกู่กาสิงห์ และที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีแผนแม่บทในการพัฒนา และได้มอบให้สำนักงานโบราณคดี จังหวัดอุบลดำเนินการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไป ซึ่งในที่สุดก็ได้งบประมาณ ๑๖ ล้านบาทในการบูรณะกู่ และสร้างพิพิธภัณฑ์ดังปรากฏในปัจจุบันแต่ยังไม่เปิดใช้เป็นทางการ

ระยะที่ ๔ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ได้ของบประมาณจากเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ ในการจัดทำโครงการมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวกู่กาสิงห์ จำนวนเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท และขณะเดียวกันสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด โดยความสนับสนุนของ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีโครงการส่งเสริมเปิดแหล่งท่องเที่ยวเชิง

เกษตร ขึ้นที่บ้านกุกาสิงห์ โดยมองเห็นศักยภาพของพื้นที่หลายประการ เช่น มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่มีความเข้มแข็งสามารถผลิตผ้าไหมพื้นเมืองคุณภาพ ประกอบกับมีโบราณขอมและมีทุ่งกุลาร้องไห้แหล่งผลิตข้าวหอมมะลิชั้นดีของโลก เป็นต้น

ด้วยนี้จึงประสานงานอย่างเร่งด่วนอย่างไม่เป็นทางการให้ แม่บ้านเกษตรกรจำนวน ๕ คน ครู ๑ คน เกษตรอำเภอและจังหวัด ๓ คนรวม ๙ คน ไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นเวลา ๒ คืนกับ ๓ วัน โดยนั่งเรือเข้าไปชมสวนผลไม้การทำนาปี การทำสวนกล้วยไม้ กลับมาที่พุทธมณฑล และดูการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์ ของโรงเรียนพิมายพิทยาคม

เมื่อกลับมาเกษตรจังหวัดร่วมกันชุมชนบ้านกุกาสิงห์ ได้ร่วมกันกำหนดจัดงานเปิดตัวการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พื้นที่บ้านกุกาสิงห์ใช้ชื่อโครงการว่า “ กินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม ” จัดงานในวันที่ ๑๖ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ ๒๕๔๕ โดยเชิญ ฯพณฯ สรรวรรต กลิ่นประทุม ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในสมัยนั้นมาเป็นประธานในพิธี พร้อมนำเกษตรจังหวัด ๗๖ จังหวัดในประเทศไทยมาร่วมงาน

ในงานนี้มีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น ชมนิทรรศการกระบวนการผลิตผ้าไหม สีนคำพื้นเมือง การนำเที่ยวโบราณสถานของมัคคุเทศก์น้อย เวลากลางวันมีการกินข้าวพาสและชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมที่หน้าปราสาทกุกาสิงห์ ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง

ผลการจัดงานท่องเที่ยวครั้งนั้นทำให้คนทั่วประเทศได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวบ้านกุกาสิงห์เป็นอย่างดี และหลังจากนั้นก็จะมีนิสิตนักศึกษา ข้าราชการ กลุ่มแม่บ้านและนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวจำนวนมากขึ้นอยู่เสมอ

ระยะที่ 6 ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ ทำให้มองเห็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน เพราะขณะที่มีการประชุมเตรียมการจัดงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร “งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม” ที่บ้านกุกาสิงห์ โดยประชุมที่ศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในพิธี ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่ครั้งสุดท้ายเพราะเหลือเวลาเพียง ๑๐ วันก็ถึงวันงาน

ซึ่งทุกอย่างได้จัดไว้อย่างเรียบร้อยแล้ว

ในที่สุดก็ถูกยกเลิกจัดงานท่องเที่ยวที่บ้านกุกาสิงห์แต่ย้ายมาโดยปริยาย เพราะว่ารัฐบาลเปลี่ยนรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากนายสรรวรรต กลิ่นประทุม

ไปเป็นนายสมศักดิ์ เทพสุทิน และมีนโยบายให้ย้ายมาจัดงานและมีการกินข้าวพาลงที่บึงพลาญชัย ในตัวเมืองร้อยเอ็ด

การดำเนินงานครั้งนี้ เป็นอุทาหรณ์ให้เห็นว่า ชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการคิด การวางแผนและกำหนดนโยบาย แต่เป็นผู้ทำตามความต้องการของฝ่ายการเมือง ทำให้ชาวบ้านไม่มีความเข้มแข็งในการจัดการท่องเที่ยว และชาวบ้านถูกกาสิงห์โดยส่วนบุคคลและองค์กร ดูเหมือนจะมีความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพอสมควร และดูเหมือนจะไม่มีคนมาร่วมงานในตัว จังหวัดด้วย หลังจากนั้นเป็นต้นมาทำให้ชาวบ้านส่วนหนึ่งได้มองเห็นว่า งานท่องเที่ยว น่าจะเป็นหน้าที่ของคนในชุมชนเข้ามาร่วมกันในการคิดหาแนวทาง และกำหนดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง จึงได้ของบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อนำกระบวนการวิจัยมาขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน

ทั้งนี้ก่อนมีการทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านถูกกาสิงห์ ก็พอจะมีนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นๆ เข้ามาเที่ยวบ้างแล้ว ซึ่งจะเดินทางมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านอำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอเกษตรวิสัย และเข้าชมแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดีจากบ้านเมืองบัว แล้วเข้ามาเยี่ยมชมผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่บ้านถูกกาสิงห์ หลังจากนั้น จึงไปเยี่ยมชมโบราณสถานถูกกาสิงห์ จึงเดินทางกลับ เป็นต้น ซึ่งตามเส้นทางดังกล่าวได้นำมาพัฒนาเป็นเส้นทางในการทดลองจัดท่องเที่ยวในเวลาต่อมา

ลักษณะการท่องเที่ยวของหมู่บ้านก่อนทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

ต้องยอมรับว่าก่อนที่จะมีการจัดทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยวที่บ้านถูกกาสิงห์ ก่อนหน้านั้นได้มีการท่องเที่ยว ของนักเรียนนักศึกษา กลุ่มแม่บ้าน และนักท่องเที่ยวที่ส่วนราชการจัดตั้งเข้ามาในพื้นที่อยู่บ้าง ซึ่งพอจำแนกรูปแบบได้ดังนี้

๑. การไปกลับไม่พักค้างคืน จากการศึกษาพบว่ามี 3 ลักษณะคือ

๑.๑ **กลุ่มนักท่องเที่ยวชาว** ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา หรือกลุ่มบุคคลทั่วไป ที่ต้องการเข้ามาเยี่ยมชมโบราณสถานถูกกาสิงห์ตามอัธยาศัย ซึ่งไม่ได้แจ้งล่วงหน้าและไม่มีการจัดระบบรองรับใดๆ

๑.๒ **กลุ่มเข้ามาทัศนศึกษา** กลุ่มนี้โดยทั่วไปจะเป็นกลุ่มนักเรียน นิสิตและนักศึกษาหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งจะเข้ามาศึกษาเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์โบราณคดีขอมใน

ทุ่งกุลาร้องไห้ โดยทั่วไปจะมาเป็นคณะและมีการประสานงานมาที่โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ซึ่งโรงเรียนจะจัดเตรียมมัคคุเทศก์น้อยมาคอยบริการนำเที่ยว โดยมีกิจกรรมบริการ ดังนี้

๑.๒.๑ คณะมัคคุเทศก์น้อยกล่าวต้อนรับ

๑.๒.๒ คณะมัคคุเทศก์น้อยแนะนำตนเอง

๑.๒.๓ นำชมโบราณสถานกู่กาสิงห์ และพิพิธภัณฑสถานโบราณคดีบ้านกู่กาสิงห์

๑.๒.๔ นำชมกุฏิพระซ่ง อโรคยาศาลพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

๑.๒.๕ นำชมกุฏิพนวิจิ

๑.๒.๖ รับแจกแผ่นพับหรือใบความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน

๑.๒.๗ อำลาและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๑.๓ **กลุ่มเข้ามาทัศนศึกษาและดูงาน** กลุ่มนี้โดยทั่วไปจะเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จากอำเภอและจังหวัดต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่สนใจต้องการศึกษาดูงานกระบวนการผลิตผ้าไหม หรือการบริหารจัดการของกลุ่มสตรีแม่บ้าน โดยทั่วไปกลุ่มที่เข้ามาศึกษาดูงานจะมีการประสานงานกับพื้นที่และมีการแจ้งกำหนดเวลาล่วงหน้า และกลุ่มแม่บ้านก็มีกิจกรรมบริการ ดังนี้

๑.๓.๑ กลุ่มแม่บ้านให้การต้อนรับที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการเกษตรบ้านกู่กาสิงห์ ด้วยการคล้องพวงมาลัย เชิญเข้านั่งในที่รับรองและบริการน้ำดื่ม

๑.๓.๒ แนะนำบุคลากรในชุมชน ผู้นำชุมชน คณะกลุ่มแม่บ้าน

๑.๓.๓ นายกเทศมนตรีหรือผู้แทนกล่าวต้อนรับ

๑.๓.๔ ตัวแทนกลุ่มแม่บ้านกล่าวรายงานการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

๑.๓.๕ รับประทานอาหารเที่ยง และฟังเพลงหรือหมอลำพื้นบ้าน

๑.๓.๖ เยี่ยมชมกระบวนการผลิตผ้าไหม

๑.๓.๗ มัคคุเทศก์น้อยนำชมกู่กาสิงห์

๑.๓.๘ อำลาและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

การเตรียมการก่อนการท่องเที่ยว

๑. การวิเคราะห์กิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม

กิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ แสดงการวิเคราะห์กิจกรรมการท่องเที่ยว

ที่	กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรม / และ ภูมิปัญญา	ใช้ทำกิจกรรมอะไร	วิธีการอย่างไร	ได้อะไร
๑	นักดนตรีพื้นบ้าน	ตั้งวงดนตรีไว้แสดง งานท่องเที่ยว	ของบซื้อเครื่อง ดนตรีและฝึกซ้อม	ได้วงดนตรีพื้นเมือง
๒	การฟ้อนรำในงาน บุญบั้งไฟ	แสดงการฟ้อนรำ ต้อนรับนักท่องเที่ยว	ตั้งกลุ่มแล้วเชิญ วิทยากรมาฝึกสอน	ได้คณะฟ้อนรำ และ การแสดงอื่นๆ
๓	ช่างตัดลวดลาย กระดาษเอ้าบั้งไฟ	ใช้เป็นกิจกรรมฝึกตัด ลายกระดาษ	ตั้งกลุ่มอนุรักษ์ลาย กระดาษ	ได้อนุรักษลวดลาย และกิจกรรมตัดลาย
๔	หมอสู่ขวัญ	ทำพิธีสู่ขวัญต้อนรับ นักท่องเที่ยว	ตั้งกลุ่มพิธีกรรม บายศรีสู่ขวัญ	ทำพิธีกรรมบายศรี สู่ขวัญนักท่องเที่ยว
๕	ช่างทำเครื่อง บายศรี	จัดทำเครื่องบายศรี	ตั้งกลุ่มทำเครื่อง บายศรี	ทำเครื่องบายศรี ในการสู่ขวัญ
๖	การจัดทำอาหาร	จัดทำอาหารพื้นบ้าน	ตั้งกลุ่มทำอาหาร พื้นบ้าน	ได้กลุ่มจัดทำอาหาร พื้นบ้านกิจกรรมนำ
๗	ชมรมมัดคุเทศก์ น้อย	นำเที่ยวโบราณสถาน	ตั้งชมรม ฝึกนำ เที่ยวโบราณสถาน	เที่ยวโบราณสถาน
๘	นักแต่งเพลง กลอนลำ	แต่งเพลงมีเนื้อหาเกี่ยว กับท้องถิ่น	แต่งกลอนลำ เพลง ให้นักร้อง หมอลำ	ใช้ร้องลำให้นักท่องเที่ยวฟัง

จากตารางวิเคราะห์ดังกล่าวจะเห็นว่า กิจกรรมที่จะสามารถนำมาเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวของบ้านภูกาสิงห์คือ การนำเที่ยวโบราณสถาน การสู่ขวัญบายศรี การจัดให้มีการกินข้าวแลงด้วยอาหารพื้นบ้าน ชมการแสดงดนตรีพื้นเมืองและการฟ้อนรำ เป็นต้น

ส่วนนายสงบ ใจสาหัส ได้เสนอแนวความคิดเพิ่มเติมว่า “การนำเที่ยว แล้วมา กินข้าวแลง ชมการแสดง” ยังเป็นการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยังไม่ครบวงจร ดังนั้นควรเพิ่มบ้านพักขึ้นมาให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักสัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน และในตอนเช้าให้มีการทำบุญ

ตักบาตรแล้วค่อยเดินทางกลับ” ทุกคนก็เห็นด้วยและได้มอบหมายให้ นางศิรินันท์ เวียงคำ ไป ประสานผู้สนใจเข้าร่วมโครงการบ้านพักนักร้องเที่ยว ซึ่งก็ได้จำนวน ๓๑ หลัง จากแนวทางดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวตามศักยภาพของชาวบ้านภูากาสิงห์

๒. การกำหนดแนวทางกิจกรรมท่องเที่ยว

คณะกรรมการได้ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางจัดกิจกรรมท่องเที่ยวรูปแบบ งานท่องเที่ยวประจำปี และการเข้าค่ายทักษะชีวิต ดังนี้

๒.๑ การเข้าค่ายทักษะชีวิต มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

๒.๑.๑ สถานที่ สถานที่พักนอนใช้โฮมสเตย์ในหมู่บ้านที่มี ๓๑ หลัง โดยนางศิรินันท์ เวียงคำ เป็นผู้รับผิดชอบ สถานที่แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ศูนย์ผ้าไหม สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน การตัดลายกระดาษ วรรณกรรมพื้นบ้าน มอบให้นายเพชร สอนงาม เป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานกับภูมิปัญญาและจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสตามความเหมาะสม **๒.๑ สถานที่**

๒.๑.๒ เส้นทาง ให้การต้อนรับแบบเรียบง่ายทักทาย กล่าวต้อนรับและแนะนำบุคลากรในท้องถิ่น และนำเที่ยวภูโพนระฮัง ภูโพนวิจ ไหว้เจ้าพ่อดอนปู่ตา แล้วเข้าบ้านพัก ในวันต่อมาภาคเช้าจะไปเรียนรู้ในหมู่บ้านที่ ๑ คือศูนย์ผ้าไหม พิพิธภัณฑ์ และสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ภาคบ่ายจะเรียนรู้หมู่บ้านในบริเวณวัดบูรพาภรณ์น้อยคือศาลาการเปรียญ โบราณสถานและร่วมไม้ด่านหน้าภู

๒.๑.๓ อาหาร อาหารที่จัดทำในช่วงกินข้าวพาลงควรจัดทำอาหารพื้นบ้าน เช่น ส้มตำ ปลาแดกบอง ลวกผัก ซุปหน่อไม้ เป็นต้น ส่วนตอนเช้าหรือเที่ยงอาจทำเป็นอาหารจานเดียว หรืออาจเป็นข้าวเหนียว ส้มตำ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณเท่าที่มี

๒.๑.๔ รายการแสดง ช่วงกินข้าวพาลงใช้วงดนตรีพื้นเมืองและนักเรียน

หมอลำของสภาวัฒนธรรม คือนวันที่สองใช้กิจกรรมการแสดงของนักเรียน หรืออาจจ้างหมอลำ ซึ่งขวัญใจวัยรุ่นมาช่วยสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒.๑.๕ การจัดการ เป็นการจัดการโดยใช้วิถีชาวบ้านเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน โดยไม่ออกคำสั่งอย่างเป็นทางการ แต่จะบอกหัวหน้าฝ่ายงานที่รับผิดชอบให้เตรียมความพร้อมและดำเนินการให้เป็นไปโดยความเรียบร้อย มอบหมายให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่

ฝ่ายอาหาร ฝ่ายการแสดง ฝ่ายแหล่งเรียนรู้ ฝ่ายพิธีกรรม

๒.๑.๖ การซุ่มกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมจำเป็นต้องซุ่มเพื่อให้เกิดความพร้อมมากที่สุดก็ให้หัวหน้าฝ่ายดำเนินการได้ เช่น การแสดงของวงดนตรี นักร้อง และหมอลำ เป็นต้น ส่วนการประสานงานมอบให้ประธานชมรมเป็นผู้ดำเนินการ

๒.๒ การจัดงานท่องเที่ยวประจำปี “งานกินข้าวทุ่งฯ นุ่งผ้าไหม”
มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๒.๑ สถานที่ สถานที่พักนอนใช้โฮมสเตย์ในหมู่บ้านที่มี ๓๑ หลัง ส่วน สถานที่ท่องเที่ยวคือพระธาตุไตรตรึงษ์ บ้านต๋องต๋อน ป่าอนุรักษ์ โรงเรียนจตุรคามพัฒนา ศูนย์ผ้าไหม พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ส่วนการกินข้าวและชมการแสดง ด้านศิลปวัฒนธรรม ใช้บริเวณวัดบูรพาภูน้อยด้านหน้าปรางค์กู่กาสิงห์

๒.๒.๒ เส้นทาง ให้การต้อนรับแบบเรียบง่ายทักทาย กล่าวต้อนรับและแนะนำบุคลากรในท้องถิ่น วัดบ้านต๋องต๋อน แล้วมาชมสวนป่าโรงเรียนจตุรคามพัฒนา ที่และนำเที่ยวภูโพนระสัง ภูโพนวิจ ไหว้เจ้าพ่อดอนปู่ตา แล้วเข้าบ้านพัก ในวันต่อมาเข้าจะไปเรียนรู้ในหมู่บ้านที่ ๑ คือศูนย์ผ้าไหม พิพิธภัณฑ์ และสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ภาคบ่ายจะเรียนรู้หมุนเวียนอยู่ในบริเวณวัดบูรพาภูน้อยคือศาลาการเปรียญ โบราณสถานและร่มไม้ด้านหน้ากุฏิ

๒.๒.๓ อาหาร อาหารที่จัดทำในช่วงกินข้าวพาลงควรจัดทำอาหารพื้นบ้าน เช่น ส้มตำ ปลาแดกบอง ลวกผัก ชุบหน่อไม้ เป็นต้น ส่วนตอนเช้านักท่องเที่ยวควรรับประทานกับเจ้าของบ้านพัก เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

๒.๒.๔ รายการแสดง ควรเป็นการแสดงเต็มรูปแบบเน้นเนื้อหาเชิดชูโบราณสถานกู่กาสิงห์ และให้มีความอลังการ เช่น มีขบวนแห่เจ้าเมืองขอม รำนาฏลีลา กู่กาสิงห์ ฟ้อนเซิ้งบั้งไฟ รำสัสมาชชีพ ศิลปะการตีกลองยาว วงดนตรีพื้นบ้าน นักร้องหมอลำ เป็นต้น และควรเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวร่วมสนุกด้วย

๒.๒.๕ การจัดการ การจัดการท่องเที่ยวในงานประจำปีของบ้านกู่กาสิงห์มอบให้เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์เป็นศูนย์กลางในการจัดการและประสานงาน โดยการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ทั้งนี้ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจะเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนทางด้านวิชาการ รวมทั้งการจัดการบ้านพัก อาหาร การแสดงและสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

๒.๒.๖ การซ้อมกิจกรรม เนื่องจากงาน “กินข้าวทุ่งฯ นุ่งผ้าไหม” เป็นงานท่องเที่ยวประจำปี และมีนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นมาร่วมงานมาก การซ้อมกิจกรรมการแสดงจึงต้องซ้อมเป็นพิเศษเพื่อให้ภาพออกมาดี ซึ่งต้องซ้อมการแสดงก่อนแสดงจริง ๑ วัน เพื่อให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด และหากพบข้อบกพร่องใดก็จะนำไปปรับปรุงได้ทัน ทั้งนี้ ต้องกำหนดบุคคลรับผิดชอบกิจกรรมการที่ชัดเจน เช่น

- ๑). นายเพชร สอนงาม รับผิดชอบการฝึกซ้อมนักดนตรี
- ๒). นายอนันต์ ทอนจอก รับผิดชอบซ้อมกลองยาว
- ๓). นายอุทัย บัวแก้ว รับผิดชอบการแสดงนักร้อง หมอลำ
- ๔). นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง รับผิดชอบนางรำลีลาภูกาสิงห์
- ๕). นางสาว สีนาทนา รับผิดชอบการฟ้อนส้มมาชีพ
- ๖). นางนงเยาว์ สอนงาม รับผิดชอบคณะฟ้อนบั้งไฟ
- ๗). นายดุสิต นาสุข รับผิดชอบพิธีกรบนเวที
- ๘). นางศิรินันท์ เวียงคำ รับผิดชอบบ้านพัก

๒.๒.๗ การประชุมเตรียมความพร้อมก่อนจัดงาน เป็นการประชุมผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบกระบวนการทั้งหมดของงานว่ามีกิจกรรมใดบ้าง แต่ละบุคคลหรือแต่ละฝ่ายมีบทบาทหน้าที่ในส่วนใดของงาน และภาพรวมของงานควรออกมาอย่างไร พร้อมกับตรวจสอบความพร้อมของฝ่ายต่างๆ ที่ได้ฝึกซ้อมกิจกรรมไว้ และเทศบาลออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน และทำความเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจน เช่น

- ๑). ถือว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน
- ๒). ยึดแนวทางการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ส่วนบุคคล กลุ่มอาชีพ เป็นต้น
- ๓). ให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

การทดลองรูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การจัดทดลองรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นไป ไปตามวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัยข้อที่ ๒ คือเพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของชาวบ้านภูกาสิงห์ ได้ดำเนินการจัดทดลอง ๔ ครั้ง ดังนี้

๑. การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๑ ระดับหมู่บ้าน

การจัดทดลองท่องเที่ยวระดับชุมชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการทดสอบกิจกรรมการท่องเที่ยว และระบบจัดการที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้น ในขณะเดียวกันก็เป็นการเปิดโอกาสให้คนในหมู่บ้านได้เข้ามาสัมผัสและเรียนรู้โดยตรง ว่าการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจัดอย่างไร แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันอย่างไร เป็นต้น ดังนั้นจึงได้เริ่มดำเนินการ

๑.๑ ผู้คนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมงานกิจกรรมการท่องเที่ยวครั้งนี้ เป็นการจัดในระดับชุมชน ประกอบด้วยผู้นำชุมชน อันได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน คณะครู กลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน นักเรียน และเด็กเยาวชน จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ คน

๑.๒ การจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้ อยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงที่ชาวบ้านโดยทั่วไปกำลังเตรียมตัวจะหารถมาเกี่ยวผลผลิตข้าวในนา ดังนั้นการดำเนินงานโดยเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ ร่วมกับคณะนักวิจัยท้องถิ่นบ้านกู่กาสิงห์ ซึ่งเทศบาลรับผิดชอบเรื่องการประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดสถานที่เวทีการแสดง เครื่องเสียง พิธีเปิด เป็นต้น ส่วนชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว รับผิดชอบเรื่องการแสดงบนเวที การจัดทำอาหารพื้นบ้านร่วมกับกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น และได้แบ่งหน้าที่รับผิดชอบงาน

๑.๓ กิจกรรมการท่องเที่ยววันแรก มีดังนี้

๑.๓.๑ กิจกรรมภาคกลางวัน เริ่มขึ้นเมื่อเวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น ของวันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๙ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้

ก. คณะผู้นำชุมชน อันได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่น ทุ่งกุลาร้องไห้ เกษตรอำเภอและเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด รวม ๒๐ คน โดยเฉพาะกำนันสงวนใจสาหัส เป็นหัวหน้าคณะนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์

ข. นายสวัสดิ์ พบวันดี และคณะให้การต้อนรับ และฟังดนตรีพื้นดิน แคนซอ จากภูมิปัญญาชาวบ้าน แล้วเดินทางไปนมัสการพระธาตุไตรตรึงษ์

ค. คุณพ่อไสว ช่างถม ภูมิปัญญาชาวบ้านต้องด้อน บรรยายสรุปความเป็นมาของพระธาตุไตรตรึงษ์ และนำเข้าสู่การะพระธาตุไตรตรึงษ์

ง. คณะนักท่องเที่ยวดำเนินทางไปเยี่ยมชมป่าชุมชน โรงเรียนจตุรคามพัฒนา
โดยผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์ฉลอง คูเมืองให้การต้อนรับและบรรยายสรุป

จ. คณะนักท่องเที่ยวดำเนินทางถึงวัดม่วยศรีโพธิ์ลัย กราบนมัสการพระ
พุทธรูปไม้ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ของหมู่บ้าน โดยคุณพ่อปิง เชิดชู ภูมิปัญญาชาวบ้าน
ให้การต้อนรับและนำชม

ฉ. เดินทางถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ ตั้งอยู่ฝั่งแม่น้ำเสียวใหญ่ทางเข้าหมู่บ้าน มีกิจกรรม ดังนี้

- นายกเทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์ กล่าวต้อนรับนักท่องเที่ยว
- กลุ่มแม่บ้านบรรยายสรุปการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- รับประทานอาหารกลางเที่ยง ข้าวเหนียว ส้มตำ ปลาเผา และฟักแมทวี่ บำเรอ และคณะแม่บ้านเปลี่ยนกันร้องเพลง ร้องหมอลำให้ฟัง
- เยี่ยมชมกระบวนการผลิตผ้าไหม การย้อมสีธรรมชาติ กระบวนการผลิตผ้าไหมพื้นบ้าน ชมนิทรรศการผ้าไหมพื้นบ้าน

ช. เดินทางไปชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยนายสม คำมณีเป็นวิทยากร

ซ. เดินทางไปชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างอารมณ์กุ โดยนายนาค ศรีเที่ยง นายบุญสง ศรีเที่ยง เป็นผู้นำชม

ณ. เข้าบ้านพักโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน พักผ่อน อาบน้ำและแต่งตัว เพื่อเตรียมไปร่วมงานพาลงที่บริเวณกุกาสิงห์

ภาพที่ ๓๔ การสู่ขวัญบายศรีต้อนรับขวัญนักท่องเที่ยว

๑.๓.๒ กิจกรรมภาคกลางคืน มีดังนี้

๑). นายกเทศมนตรีตำบลกุลาสิงห์ กล่าวดำเนินการต้อนรับนักท่องเที่ยว

๒). พิธีบายศรีสู่ขวัญต้อนรับขวัญนักท่องเที่ยว ซึ่งมีนายอำเภอเกษตรวิสัย นายอนันต์ ทิมา นายนิรันดร์ คงเพชร สมาชิกสภาจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดร้อยเอ็ด และคนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมการสู่ขวัญบายศรี

๓). รับประทานข้าวพาลาง ด้วยอาหารพื้นเมือง โดยครั้งนี้กลุ่มอาชีพต่างๆ ได้ส่งตัวแทนเข้ามา ร่วมกันทำอาหารพื้นบ้าน

๔). นายประเวศ นามเขต นายกเทศมนตรีตำบลกุลาสิงห์กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี คือนายอนันต์ ทิมา นายอำเภอเกษตรวิสัยกล่าวเปิดงาน

๕). ชมการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ดังนี้

-ชมขบวนแห่เจ้าเมืองเดินขึ้นเวที ซึ่งผู้แสดงประกอบไปด้วยนายกเทศมนตรี เทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลกุลาสิงห์นักเรียน เป็นต้น

ภาพที่ ๓๕ การแสดงวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษา

-ชมการแสดงฟ้อนรำชุดรำรับขวัญ รำนางฎีลากูกาสิ่งห์ โดยเยาวชนนักเรียน รำนุญบั้งไฟ โดยเยาวชนนักเรียน รำส้มมาชีพ เขื่องสวิง โดยนักเรียนโรงเรียนบ้านกูกาสิ่งห์ ชมศิลปะการตีกลองยาว คณะกลุ่มพ่อบ้านจากบ้านกุ่มน้อย

ภาพที่ ๓๖ ชาวบ้านแสดงศิลปะการตีกลองยาวพื้นบ้าน

-ชมการพุดผญา พ่อใหญ่แหว จำปาทิพย์และคณะ และชม
ชมดนตรีนักร้องและหมอลำ สภาวัฒนธรรมตำบลกูกาสิ่งห์

๖). เข้าพักโฮมสเตย์ ในชุมชนบ้านกุ่มน้อย หมู่ที่ ๓ ซึ่งในครั้งนี้นักท่องเที่ยวที่รับเชิญเข้าพัก มีเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด และเครือข่ายนักวิจัยจากจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น ๒๐ คน

๑.๓.๓ กิจกรรมการท่องเที่ยวในวันที่สอง (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

๑). นักท่องเที่ยวรับประทานอาหารที่บ้านพักโฮมสเตย์ ในชุมชน

- ๒). ทำบุญตักบาตรที่หน้าบ้านพัก
- ๓). เลือกรื้อสินค้าพื้นบ้าน ผ้าไหม และสินค้าอื่นๆ
- ๔). อ่ำลา และเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๑.๓.๔ การประเมินผล

ผลจากการดำเนินงานทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยวครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้มีส่วนร่วมในงาน ในส่วนที่เป็นชาวบ้านกุ๊กกาสิงห์ และผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวซึ่งได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

๑). กิจกรรมการแสดงบนเวทีการฟ้อนรำดูดีสวยงาม ในส่วนที่ควรปรับปรุงควรให้เนื้อหาเน้นไปที่การเชิดชูกุ๊กกาสิงห์ ซึ่งครั้งต่อไปจะได้มีการแสดงเรื่องตำนานการสร้างกุ๊กกาสิงห์ด้วย

๒). การจัดการยังไม่กระจายให้คนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควรการทำงานยังอยู่ที่คณะนักวิจัยที่เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนงานในครั้งนี้ ซึ่งต่อมาได้ประชุมจัดตั้งเป็นชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุ๊กกาสิงห์ โดยให้แต่ละส่วนเข้ามาเป็นกรรมการดำเนินงาน

มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน เพื่อให้มีเจ้าภาพเข้ามารับผิดชอบงานท่องเที่ยวโดยตรง

๓). ในเรื่องอาหาร อยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พึงพอใจของผู้มาร่วมงานทั่วไป

๔). กิจกรรมการต้อนรับของแม่บ้านที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร ในตอนเที่ยงอบอุ่น เป็นกันเอง เป็นธรรมชาติดี

๕). การประสานงานยังไม่ดีพอ เพราะกิจกรรมต่างๆ ยังรู้ไม่ทั่วถึงกัน

๖). ชาวบ้านโดยทั่วไปมีความพอใจกับการจัดงานท่องเที่ยวของชุมชน

๗). บ้านพักควรไม่จัดให้หนาเกินไป ควรจัดให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

๘). ควรมีกิจกรรมการทำบุญตักบาตรในตอนเช้าด้วย

๙). ควรจัดให้มีสินค้าของที่ระลึกด้วย ได้ขอบประมาณจากเทศบาลตำบลกุ๊กกาสิงห์ เพื่อจัดทำสินค้าของที่ระลึก

อย่างไรก็ตามในภาพรวมชาวบ้านกุ๊กกาสิงห์ที่มีส่วนร่วมต่างมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการแสดงบนเวทีว่ามีความพร้อมและสวยงาม อาหารการกินก็อร่อย และให้คำแนะนำว่าไม่ควรจัดอาหารแพงเกินไป เพราะเป็นการจัดของคนในพื้นที่

๒. การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๒ ระดับจังหวัด

การทดลองจัดท่องเที่ยวครั้งที่ ๒ เป็นการจัดระดับจังหวัด โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวทุกกระบวนการโดยชุมชน และยังเป็น การประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการระดับจังหวัดได้ทราบศักยภาพของชุมชน ในการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยงบประมาณที่ใช้ในครั้งนี้ได้จาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๑ นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรม มี ๓๐๐ คนคือ หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้แทน จำนวน ๕๐ คน หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทน ในระดับอำเภอ จำนวน ๕๐ คน และชาวบ้านกุกาสิงห์ ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ ผู้สูงอายุหรือผู้นำชุมชนและเด็กเยาวชนชาวบ้านกุกาสิงห์ จำนวน ๒๕๐ คน

๒.๒ การจัดการท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้เป็นการจัดการร่วมกัน ระหว่างเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการจัดทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๑ โดยเทศบาลเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดและออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน(ภาคผนวก ค) ตลอดจนทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเชิญเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ เป็นผู้รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ทางวิชาการโดยมีโครงสร้างการบริหารจัดการ ดังนี้

๒.๒.๑ กิจกรรมการท่องเที่ยวในวันแรก

๑). กิจกรรมภาคกลางวัน เริ่มขึ้นเมื่อเวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น ของวันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๘ มีกำหนดการดังนี้

ก. คณะผู้นำชุมชน อันได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์ เทศมนตรี และเจ้าหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์ รอและต้อนรับหัวหน้าส่วนราชการที่วัดไตรตรึงษ์บ้านตองด่อน ตำบลกุกาสิงห์

ข. นายกเทศมนตรีกล่าวต้อนรับ คณะนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

ค. คุณพ่อไสว ช่างถม ภูมิปัญญาชาวบ้านตองด่อน บรรยายสรุปความเป็นมาของพระธาตุไตรตรึงษ์ และนำเข้าสู่สักการะพระธาตุไตรตรึงษ์

ง. หัวหน้าส่วนราชการเดินทางไปเยี่ยมชมสวนป่าชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ โรงเรียนจตุรคามพัฒนา

จ. คณะหัวหน้าส่วนราชการเดินทางถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลกุลาสิงห์ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- ประธานกลุ่มแม่บ้านและคณะบรรยายสรุป
- รับประทานอาหารกลางวัน ข้าวเหนียวส้มตำปลาเผา
- ฟังเล่าตำนานทุ่งกุลาร้องไห้
- ชมและเลือกซื้อผ้าไหมพื้นบ้าน

ฉ. เดินทางไปชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ นายสม คำมณี

ช. เดินทางไปชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างอารมณ์

ซ. เข้าบ้านพักโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน

(หมายเหตุ ในส่วนนี้ต้องยกเลิกไปเพราะการประสานงานไม่ดีพอ)

๒.๒.๒ กิจกรรมภาคกลางวัน มีดังนี้

- ๑). เชิญชวนนักท่องเที่ยวเข้าร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ
- ๒). นายกเทศมนตรีตำบลกุลาสิงห์ กล่าวต้อนรับนักท่องเที่ยว
- ๓). รับประทานอาหารกลางวัน ด้วยอาหารพื้นเมือง โดยครั้งนี้ได้จ้างกลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ เป็นผู้จัดทำอาหาร โดยขายบัตรละ ๒๐๐ บาท ส่วนหนึ่งปลัดเทศบาล จำหน่ายไปตามองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนหนึ่งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุลาสิงห์ ได้ไปจำหน่ายกับส่วนราชการที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๔). นายกเทศมนตรีกล่าวรายงานและประธานกล่าวเปิดงาน

๕). ชมการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

-ชมการแสดงตำนานการสร้างกุลาสิงห์

-ชมการรำชุดนาฏลีลากุลาสิงห์

-ชมการรำเซิ้งบั้งไฟ

-รำส้มมาชีพ

-การแสดงกลองยาว

-การแสดงของนักร้องและหมอลำชุมชน

๖). เข้าพักผ่อนในชุมชน

๒๒.๒.๓ กิจกรรมการท่องเที่ยวในวันที่สอง (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙)

- ๑). นักท่องเที่ยวรับประทานอาหารที่บ้านพักโฮมสเตย์กับเจ้าบ้าน
- ๒). นักท่องเที่ยวทำบุญตักบาตรที่หน้าบ้านพักโฮมสเตย์
- ๓). เลือกซื้อสินค้าพื้นบ้าน ผ้าไหม และสินค้าอื่นๆ ณ บริเวณภูกาสิงห์
- ๔). พืชอำลา และส่งนักท่องเที่ยวให้เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๒.๒.๔ การประเมินผล

ผลจากการดำเนินงานทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ยังใช้การประเมินด้วยการพูดคุย หรือสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการดำเนินงานและผู้ที่มาร่วมงานซึ่งผลการประเมินสรุปได้ว่า

- ๑). อาหารการกินแพงเกินไป ข้าวและอาหารน้อยทานไม่อิ่ม
- ๒). การกำหนดไม่ให้มีเครื่องดื่มอาจไม่สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อนหรือผ่อนคลาย เพื่อความเพลิดเพลิน
- ๓). การแสดงอยู่ในระดับดี สามารถใช้แสดงในงานท่องเที่ยวได้ และควรมีขบวนแห่เจ้าเมือง เพื่อให้รายการแสดงบนเวทีมีความอลังการมากขึ้น
- ๔). การประสานงานกับทางราชการควรมีแบบแผนมากกว่านี้ โดยควรมีเวลาในการติดต่อกับส่วนราชการมากกว่าที่เป็นอยู่
- ๕). ควรมีการประชาสัมพันธ์กับส่วนราชการ สถานีวิทย์ในท้องถิ่นโดยจัดทำแผ่นพับให้ชัดเจนและเพียงพอ
- ๖). แสงและเสียงควรสามารถส่องให้แสงสว่างเพียงพอ
- ๗). บ้านพักควรไม่จัดให้หรูเกินไป ควรจัดให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด
- ๘). พิธีกรควรมีเทคนิคการพูดและสื่อความหมายให้มากกว่านี้

๓. การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๓ รอบสี่อมวลชน

การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวครั้งที่ ๒ เป็นการจัดรอบสี่อมวลชนซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นเวลา ๒ วัน ๑ คืน โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลตำบลภูกาสิงห์ จำนวน ๑๐๕,๕๐๐ บาท มีจุดประสงค์เพื่อเป็นการทดสอบกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน ที่ได้พัฒนาขึ้นจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อให้แต่ละคณะทำงานได้มองเห็นปัญหาและนำไปพัฒนาปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น

๓.๑ นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยว

๓.๑.๑ คณะสื่อมวลชน จำนวน ๒๐ คน

๓.๑.๒ เจ้าของหรือผู้จัดการทัวร์นำเที่ยว จำนวน ๒๐ คน

๓.๑.๓ เจ้าของหรือผู้จัดการโรงแรมหรือผู้แทน จำนวน ๑๐ คน

๓.๑.๔ ชาวบ้านกู่กาสิงห์ ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ ผู้สูงอายุหรือผู้นำชุมชนและเด็กเยาวชนชาวบ้านกู่
กาสิงห์ จำนวน ๒๕๐ คน

๓.๒ การจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้เป็นการจัดการร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบล
กู่กาสิงห์ และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ โดยเทศบาลเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดและออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ตลอดจนทำ
หน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเชิญเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนชมรมส่งเสริม
การท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ เป็นผู้รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ทางวิชาการ
โดยมีโครงสร้างการบริหารจัดการ

๓.๓ **ด้านการบริหารจัดการ** มีคณะกรรมการดังนี้

๓.๓.๑ **องค์ประกอบของคณะกรรมการ** เพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุม
ชนบ้านกู่กาสิงห์ ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน จึงได้กำหนดให้มีองค์ประกอบของคณะกรรมการ
ฝ่ายต่างๆ ดังนี้

๓.๓.๒ **คณะกรรมการที่ปรึกษา** ซึ่งประกอบไปด้วยนายกเทศมนตรี นายกองค์
การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์ เทศมนตรี ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

๓.๓.๓ **คณะกรรมการอำนวยการ** เพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มี
ความ
เข้มแข็งและยั่งยืน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการทำหน้าที่บริหารจัดการกิจกรรม
ท่องเที่ยวของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ ซึ่งประกอบไปด้วยกรรมการที่มาจาก
ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้แทน ประธานกลุ่มแม่บ้าน และหัวหน้าฝ่ายงาน รวมทั้งสิ้น
๒๒ คนดังนี้

- ๑). กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้แทน จำนวน ๕ คน
- ๒). ประธานกลุ่มแม่บ้าน จำนวน ๕ คน
- ๓). คัดเลือกจากบุคคลที่เป็นฝ่ายงานจำนวน ๑๓ คน

๓.๓.๔ **คณะกรรมการ** คณะทำงานฝ่ายต่างๆ ประกอบด้วย คณะกรรมการฝ่ายบ้านพัก ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายการแสดง ฝ่ายอาหาร ฝ่ายการเงิน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายสินค้าของที่ระลึก ฝ่ายสุขุขวิธบายศรี ฝ่ายนำเที่ยว ฝ่ายรถไถนา ฝ่ายดนตรี รวมทั้งสิ้น ๑๓ คณะ ทั้งนี้ในแต่ละคณะจะมีจำนวนคณะกรรมการได้ตามความเหมาะสม ดังตัวอย่างคณะทำงานต่อไปนี้

๑). คณะกรรมการฝ่ายกลองยาว ได้แก่ นายช่วย พลสงคราม ประธานกรรมการ นายบุญรอด ธนุศร รองประธานกรรมการ นายสมาน พานา, นายเล็ก บัวแก้ว, นายหนา คำภู, นายพุ่ม ชวนละคร, นายบุญมา เชิงหอม, นายฉลาด หยุตย์, นายมานิต จันท์แก้ว, นายเพ็ง นามนัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒). คณะกรรมการฝ่ายฟ้อนนาฏลีลาภูเกาสิงห์ ได้แก่ เด็กหญิงอาวีวรรณ สร้อยคำ ประธานกรรมการ เด็กหญิงเบญจมาศ เชิงหอม รองประธานกรรมการ นางสาวชมพูนุช สูงพล, นางสาวอมรรัตน์ ศรีเที่ยง, นางสาวสินจัย ผาจันทร์, นางสาวศิรินันท์ ศรีเที่ยง, นางสาวมัธยา แสงงาม เป็นกรรมการ และนางสาวพัชรียา เสนาวงษ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๓). คณะกรรมการฝ่ายฟ้อนสร่งภูษาเทพ ได้แก่ เด็กหญิงพุทธวลี พิศวงค์ ประธานกรรมการ เด็กหญิงระวีวรรณ พะลัง รองประธานกรรมการ เด็กหญิงศุภธิดา เสนสนาม, เด็กหญิงกานธิดา จตุรงค์, เด็กหญิงสุนันท์ เจริญ, สิริยาภรณ์ เอี่ยมสะอาด, เด็กหญิงจำปี จำปา เป็นกรรมการ และเด็กหญิงพันธิดา รุ่งพล เป็นกรรมการและเลขานุการ

๔). คณะกรรมการฝ่ายฟ้อนบั้งไฟ ได้แก่ นางสาวนัฐภาริณี ศรีภูเกา ประธานกรรมการ นางสาวรัตติกา สอนสำแดง รองประธานกรรมการ นางสาวพิลาวรรณ วรวิเศษ, นางสาวธาริณี เลียงอินทร์ นางสาวลลิตา ไชยจันลา, นางสาวกุลดา สีหาวงษ์, นางสาวสุนันทา กานดี เป็นกรรมการ และนางสาวปัทมา มนต์รี เป็นกรรมการและเลขานุการ

๕). คณะกรรมการฝ่ายเซิ้งบั้งไฟ ได้แก่ นางไล กลบรัตน์ ประธานกรรมการ นางนี ศุขสิทธิ์ รองประธานกรรมการ นางเคน นาสุข, นางมูล ขาวงาม, นางนารี ขาวงาม เป็นกรรมการ และนายค่อม ศุขสิทธิ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๖). คณะกรรมการฝ่ายฟ้อนส้มมาชีพ ได้แก่ เด็กหญิงปาริฉัตร ศรีภูเกา

ประธานกรรมการ เด็กหญิงกนกวรรณ ทอนจอรองประธานกรรมการ เด็กหญิงหยาดวารี สีภูกา, เด็กหญิงเมรี สีหาบุญนาค, เด็กหญิงสุชาวดี ศรีเที่ยง, เด็กหญิงสุชาวดี ศรีคุณ, เด็กหญิงชไมพร ศรีเที่ยง, เด็กหญิงกุสุมาลย์ พาที, เด็กหญิงจุติรินทร์ พูลลาภ เป็น กรรมการ และเด็กหญิงวัชรภรณ์ เวียงคำ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๗). คณะกรรมการฝ่ายแสดงตำนานการสร้างภูาสึงห์ได้แก่ นายบุญโฮม สีหาวงษ์ ประธานกรรมการ นางเพ็ญมาลี คำภู เมืองรองประธานกรรมการ นานูไกร สมเพชร, นายดำรง คชสีห์, นายสงวน เทียงแก้ว, นายวิชัย ผาจันทร์, นายบุญยัง โกฏิหอม, นายสมบัติ มาลา, นางไพฑูรย์ ดีพลางม, นางทองดี สีหาวงษ์, นางบุญทัน สุวงศ์สา, นางนันทรี สมัญญา, นางเพ็ญ ทวีวรรณกิจ เป็นกรรมการ และนางสาวเพ็ญ พักตร์ สอนงาม เป็นกรรมการและเลขานุการ

๘). คณะกรรมการฝ่ายดนตรี ได้แก่ ได้แก่ นายสนิท เชิดชู ประธาน กรรมการ นายเสมียน พาพานต์ รองประธานกรรมการ นายพูล จันทรดำ, นาย ลักษณะชัย พาพานต์, นายเชื้อม จำปาทิพย์, นายปิง เชิดชู เป็นกรรมการ และนาย อนันต์ ภาชนะวรรณ นางสังเวียน ภาชนะวรรณ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๙). คณะกรรมการฝ่ายนักร้องและหมอลำ ได้แก่ ได้แก่ นายอุทัย บัว แก้ว ประธานกรรมการ เพชร สอนงาม รองประธานกรรมการ นายวันดี นินโท, นายพูล จันทรดำ, นายสนิท เชิดชู, นางสุนิตา ป็องนู, นางดารา นามวงศ์ เป็นกรรมการ และนางวาสนา พละวัฒน์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๐). คณะกรรมการฝ่ายหมอลำสุตรขวัญ ได้แก่ นายโพธิ์ วาสนาม ประธานกรรมการ นายถนอม พลอาษา รองประธาน กรรมการ นายเจ็ด เวียง คำ เป็นกรรมการ และนายวัน ลานรอบ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๑). คณะกรรมการฝ่ายจัดทำเครื่องบายศรี ได้แก่ ได้แก่ นางแดง ไชยสีดา ประธานกรรมการ นางสุนี เหนือโท รองประธานกรรมการ นางสุนิตา ป็องนู นางหนูจันทร์ ศรีเที่ยง เป็นกรรมการ และนางจรรยาลักษณ์ ทนสิงห์ เป็นกรรมการและ เลขานุการ

๑๒). คณะกรรมการฝ่ายนำเที่ยว ได้แก่ นายสม คำมณี ประธาน กรรมการ นายสุริยา แจ้งสนาม รองประธานกรรมการ นายบุญส่ง ทองมา, นายบุญสงค์ ศรีเที่ยง, นายนาค ศรีเที่ยง, นายโพธิ์ วาสนาม, นายบุญศรี ศรีเที่ยง, เด็กหญิงปาริฉัตร ศรีภูกา, เด็กชายวราพงษ์ เสนสนาม, เด็กหญิงอาวีวรรณ สร้อยคำ,

นายทองเล็ก แสงพารา, นางคาร ศรีเที่ยง, นางเสน ศรีกู่กา, นางเพชร ศรีเที่ยง, นางเกษร ศรีเที่ยง,เป็นกรรมการ และเด็กหญิงวัชรภรณ์ ไชยเกตุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๓). คณะกรรมการฝ่ายบ้านพัก ได้แก่ ได้แก่ นางศิรินันท์ เวียงคำ ประธานกรรมการ นางสมหวัง พนมบุตร รองประธานกรรมการ นางยุพา เวียงคำ รองประธานกรรมการ นางรัตน์ สอนงาม, นางสัมฤทธิ์ แสงพารา, นางรำไพ ศรีเที่ยง, นางสุณี เหนือโท, นางอารี แจ้งสนาม, นางอรพิน สังคมศิลป์, นายสม คำมณี,นายบุญส่ง ทองมา, นายทอง สอนงาม, นางสุวรรณี สอนงาม, นางสมพร ภูักดี, นางชีนจิตร นามเขต, นางรังษี แจ้งสนาม, นายธีรพล วงษ์คำจันทร์, นายสุวรรณ โทณกุล, นายเสถียร ทองทิพย์, นายสมคิด ทองทิพย์, นายบัวลอง แพงวงศ์, นายยม แสนสีจันทร์ นายถนอม พลอาสา, นายหล้า วงษ์ภูงา, นางดวงจันทร์ สีหินขาว, นางบุญเลิศ อุปวงษา, นางจังกาศ จันทะเสน, นายชาย ศรีวรรณะ, นางทองม้วน นาปองสี เป็นกรรมการ นายสม แสนสีจันทร์ กรรมการและเลขานุการ และนายส่วย พูลลาภ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๔. คณะกรรมการฝ่ายจัดสถานที่ ได้แก่ นายอนันต์ ทอนจอก ประธานกรรมการ นายบุญมา เขิงหอม รองประธานกรรมการ นายสุพรรณ กลางท่าไคร้, นายบุญรอด ธนุสร, นายบุญจันทร์ วรวิเศษ เป็นกรรมการ นางจัญญลักษณ์ ทนสิงห์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๕). คณะกรรมการฝ่ายจัดทำอาหาร ได้แก่ นางมาลัย ราบูรี ประธานกรรมการ นางแดง ไชยสีดา รองประธาน กรรมการ นางจัญญลักษณ์ ทนสิงห์ รองประธานกรรมการ นางรังษี แจ้งสนาม, นางรัชนี บุญศิริพร้อม, นางประคอง สีหินขาว, นายทวิช ทวีวรรณกิจ, นางดวงจันทร์ สมภาร เป็นกรรมการ นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง เป็นกรรมการและเลขานุการ และนางสอาด เวียงคำ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๖). คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัย ได้แก่

นายบุญโฮม สีหาวงษ์ ประธานกรรมการ นายบุญรอด ธนุสร นายบุญมา เขิงหอม นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง นายเสถียร ม่วงสาย เป็นต้น

๑๗). คณะกรรมการฝ่ายการเงิน ได้แก่ นางสาว เวียงคำ ประธานกรรมการ นางศิรินันท์ เวียงคำ กรรมการ นางจันทร์ทิพย์ นาสุข กรรมการและเลขานุการ

๑๘). ฝ่ายรถไถนาแทรกเตอร์ ได้แก่ นายประสิทธิ์ วรวงษ์ ประธานกรรมการ นายหม้อ สีนิด รองประธานกรรมการ นายวทัน ทอนจอก, นายพงษ์ ลานรอบ เป็นกรรมการ และนายจันทร์ กุลวงศ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๙). ฝ่ายศิลปะพื้นบ้าน ได้แก่ นายทองสุข แจ่มสนาม ประธานกรรมการ นายน้อย แจ่มสนาม รองประธานกรรมการ นายไฉ่ สีภูंगा เป็นกรรมการ และนายกิต วรรณพินิจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒๐). ฝ่ายสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้แก่ นายสม คำมณี ประธานกรรมการ นายบุญส่ง ทองมา รองประธานกรรมการ นายบุญศรี ศรีเที่ยง เป็นกรรมการ และนายสุริยา แจ่มสนาม เป็นกรรมการและเลขานุการ

รูปแบบการบริหารจัดการ ดังกล่าวนี้เป็นรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวประจำปี “งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม” ร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ และชมรมส่งเสริมการ

รท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ โดยเทศบาลจะเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงาน

๓.๓.๕ อัตราค่าบริการท่องเที่ยวโดยชุมชน(๑ คืน ๒ วัน)

๑). อัตราค่าบริการทั่วไป

- ค่าที่พักจำนวน ๕๐ บาทต่อคนต่อคืน
- ค่าอาหารจำนวน ๕๐ บาทต่อคนต่อคาบ
- ค่าบริการนำเที่ยว จำนวน ๑๐๐ บาทต่อสถานที่

๒). อัตราค่าบริการตามความสมัครใจ

- ค่าเครื่องบายศรี จำนวน ๔๐๐ บาทต่อครั้ง
- ค่าวงดนตรี จำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อครั้ง
- นาฏลีลา กู่กาสิงห์ จำนวน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง
- ฟ้อนบุญบั้งไฟ จำนวน ๕๐๐ บาทต่อครั้ง
- ฟ้อนสั้มาซึพ จำนวน ๕๐๐ บาทต่อครั้ง
- คณะกลองยาว จำนวน ๕๐๐ บาทต่อครั้ง
- ค่าเหมารถ จำนวน ๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๓). การแบ่งปันรายได้

-เข้ากองทุน	ร้อยละ	๑๐
-พัฒนาการท่องเที่ยว	ร้อยละ	๑๐
-กรรมการ	ร้อยละ	๒๐
-ปันผล	ร้อยละ	๖๐

๓.๓.๖ กิจกรรมการท่องเที่ยวในวันแรก

๑). กิจกรรมภาคกลางวัน เริ่มขึ้นเมื่อเวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น ของวันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๙ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้

ก. คณะผู้นำชุมชน อันได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรี ตำบลกู่กาสิงห์ เทศมนตรี และเจ้าหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์ รอและต้อนรับคณะสื่อมวลชน ที่วัดไตรตรึงษ์บ้านต๋อน ตำบลกู่กาสิงห์

ข. นายถาวร สมพงษ์ผั่ง ผู้ใหญ่บ้านบ้านต๋อน เป็นผู้นำชุมชน กล่าวต้อนรับ คณะนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

ค. คุณพ่อไสว ช่างถม ภูมิปัญญาชาวบ้านต๋อน บรรยายสรุปความเป็นมาของพระธาตุไตรตรึงษ์ และนำเข้าสู่การะพระธาตุไตรตรึงษ์

ง. คณะนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมป่าชุมชน โรงเรียนจตุรคามพัฒนา คุณครูฉลอง คูเมือง เป็นผู้บรรยายสรุป

จ. เดินทางถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ ตั้งอยู่ฝั่งแม่น้ำเสียวใหญ่ทางเข้าหมู่บ้าน มีกิจกรรม ดังนี้

-ประธานกลุ่มแม่บ้านและคณะไม่ให้การต้อนรับ โดยคล้องพวงมาลัยดอกไม้วีบริการน้ำดื่ม และเชิญเข้านั่งในที่พัก

-ตัวแทนกลุ่มแม่บ้านบรรยายสรุปการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร การจัดการผ้าไหม เป็นต้น

-รับประทานอาหารกลางวัน ข้าวเหนียวส้มตำ ปลาเผา ฟังหมอลำกลอน คุณพ่อสุพรรณ พายูหะ ลำกลอนเล่าตำนานทุ่งกุลาร้องไห้ สลับด้วยกลุ่มแม่บ้านทั้งลำและร้องเพลงพื้นบ้าน

-ตัวแทนนักท่องเที่ยวแนะนำคณะที่มา และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างสันถวไมตรี และกล่าวขอบคุณกลุ่มแม่บ้าน

-นักท่องเที่ยวชมและเลือกซื้อผ้าไหมพื้นบ้าน

จ. เดินทางไปชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ นายสม คำมณี ให้การต้อนรับ บรรยายสรุปและนำชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่

ข. เดินทางไปชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างอารมณ์ภู โดยมียานาค ศรีเที่ยง นายบุญส่ง ศรีเที่ยง นายโพธิ์ วาสนาม ให้การต้อนรับและนำชม

ช. นักท่องเที่ยวเข้าบ้านพักโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน อาบน้ำแร่ แต่งตัวและเตรียมตัวไปงานกินข้าวพาลงที่ภูกาสิงห์

๒). กิจกรรมภาคกลางคืน มีดังนี้

ก. นักท่องเที่ยวร่วมพิธีสูขวัญบายศรี เพื่อรับขวัญนักท่องเที่ยว

โดยคุณพ่อถนอม พลอาสา ผู้ทรงคุณวุฒิบ้านภูน้อย

ข. นักท่องเที่ยวและผู้มาร่วมงานรับประทานอาหาร ด้วยอาหารพื้นเมือง จัดทำโดยชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลภูกาสิงห์

ค. นายกเทศมนตรีกล่าวรายงานต่อ นายธนิต พันหินกอง ปลัดอาวุโส อำเภอเกษตรวิสัย และ ประธานกล่าวเปิดงาน

ง. ชมการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน จากชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว สภาวัฒนธรรมตำบลภูกาสิงห์ และเด็กเยาวชนบ้านภูกาสิงห์

จ. เข้าพักนอนโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน

-ชมตำนานการสร้างภูกาสิงห์ โดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตำบลภูกาสิงห์ ชมการแสดงนาฏลีลาภูกาสิงห์ โดยเยาวชนนักเรียน ชมรำเซิ้งบุญบั้งไฟ ชมการรำลั้มาชีพ ชมการแสดงตีกลองยาว ชมดนตรี นักร้องและหมอลำพื้นบ้าน

ภาพที่ ๓๗ การฟ้อนรำชุดบุญบังไฟ

๓.๓.๗ กิจกรรมการทอ่งเที่ยวในวันที่สอง (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙)

- ๑). นักทอ่งเที่ยวรับประทานอาหารที่บ้านพักโฮมสเตย์ ในชุมชน
- ๒). บุญตักบาตรที่หน้าบ้านพัก
- ๓). เลือกซื้อสินค้าพื้นบ้าน ผ้าไหม และสินค้าอื่นๆ
- ๔). อ่ำลา และเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๓.๓.๘ ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการทอ่งเที่ยวรอบสื่อมวลชน

ในการทดลองจัดกิจกรรมการทอ่งเที่ยวรอบสื่อมวลชน ได้จัดทำเครื่องมือเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมทอ่งเที่ยว ซึ่งผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงผลการประเมินการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว รอบสื่อมวลชน

รายการ.	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็น ว่าควรทำ อย่างไร
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุงแก้ไข	
	๕	๔	๓	๒	๑	
๑.เส้นทางการท่องเที่ยว	๑๐	๒๒	๑๑	๒	๑	
๒.พระธาตุไตรตรึงษ์	๑๑	๒๔	๘	๒	-	
๓.สวนป่าโรงเรียนจตุรคาม	๕	๒๒	๑๒	๗	-	
๔.การต้อนรับที่ศูนย์การท่องเที่ยว	๑๕	๒๔	๖	๑	-	
๕.กินข้าวปลาเฒ่าเล่าตำนาน	๒๔	๑๔	๓	๔	๑	
๖.สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	๑๔	๒๐	๑๑	๒	-	
๗.พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน	๑๑	๒๔	๖	๓	๒	
๘.มัคคุเทศก์น้อย	๑๗	๒๒	๕	๒	-	
๙.กูโพนวิจ	๑๑	๒๕	๘	๑	๑	
๑๐.กูโพนระสัง	๑๕	๒๑	๔	๓	๒	
๑๑.กูกาสิงห์	๒๒	๒๐	๒	๑	๑	
๑๒.การเข้าบ้านพัก	๒๓	๑๙	๕	-	-	
๑๓.อาหารพาแลง	๑๙	๑๘	๗	๑	๑	
๑๔.รายการแสดง	๒๑	๑๗	๕	๑	๑	
๑๕.อัยยาศัยเจ้าของบ้าน	๒๖	๑๘	-	๑	-	
๑๖.การตัดบาตรตอนเช้า	๑๑	๒๗	๗	-	๑	

ผลจากการทดลองจัดกิจกรรมท่องเที่ยว โดยการให้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็น ตามระดับความคิดเห็น ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ ปรับปรุง จำนวน ๑๖ รายการ ในภาพรวมพบว่านักท่องเที่ยวส่วนมากตอบอยู่ในระดับ ดีมาก และดี ส่วนประเด็นที่ระดับความคิดเห็นว่าดีมาก ที่นักท่องเที่ยวพอใจมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยจำนวน ๕ รายการ

การคืออัยยาศัยเจ้าของบ้าน กินข้าวปลาเผลอเล่าตำนาน การเข้าบ้านพัก ภู่กาสิงห์และราย การแสดง

ส่วนระดับความคิดเห็นพอใช้ ที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย ๕ รายการ

คือ การทำบุญตักบาตรตอนเช้า ภู่โพนวิจ พระธาตุไตรตรึง พิพิธภัณฑสถานบ้าน และการต้อนรับที่ศูนย์การท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ในแบบสอบถามความคิดเห็น ได้เปิดช่องให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น แบบปลายเปิดโดยอิสระ โดยตั้งคำถามไว้ ในแต่ละประเด็นที่แสดงความคิดเห็น ๑๖ ประเด็นว่ามีความคิดเห็น ว่าควรทำอย่างไร และความคิดเห็นอื่นๆ ผลการตอบคำถามมีดังนี้

๑. บ้านพักเชาเนานอน

ขอบคุณเจ้าของบ้าน เจ้าภาพ ต้อนรับด้วยความอบอุ่น, อัยยาศัยเจ้าของบ้าน คิดว่าเปรียบเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน, บ้านพักก็ดีมาก เจ้าน้ำให้การต้อนรับดีมาก, อัยยาศัยดีมาก, แยกที่เข้าพักเรียบง่าย อารมณ์เบิกบาน, อัยยาศัยเจ้าของบ้านถือว่าเป็น ลูกหลานมาเยี่ยมเยือน, คนในชุมชน หมู่บ้านภู่กาสิงห์ ให้การต้อนรับดีมาก รู้สึกประทับใจ เป็นอย่างยิ่ง ถ้ามีโอกาสอยากมาเที่ยวอีก, จากการท่องเที่ยวภู่กาสิงห์ ประทับใจในหลายเรื่อง ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี ชาวบ้านให้การต้อนรับที่ดี เจ้าของบ้านพักให้การต้อนรับที่ประทับใจ มาก

๒. การรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม

เส้นทางให้สะอาด ติดธงให้สวยงาม, เน้นความสะอาดรอบบริเวณภู่, ทำความ สะอาดในบริเวณหมู่บ้าน ให้สะอาดกว่านี้ ตามหน้าบ้าน, สภาพแวดล้อมควรปรับปรุง

๓. อาหารพาแลง

ควรมีอาหารของภาคกลางบ้าง, ทำอาหารให้ทุกคนกินได้คือ แยก ไทย ฝรั่ง, กับข้าวหรืออื่นๆ ควรทำให้ดีมากกว่านี้, ควรจัดผู้เสิร์ฟ, อาหารพาแลงเน้นที่พอใจกับแยกที่ มาร่วมงาน

๔. ความต้องการรูปแบบการจัดงาน

อยากให้จัดงานประจำปี, จัดโครงการนี้ขึ้นอีกในช่วงทำนา เพื่อให้เหมาะสมกับ ช่วงเทศกาล

๕. การบริหารจัดการ

แบ่งสายงานให้มีคนรับผิดชอบมากกว่านี้, เทศบาล กำหนด ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน หรือมี, ผู้นำมีส่วนร่วมและเป็นเกียรติในงาน

๖. การแสดงศิลปวัฒนธรรม

รายการแสดงมากเกินไป, การแสดงสวยงาม, ผู้แสดงทำได้เต็มกำลังความสามารถ

การแสดงระยะเวลาควรน้อยกว่านี้ สั้น เข้าใจง่าย, ระบบการแสดงควรต่อเนื่อง การแสดงควรเป็นเรื่องราวที่เห็นชัดเจน

๗. ระบบเสียง แสงสี

การแสดงควรเพิ่มแสงอีก, แสงสีไม่เร้าใจ, ระบบแสงสีรอบคู่ควรปรับระดับ สีแสงไฟฟ้าให้พอ, เราทำมาปีกี่ เรื่องแสงสว่างไม่เคยมีปัญหาเลย บ้านเป็นเทศบาลมีไฟใช้แล้ว, ให้แก้ไขด้านแสงไฟในปรางค์กู่ และหน้าเวทีการแสดง, การแสดงสวยงามแต่ไฟไม่พอ, ควรปรับปรุงแสงสีเสียงให้ดีกว่านี้อีก, ควรให้ติดไฟรอบคู่ให้สว่างสวยงาม ในงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหมจัดเทียนไฟสว่างที่กินอาหาร, ระบบสี เสียงควรมีมากกว่านี้

๘. มัคคุเทศก์น้อย

ลูกหลานสามารถอธิบายประวัติคู่กาสิงห์ได้ดี, มัคคุเทศก์น้อยนำเสนอได้ดี, ลูกหลานสามารถอธิบายประวัติคู่กาสิงห์ได้ดี

๙. การประชาสัมพันธ์

ถ้ามีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมมากกว่านี้ จะเป็นการดีมากเพราะเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์, ควรที่จะทำการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากกว่านี้ ควรมีบัวชัวไว้ตามโรงแรมต่างๆ และสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่านี้ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนได้ทราบมากกว่านี้, อยากเน้นเรื่องป้าย ลูกศรชี้บอกสถานที่ตั้ง

๑๐. สินค้าของที่ระลึก

ควรมีสินค้าหรือร้านค้าจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง หรือโอท็อปวางจำหน่ายแก่ผู้มาเยือน เพราะจะได้เป็นของขวัญหรือของฝากติดตัวกลับบ้าน เป็นการโฆษณาชักชวนให้มาเที่ยวในโอกาสต่อไป, ขอให้ทำของขวัญที่มีความหมายของภู่อำนาจด้วย

๑๑. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

ชื่นชมในความสามัคคี และรักษาวรรณกรรมและมรดกพื้นบ้าน

๑๒. การชี้แจงรายรับรายจ่าย

ควรชี้แจงรายได้หรือขาดทุน ชี้แจงให้ชุมชนรับรู้จะเป็นที่พอใจในการเข้าร่วมทุกครั้งที่เป็นที่พอใจ

๑๓. ควรเข้าใจหลักการท่องเที่ยวของชุมชนร่วมกัน

ยึดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเป็นงานของทุกคน ร่วมคิดร่วมทำและร่วมแก้ปัญหา, การท่องเที่ยวต้องพัฒนาให้ครบทุกกระบวนการ, มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ไม่ตกแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด, จัดการเรียนรู้เพื่อเรียนรู้ สืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

๑๔. การดักบาตรตอนเช้า

ควรมีการรวมกลุ่มเป็นจุดและดักบาตรร่วมกัน

๑๕. อื่นๆ

มีความเป็นกันเองในการต้อนรับ เป็นอย่างดี และพอใจมาก ได้เห็นการร่วมมือของชุมชนและความสามัคคีของชุมชน, เส้นทางปรับปรุงเล็กน้อย, ดำเนินแล้วได้ดีและเข้าใจง่าย

พระธาตุไตรตรึงษ์ เป็นธรรมชาติ

จากผลการประเมินดังกล่าว มีทั้งส่วนที่ยกย่องชมเชย และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการท่องเที่ยวสู่ความเป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น ซึ่งจะได้นำไปพัฒนาในโอกาสต่อไปตามโอกาสอันควรและความเหมาะสมต่อไป

๔. การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๔ ค่ายทักษะชีวิต

การเข้าค่ายทักษะชีวิตสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน ต่อด้านยาเสพติด เป็นรูปแบบการท่องเที่ยว ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ของบ้านกู่กาสิงห์ ในรูปของการเป็นศูนย์หรือเป็นสถานที่จัดให้มีการเข้าค่ายอบรม นี้เกิดขึ้นจากการประชุมร่วมกันระหว่างคณะนักวิจัยท้องถิ่น ร่วมกับที่ปรึกษาโครงการและตัวแทน ศูนย์ประสานงานการวิจัยท้องถิ่นทุ่งกุลาร้องไห้ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ โดยสาระของการประชุมคือการเตรียมการจัดทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยว และได้กล่าวถึงรูปแบบการเข้าค่ายอบรมเด็กเยาวชน ว่าน่าจะเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมการท่องเที่ยวเพราะทำให้กระบวนการท่องเที่ยวในชุมชนได้พัฒนาอย่างครบกระบวนการ หลังจากนั้นได้ร่วมกันกำหนดวันและนักเรียนจากโรงเรียนต่างที่จะมาเข้าค่าย โดยจะขอความร่วมมือไปตามโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่

ในครั้งนั้นนายประเสริฐ เสียงสนั่น ซึ่งเป็นตัวแทนศูนย์ประสานงานการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ทุ่งกุลาร้องไห้ ได้ตั้งคำถามโดยไม่ต้องการคำตอบชว้นั้น เพื่อให้ไปคิดหาลักษณะเฉพาะของบ้านกู่กาสิงห์ว่าควรเป็นอย่างไร โดยเริ่มฐานความคิดเทียบเคียงใน

กรณีของบ้านวังอ้อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีทรัพยากรเป็นป่าและได้สร้างเส้นทางเดินในป่า พร้อมกับสร้างฐานเรียนรู้ขึ้น

หลังจากนั้น คณะนักวิจัยได้พยายามคิดทบทวนว่าทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนของบ้านกู่กาสิงห์ว่ามีอะไรสำคัญบ้าง ก็พบว่าหนึ่งมีศูนย์ผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ ๑ สองมีส่วนเกษตรทฤษฎีใหม่ สามมีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน สี่มีโบราณสถาน ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นฐานการเรียนรู้ได้ และนายอำคา แสงงาม ได้เสนอเพิ่มอีกสองฐานเป็นฐานที่ห้าคือฐานวรรณกรรมพื้นบ้าน ฐานที่หกคือฐานการตัดลายกระดาษพื้นบ้าน เพราะในชุมชนมีนักวรรณกรรมพื้นบ้านคือนายเพชร ส่วนงามที่มีความสามารถแต่งเพลง กลอนลำ บทเพลงเป็นที่ยอมรับทั่วไป และมีช่างตัดลายกระดาษพื้นบ้านที่ควรอนุรักษ์

ในที่สุดก็ได้ฐานการเรียนรู้ ๖ ฐานในชุมชน นำไปสู่การตั้งชื่อเป็น “ค่ายทักษะชีวิตสืบสานภูมิปัญญาชาวบ้าน” โดยมีหลักการไม่เน้นเรื่องทฤษฎี แต่จะเน้นเรื่องการปฏิบัติจริง ให้เด็กเยาวชนได้สัมผัสซึมซับจากเจ้าของภูมิปัญญาโดยตรง

และนับเป็นการโชคดีที่ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ดพร้อมคณะครูอาจารย์ และนักเรียน จำนวน ๑๑๐ คน ได้แจ้งความจำนงค์นำนักเรียนมาเข้าค่ายทักษะชีวิต ในวันที่ ๒๑ - ๒๓ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ รวม ๓ วัน ๒ คืน โดยมาติดต่อเมื่อเย็นของวันที่ ๑๙ เดือนเดียวกัน คณะนักวิจัยมีความต้องการจัดกิจกรรมทดลองการเข้าค่ายอยู่แล้วจึงตอบตกลง ใช้เวลาเตรียมตัวเพียงหนึ่งวัน ทุกสิ่งพร้อมและประทับใจทุกฝ่าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การทดลองจัดเข้าค่ายทักษะชีวิตเรียนรู้สืบสานภูมิปัญญาชาวบ้าน มีจุดประสงค์เพื่อทดลองจัดกิจกรรมเข้าค่ายทักษะชีวิตเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของชาวบ้านกู่กาสิงห์ และเพื่อทดลองแนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเพื่อให้ภูมิปัญญาชาวบ้านได้มีประสบการณ์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชน เป็นต้น

๔.๑ นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมตลอดรายการคือ คณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด ที่สอบปลายปีเสร็จแล้ว จำนวน ๙๙ และคณะครูจำนวน ๑๑ คน รวมทั้งสิ้น ๑๑๐ คน

๔.๒ งบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๓๘,๗๕๔ บาท คือโรงเรียนทรายทองวิทยา สนับสนุนจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล

กุ๊กกาสิงห์ จำนวน ๑๘,๗๕๔ บาท นอกจากนี้เทศบาลบริการสถานที่คือ อาคารหอประชุม สำหรับจัดกิจกรรม และบริการค่าไฟฟ้าให้ฟรี ตลอดงาน

๔.๓ การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้ เป็นการทดสอบการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชนอย่างแท้จริง โดยเป็นการจัดการตามรูปแบบของชาวบ้าน ไม่ได้ยึดติดกับระบบราชการ ทั้งนี้เมื่อได้รับการยืนยันจากโรงเรียนทรายทอง ประธานก็จะแจ้งด้วยวาจาให้ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายแหล่งเรียนรู้ ฝ่ายนำเที่ยว ฝ่ายพิธีกรรม ฝ่ายอาหาร ฝ่ายการเงิน และฝ่ายการแสดง ดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด ซึ่งใช้เวลาเตรียมตัวภายใน ๑ วัน ทุกอย่างก็มีความพร้อมที่จะรับบริการนักท่องเที่ยว

สรุปอย่างไรก็ตาม การทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้ นับเป็นวิธีการบริหารโดยชาวบ้านโดยตรง และเป็นการบริหารแบบเรียบง่าย ไม่ต้องผ่านกระบวนการออกหนังสือเชิญเข้าร่วมกิจกรรมหรือแต่งตั้งคณะทำงาน โดยแค่ไปบอกกล่าวเป็นภาษาชาวบ้านให้ทราบว่า วันนั้นจะมีนักท่องเที่ยวมาเข้าค่าย ๑๑๐ คน ช่วยดูแลและเตรียมสถานที่ให้เรียบร้อยด้วย

ดังนั้นจึงมีความสะดวกเหมาะสมสำหรับชาวบ้านเป็นอย่างยิ่ง เช่นในด้านการจัดการเมื่อ ประธานทราบข้อยืนยันของผู้จะมาเข้าค่ายทักษะ ก็ได้แจ้งให้นายอนันต์ ทอนจอก เป็นผู้เตรียมสถานที่ มอบให้นายเพชร สอนงาม รับผิดชอบกิจกรรมการแสดงดนตรีหมอลำ หรือการฟ้อนรำ นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง รับผิดชอบอาหาร นางสอาด สีนาทนาวา รับผิดชอบการเงิน นายดุสิต นาสุข รับผิดชอบ หมอสู่วัฒน เครื่องบายศรีและรถไถนาพาหนะ นางนงเยาว์ สอนงาม ประธานแหล่งเรียนรู้ นางศิรินันท์ เวียงคำ รับผิดชอบประสานงาน เป็นต้น

๔.๔ กิจกรรมการท่องเที่ยว (๓ วัน ๒ คืน)

๔.๔.๑ กิจกรรมวันแรกภาคบ่าย ของวันที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙ เริ่มเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑). คณะวิทยากรให้การต้อนรับคณะนักเรียนและคณะครูที่กุ๊พอินระฮัง หลังจากนั้นนำเที่ยวกุ๊พอินระฮัง และกุ๊พอินวิจโดยมีคัคคุเทศก์น้อย โรงเรียนบ้านกุ๊กกาสิงห์

๒). นักเรียนทุกคนพร้อมกันที่ดอนปู่ตา วิทยากรบรรยายความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีพื้นบ้าน และทุกคนจุดธูปสักการะเจ้าที่ดอนปู่ตา เพื่อขอความเป็นสิริมงคลในการมาพักอาศัยในชุมชน

๓). เดินทางเข้าบ้านพักโฮมสเตย์ เพื่ออาบน้ำแต่งตัวพักผ่อน และเตรียมตัวมาร่วมงานอาหารพาลังที่ภูกาสิงห์

๔.๔.๒ กิจกรรมภาคกลางคืน มีดังนี้

๑). เมื่อทุกคนพร้อมกันที่หน้าปรางค์ภูกาสิงห์ บริเวณจัดงาน พิธีกรเชิญผู้นำชุมชนกล่าวต้อนรับ ภูมิปัญญาชาวบ้านเล่าประวัติหมู่บ้าน ประเพณีสำคัญของหมู่บ้าน แนะนำผู้นำชุมชน ให้ทราบพอสังเขป

๒). แล้วร่วมกันสวดวิญบายศรีต้อนรับขวัญนักท่องเที่ยว

๓). ทุกคนที่มาร่วมงานรับประทานอาหารพาลัง ที่หน้าปรางค์ภูกาสิงห์ ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมือง ประกอบด้วย แกงปลา บองปลาแดก ซุบหน่อไม้ ลวกผักและแจ่ว เป็นต้น

๔). ชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน จากสภาวัฒนธรรม

๕). เข้าพักนอนที่บ้านโฮมสเตย์บ้านพ่อฮักแม่ฮัก

ภาพที่ ๓๘ การสวดวิญบายศรีต้อนรับขวัญนักท่องเที่ยว

ภาพที่ ๓๙ กินข้าวพาสงด้วยอาหารพื้นบ้าน

ภาพที่ ๔๐ การแสดงนาฏลีลา ของเยาวชนนักเรียน

ภาพที่ ๔๑ การแสดงหมอลำจากสภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์

๔.๔.๓ กิจกรรมวันที่สองภาคเช้า เข้าฐานเรียนรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีดังนี้

๑). นักเรียนเดินทางมาที่สำนักงานเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ และรับประทานอาหารเช้าเสร็จ วิทยากรชี้แจงการเข้าฐานเรียนรู้ในชุมชน และนักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยใช้รถไถนาเล็กเป็นพาหนะเดินทางหมุนเวียนกันไปเรียนรู้ตามฐานภูมิปัญญาชาวบ้าน ดังนี้

ฐานที่ ๑ ฐานผ้าไหมงาม เป็นฐานเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้สัมผัสจริงในการทอผ้าไหม การย้อมสีธรรมชาติ การเลือกซื้อสินค้าผ้าไหมหรือศึกษาตลาดขายที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน นับเป็นฐานที่เด็กเยาวชนสนใจมาก ฯลฯ

ฐานที่ ๒ ฐานเกษตรพออยู่พอกิน ผู้เข้าเรียนรู้จะได้สัมผัสกับผู้ประกอบการทำสวนเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงหรือทฤษฎีใหม่ ที่ประสบความสำเร็จ โดยสามารถเลือกรับประทานอาหาร ผลไม้ ทดลองทอดแห กินปลาเผา รวมทั้งใครสนใจเรื่องการเกษตรก็สามารถสอบถามได้

ฐานที่ ๓ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เข้าชมผลงานศิลปะพื้นบ้านในอดีตที่ชาวบ้านได้รวบรวมไว้ ณ วัดสว่างอารมณ์กู่ ซึ่งมีสิ่งของที่ใช้อย่างมากมาย เช่น เครื่องจักสาน

ภาชนะดินเผา ผ้าโบราณ หีบเหล็กโบราณ ชั้นหมาก ฯลฯ

ภาพที่ ๔๒ เยาวชนนักเรียนที่เข้าค่ายทักษะชีวิตกำลังทดลองทอผ้าไหม

ภาพที่ ๔๓ นักเรียนเข้าไปเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ของนายสม คำมณี

ภาพที่ ๔๔ นักท่องเที่ยวเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาบ้านกู่กาสิงห์

๔.๔.๔ กิจกรรมภาคบ่าย มีดังนี้

๑). หลังจากรับประทานอาหารเที่ยงที่บริเวณวัดบูรพาภูน้อยวิทยากรชี้แจงการเข้าฐานเรียนรู้ในบริเวณวัด และนักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม นักเรียนเข้าเรียนรู้ตามฐานภูมิปัญญาชาวบ้าน ดังนี้

ฐานที่ ๔ วรรณกรรมพื้นบ้าน ซึ่งจะได้พบกับนักวรรณกรรมพื้นบ้านที่มีความรู้ความสามารถในการแต่งผญา แต่งเพลง แต่งกลอนลำพื้นบ้าน รวมทั้งการบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับนิทานก้อมตำนานการเรียกชื่อทุ่งกุลาร้องไห้ ตำนานทุ่งกุลาร้องไห้

ฐานที่ ๕ ฐานศิลปะการตัดลายกระดาษพื้นบ้าน นอกจากจะได้พบกับ

นิทรรศการผลงานศิลปะพื้นบ้านของนักสร้างผลงานศิลปะพื้นบ้านแล้ว ยังได้ฝึกทดลองตัดลายลายจากกระดาษ ซึ่งเป็นลวดลายพื้นบ้านที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมได้อีกด้วย

ฐานที่ ๖ ฐานโบราณสถาน ได้แก่การเรียนรู้เกี่ยวกับโบราณ

สถาน

กู่กาสิงห์ กู่โพนวิจหรือกู่โพนระฆัง โดยเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์และโบราณสถานขอมที่มีอิทธิพลต่อระบบนิเวศในเขตทุ่งกุลาร้องไห้

ภาพที่ ๔๕ เพชร สวณงาม นักวรรณกรรมพื้นบ้าน

ภาพที่ ๔๖ นักเรียนฝึกตัดลายกระดาษจากช่างทองสุข แจ่งสนาม ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพที่ ๔๗ เรียนรู้โบราณสถานขอมกุโพนระฆัง

๔.๔.๕ กิจกรรมภาคกลางคืน มีดังนี้

- ๑). นักเรียนชายแต่งกายสุภาพ นักเรียนหญิงแต่งกายชุดราตรี
เต้นลีลาศ ลงทะเบียนและเต้นลีลาศ ณ หอประชุมเทศบาลตำบลภูเก้าสิงห์
- ๒). ชมและร่วมสนุกกับหมอลำชิงขวัญใจวัยรุ่น
- ๓). หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มแสดงกิจกรรมกลุ่ม
- ๔). พิธีจุดเทียนและปิด เวลาประมาณ ๖ ทุ่ม
- ๕). เข้าบ้านพักนอนกับพ่อฮักแม่ฮัก

๔.๔.๖ กิจกรรมในวันทีสาม มีดังนี้

- ๑). ทุกคนรับประทานอาหารเช้าที่บ้านพัก หรือที่โรงอาหาร
- ๒). นักเรียนทุกคนกล่าวแสดงความรู้สึกในโอกาสเข้าค่าย

๓). นักเรียนรับมอบประกาศเกียรติบัตร

๔). พิธีอำลาและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

๔.๔.๗ การประเมินผลการทดลอง

จากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ในรูปแบบการเข้าค่ายทักษะชีวิตสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน ผลการประเมิน ได้ดังนี้

ตารางที่ ๗ แสดงผลการประเมินการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว รอบสี่มวชน

รายการกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็น ดี ๆ หรือปรับ ปรุงอะไรอย่าง ไร
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุงแก้ไข	
	๕	๔	๓	๒	๑	
๑.ตื่นตาตื่นใจกับภูเขาระซัง, ภูเขานาง	๓๑	๓๓	๕	-	-	
๒.สบายใจเมื่อได้ไหว้ดอนปู่ตา	๔๖	๒๓	-	-	-	
๓ประทับใจในกิจกรรมกินข้าวพาลง	๕๖	๑๑	-	-	-	
๔.ปัญหาเดินทางจากบ้านพักไปค่าย	๒๐	๒๖	๑๘	๑	๔	
๕.ได้รับความรู้ใหม่ๆ ที่ศูนย์ผ้าไหม	๒๘	๓๘	๓	๑	-	
๖.ชอบกิจกรรมที่สวนเกษตรมาก	๓๕	๓๑	๒	-	-	
๗.สาระที่พิพิธภัณฑ์น่าสนใจมาก	๒๘	๓๘	๓	-	-	
๘.ชอบการตัดลดลายกระดาดมาก	๓๔	๒๘	๖	-	-	
๙.ฉันต้องการฝึกเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว	๒๔	๓๐	๑๒	๓	-	
๑๐.พอใจกับการเรียนรู้จากภูมิปัญญา	๓๗	๒๙	๒	๑	-	
๑๑.วิทยากรมีความรู้ความสามารถ	๔๗	๒๑	๑	-	-	
๑๒.ความรู้ที่ได้รับจะนำไปใช้ได้จริง	๓๖	๓๐	๓	-	-	
๑๓.มีความสุขในการเข้าค่ายครั้งนี้	๕๗	๑๐	๒	-	-	

ความคิดเห็น.....

จากตาราง จากการประเมินผลการทดลองจัดกิจกรรมท่องเที่ยว ในรูปแบบค่าย
 ทักษะชีวิตสืบสานภูมิปัญญาชาวบ้าน ต่อด้านยาเสพติด โดยการให้ตอบแบบสอบถามตาม
 ระดับความคิดเห็น ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ ปรับปรุง จำนวน ๑๓ รายการ ในภาพ
 รวมพบว่า

เยาวชนนักเรียนที่เข้าค่ายส่วนมากตอบอยู่ในระดับดีมากและดี ส่วนประเด็นที่ระดับ
 ความคิดเห็นว่าดีมาก นักเรียนพอใจมากที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อยจำนวน ๕ รายการคือมี
 ความสุขในการเข้าค่ายวันนี้ ประทับใจในการกินข้าวพาลง วิทยากรมีความรู้ความสามารถ
 สบายใจเมื่อไหว้ตอนปูตา พอใจกับการเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน

ส่วนระดับความคิดเห็นพอใช้ ที่นักเรียนให้ความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย ๕
 รายการคือ ได้รับความรู้ใหม่ๆ ที่ศูนย์ผ้าไหม สาระที่พิพิธภัณฑน์น่าสนใจมาก ตื่นตาตื่นใจ
 กับกูโพนวิจและกูโพนระฆัง ชอบกิจกรรมที่สวนเกษตรมาก จำต้องการฝึกเป็นมัดคุเทศก์นำ
 เที่ยว

นอกจากนี้ ในแบบสอบถามความคิดเห็น ได้เปิดช่องทางให้ผู้ตอบได้แสดงความคิด
 เห็นแบบปลายเปิดโดยอิสระ โดยตั้งคำถามไว้ ในแต่ละประเด็นที่แสดงความคิดเห็น ๑๓
 ประเด็นว่ามีความคิดเห็น ว่าควรทำอย่างไร และความคิดเห็นอื่นๆ ผลการตอบคำถามมีดังนี้

ผลการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

๑. กลุ่มแสดงความพอใจในการเข้าค่ายแต่ไม่บอกเหตุผล

ดี, ดีจัง, ดีใจจัง, ดีแล้วค่ะ

๒. กลุ่มต้องการให้จัดอีกครั้ง

อยากให้ทำอย่างนี้อีกครับ, น่าจะจัดการเข้าค่ายแบบนี้อีก, อยากจะมาอีกใน
 ครั้งต่อไป, ควรมีอีกต่อไป, ควรมีอีกต่อไปทุกปี, อยากให้จัดทุกๆ ปี, อยากให้จัดต่อไปอีก, ดี
 ชอบ เอาอีก, การเข้าค่ายครั้งนี้ดีมากครับผม

๓. กลุ่มให้กำลังใจผู้จัดงาน

พอใจและทำให้ดีนะคะ, ขอบคุณมากครับ, ดีจังค่ะ ขอบคุณมากๆ ที่พามาหาประสบการณ์ใหม่ๆ

๔. กลุ่มความคิดห่วงน้อง

อยากมีกิจกรรมให้น้องๆ มาก, อยากให้น้องๆ รุ่นต่อไปสัมผัสประสบการณ์เข้าค่ายแบบนี้

๕. กลุ่มอยากกลับมาเที่ยวอีก

ถ้ามีโอกาสอยากกลับมาเยี่ยมที่ภู่กาสิงห์อีกครั้งหนึ่ง, ถ้ามีโอกาสจะกลับมาเที่ยวที่นี่ ชอบมากค่ะ, อยากมาอีกเพราะสนุกสนานมากเลยคะ โดยเฉพาะข้าวพาล้าง

๖. กลุ่มได้ความรู้นำไปใช้

ขอขอบคุณอย่างมากที่ให้ความสะดวกสบายต่อพวกหนู พวกหนูประทับใจและภูมิใจมาก มีความสุขมากที่ได้เข้าร่วมทุกกิจกรรม เราสัญญาว่าจะนำเอาไปเผยแพร่แน่นอนคะ

๗. กลุ่มอื่นๆ

อยากให้มีกิจกรรมอย่างนี้อีกมากมาย ถ้าพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ สถานที่ท่องเที่ยวนี้ ก็จะมีคนมาเที่ยวอีกมากมายคะ, สถานที่แห่งนี้น่าจะทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอินไทยแลนด์

ผลการประเมินของโรงเรียนทรายทอง

ในการประเมินผลการเข้าค่ายครั้งนี้ โรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดทำแบบประเมิน เพื่อทราบความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในการเข้าค่ายทักษะชีวิต ซึ่งผลการประเมินมีดังนี้

สรุปผลการประเมินกิจกรรมค่ายทักษะชีวิต

ครั้งที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๔๘

โรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด

๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

.....

ในการประเมินครั้งนี้ คณะกรรมการประเมินได้ประเมินในรูปแบบการสัมภาษณ์นักเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดผลการประเมิน ดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

๑.๑ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

๑.๒ เพศ ชาย ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๑ หญิง ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๙ รวมทั้งสิ้น ๕๘ คน

๑.๓ ชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖/๑ จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖/๒ จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ

๒๐.๖๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖/๓ จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๙

๒. เนื้อหาการสัมภาษณ์

ตารางที่ ๘ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๑ ถามว่า นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรที่โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายทักษะชีวิต ให้นักเรียนในปี

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	รู้สึกตื่นเต้นดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	๓๐
๒	ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน	๑๙
๓	ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม แต่พอเข้าร่วมกิจกรรมก็รู้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดี	๙

จากตารางที่ ๑ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ รู้สึกตื่นเต้นดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม, ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน, ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม แต่พอเข้าร่วมกิจกรรมก็รู้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดี

ตารางที่ ๒ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๒ ถามว่า นักเรียนได้เข้าพัก Home Stay กับครอบครัวของใครและโปรดเขียนแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวที่พักออาศัยด้วย

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและอำนวยความสะดวกทุกอย่าง	๑๖
๒	ครอบครัวที่พักออาศัยด้วยเป็นคนจิตใจดีงาม ได้รู้จักการทำงานของครอบครัว	๑๐
๓	รู้สึกประทับใจมาก	๑๕
๔	พุดคุยด้วยเป็นอย่างดีและมีความสุขกับครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วย	๙

จากตารางที่ ๒ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและอำนวยความสะดวกทุกอย่าง, ครอบครัวที่พักอาศัยด้วยเป็นคนจิตใจดีงาม ได้รู้จักการทำงานของครอบครัว, รู้สึกประทับใจมาก

ตารางที่ ๓ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๓ ถ้ามองว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่นักเรียนเข้าชม นักเรียนประทับใจศูนย์การเรียนรู้ใดมากที่สุด

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	๒๐
๒	การตัดลายบั้งไฟ	๑๐
๓	ผ้าไหมมัดหมี่	๙
๔	ประทับใจทุกศูนย์การเรียนรู้	๗
๕	มัคคุเทศก์น้อย	๖
๖	แต่งเพลง เล่านิทาน	๓

จากตารางที่ ๓ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ สวนเกษตรทฤษฎีใหม่, การตัดลายบั้งไฟ, ผ้าไหมมัดหมี่

ตารางที่ ๔ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๓ ถ้ามองว่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนคิดว่าเกิดประโยชน์ในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันในอนาคตอย่างไรบ้าง

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๒๙
๒	เป็นประโยชน์มากที่ได้ฝึกการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น	๒๔
๓	จะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาชุมชน	๕

จากตารางที่ ๔ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน, เป็นประโยชน์มากที่ได้ฝึกการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น, จะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาชุมชน

ตารางที่ ๕ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๓ ถามว่านักเรียนโปรดให้คำแนะนำว่าในปีการศึกษาต่อไป (๒๕๔๙) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมค่ายทักษะชีวิตในรูปแบบใดให้กับรุ่นน้อง

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	จัดรูปแบบเดิมและควรจัดต่อไปเพราะสนุกมาก	๓๘
๒	ควรจัดให้แปลกใหม่ทุกปีจะได้ไม่ซ้ำซากจำเจ	๖
๓	ควรจัดให้มีกิจกรรมในเวลากลางวันให้หลากหลายมากกว่านี้	๕
๔	จัดให้กระชับรัดกุมและเตรียมการล่วงหน้าให้พร้อม	๓
๕	แล้วแต่คณะครูจะเห็นเหมาะสม	๒
๖	จัดแบบใดก็ได้ที่ไม่เข้มงวดเกินไป	๑

จากตารางที่ ๕ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ จัดรูปแบบเดิมและควรจัดต่อไปเพราะสนุกมาก, ควรจัดให้แปลกใหม่ทุกปีจะได้ไม่ซ้ำซากจำเจ, ควรจัดให้มีกิจกรรมในเวลากลางวันให้หลากหลายมากกว่านี้

ตารางที่ ๖ แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ ๓ ถามว่านักเรียนมีความประทับใจอะไรบ้างในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายทักษะชีวิตในครั้งนี้

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
๑	ประทับใจทุกกิจกรรมที่เข้าร่วม	๒๓
๒	ประทับใจโบราณสถานกุฎกาสิงห์ ที่มีความสวยงามแบบโบราณ	๗
๓	ประทับใจในพิธีการต้อนรับของชาวกุฎกาสิงห์ที่มีการแสดงการฟ้อนรำเล่าเรื่องความเป็นมาของปรางค์กู่	๖
๔	ประทับใจในตัวคุณพ่อคุณแม่สมมุติที่อาศัยอยู่ด้วย	๖
๕	ประทับใจในบ้านพักที่จัดให้เข้าอยู่อาศัย	๕
๖	การเกษตรทฤษฎีใหม่	๔
๗	ความเป็นกันเองและความมีน้ำใจของชาวกุฎกาสิงห์	๓

๘	การตัดลายบังไฟ	๓
๙	กิจกรรมโฮมสเตย์ ซึ่งในอำเภอโพธารามไม่มีกิจกรรมแบบนี้	๒
๑๐	กิจกรรมเดินลี้ลาศ	๒
๑๑	ประทับใจในฐานะต่างๆ เช่น มัคคุเทศก์น้อย ศิลปะพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน	๒
๑๒	ประทับใจในเรื่องอาหาร	๑
๑๓	ประทับใจในการจัดให้มีการรับประทานอาหารในมือแรกที่พวกเราไปถึง	๑
๑๔	วิทยากรที่ให้ความรู้	๑

จากตารางที่ ๖ พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ ประทับใจทุกกิจกรรมที่เข้าร่วม, ประทับใจโบราณสถานกุฎกาสิงห์ ที่มีความสวยงามแบบโบราณ, ประทับใจในพิธีการต้อนรับของชาวกุฎกาสิงห์ที่มีการแสดงการฟ้อนรำ

เส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ มีดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลกุฎกาสิงห์ โดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลกุฎกาสิงห์เป็นผู้ประสานงาน หมายเลขโทรศัพท์ ๔๕๗๘๙๑๒ ซึ่งจะได้ประสานไปยังพื้นที่คือ คณะกรรมการหมู่บ้านหรือที่วัดไตรตรึงษ์บ้านต๋องต๋อน โรงเรียนจตุรคามพัฒนา วัดม่วยศรีโพรวรรณ บ้านม่วย เป็นต้น

๒. เครือข่ายเทศบาลตำบลกุฎกาสิงห์ ซึ่งประสานงานไปที่สำนักงานเทศบาลตำบลกุฎกาสิงห์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๓๒๐๖๙ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุฎกาสิงห์ คือนางจันทร์ทิพย์ นาสุข ทั้งในและนอกในเวลาราชการ เพื่อที่จะประสานไปยังสถานที่รองรับนักท่องเที่ยว ตามจุดต่างๆ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุฎกาสิงห์ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดสว่างอารมณ์ฯ สวนเกษตรพออยู่พอกิน มัคคุเทศก์น้อย โรงเรียนบ้านกุฎกาสิงห์ ช่างตัดลายกระดาษพื้นบ้าน นักวรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น

๓. เครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว ซึ่งต้องประสานไปที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๓๒๐๖๙ ทั้งในและนอกเวลาราชการ เพื่อที่จะประสานไปแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ คือ มัคคุเทศก์นำเที่ยวโรงเรียนบ้านเมืองบัว องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว กลุ่มแม่บ้านบ้านเมืองบัว เป็นต้น

บทบาทหน้าที่บริการของเครือข่าย มีหน้าที่ดังนี้

๑. จัดสถานที่มีโต๊ะเก้าอี้ ทางเดินเท้า ตามความเหมาะสม
๒. บริการน้ำดื่ม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์
๓. จัดวิทยากรพื้นบ้านไว้บรรยายให้ ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
๔. อาจจัดนักดนตรี นักร้อง พื้นบ้านไว้บริการตามความเหมาะสม
๕. อาจมีดอกไม้หรือพวงมาลัยมอบให้กับคณะนักท่องเที่ยว ตามโอกาสอันเหมาะสม

เส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

เส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับภาคอีสาน ที่สามารถนำมาจัดทำเป็นเส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เสริมศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบ้านกุกาสิงห์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ข้อที่ ๓ มีดังนี้

๑. เส้นทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้

๑.๑ เส้นทางศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมขอม เหมาะสำหรับนักเรียน นิสิตนักศึกษาที่สนใจเข้ามาทัศนศึกษาโบราณสถานขอมที่มีต่อระบบนิเวศทุ่งกุลาร้องไห้ ซึ่งมีเส้นทาง ดังนี้

- ๑.๑.๑ เข้าสู่บ้านม่วยแล้วไปถนนคูขาด ทิศตะวันตกบ้านโพนพะอุง
- ๑.๑.๒ ฟังการบรรยายเรื่องราวตำนานและวิถีชีวิตชาวบ้านกับถนนคูขาด
- ๑.๑.๓ ข้ามลำน้ำเสียวที่แพร่ไม้มาด้านกุกาสิงห์ เดินทางด้วยรถสองแถว
- ๑.๑.๔ เข้าชมกุโพนระฆัง อโรคยาศาล พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗
- ๑.๑.๕ เข้าชมกุโพนวิจ ศาสนสถานศาสนาฮินดู
- ๑.๑.๕ เข้าชมกุกาสิงห์ สร้างตามคติศาสนาฮินดู ไศวนิกาย
- ๑.๑.๖ เดินทางไปตามถนนโบราณ เข้าเยี่ยมชมสระแก กินปลาเผา ฟังหมอลำพื้นบ้านและวิถีชีวิตชาวทุ่งกุลาร้องไห้
- ๑.๑.๗ เข้าชมโพนขึ้นก ฟังเรื่องราวตำนานทุ่งกุลาร้องไห้
- ๑.๑.๘ เข้าสู่ชุมชนเพื่อร่วมกิจกรรมพาแลง

๑.๒ เส้นทางศึกษาวิถีชีวิตในชุมชน เหมาะสำหรับกลุ่มนักเรียน นิสิตนักศึกษา

กลุ่มแม่บ้านหรือส่วนราชการ ที่มาศึกษาดูงานในชุมชน ซึ่งมีเส้นทางดังนี้

- ๑.๒.๑ ถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ฟังบรรยายและชมผ้าไหมคุณภาพ

- ๑.๒.๒ เข้าชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ทุ่งกุลาร้องไห้
- ๑.๒.๓ เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดสว่างอารมณ์กุ
- ๑.๒.๔ รับประทานอาหารเที่ยวที่วัดบูรพาภูน้อย
- ๑.๑.๕ เข้าชมฐานการตัดลายกระดาษพื้นบ้าน
- ๑.๑.๕ เข้าชมกุกาสิงห์
- ๑.๑.๖ เข้าเยี่ยมชมฐานวรรณกรรมพื้นบ้าน

๒. เส้นทางท่องเที่ยวระดับตำบล มีเส้นทางท่องเที่ยว ดังนี้

- ๒.๑ เริ่มต้นคือไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ พระธาตุไตรตรึงษ์ วัดไตรตรึง บ้านตองด่อน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์
- ๒.๒ เข้าชมอุทยานการศึกษาป่าอนุรักษ์ โรงเรียนจตุรคามพัฒนา
- ๒.๓ แล้วเข้าไปนมัสการและชมพระพุทธรูปไม้ วัดบ้านม่วยศรีโพวรรณ
- ๒.๔ ชมและเลือกซื้อผ้าไหมคุณภาพดีที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ๒.๕ ชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ทุ่งกุลาร้องไห้
- ๒.๖ เข้าชมพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาชาวบ้านวัดสว่างอารมณ์กุ
- ๒.๗ แล้วจึงชม กุโพนวิจ กุโพนระฆังและ กุกาสิงห์

๓. เส้นทางท่องเที่ยวระดับอำเภอ มีเส้นทาง ดังนี้

- ๓.๑ เริ่มต้นออกเดินทางจากที่ว่าการอำเภอเกษตรวิสัย
- ๓.๒ เข้าชมสุสานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเมืองบัว ชมกุเมืองบัว
- ๓.๓ แล้วเลือกซื้อผ้าไหม ที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร บ้าน
- ๓.๔ เดินทางไปชมโบราณสถานกุโพนวิจ กุโพนระฆัง และกุกาสิงห์
- ๓.๕ แล้วจึงไปชมกุพระโกนา อำเภอสุวรรณภูมิ

กุกาสิงห์

ตามลำดับ

๒. เส้นทางท่องเที่ยวระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาเส้นทางท่องเที่ยวของ จังหวัด

ร้อยเอ็ด จากยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ด จะพบว่ามี 2 เส้นทางคือเส้นทางด้าน
ทิศเหนือ และเส้นทางด้านทิศใต้ของจังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

๒.๑ เส้นทางสายใต้ของจังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้

๒.๑.๑ เริ่มออกเดินทางที่อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดในช่วงเช้า

๒.๑.๒ ชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอจตุรพักตรพิมาน

๒.๑.๓ ชมผ้าไหมงาม ที่อำเภอบุณฑล

๒.๑.๔ ชมเมืองโบราณ สุสานก่อนประวัติศาสตร์ บ้านเมืองบัวอำเภอบุณฑล

เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

๒.๑.๕ เดินทางมาที่บ้านกู่กาสิงห์ แวะศูนย์ผ้าไหมบ้านกู่กาสิงห์

๒.๑.๖ และเข้าชมกู่กาสิงห์ กุโพนวิจิตรที่บ้านกู่กาสิงห์

๒.๑.๗ เข้าพักโฮมสเตย์ กินข้าวแดงชมการแสดง ศิลปวัฒนธรรมชม

๒.๑.๘ ตื่นเช้าเดินทางเข้าชมพระธาตุโมกคัลลน อำเภอสุวรรณภูมิ ต่อ

ไปเป็นกู่พระโกนา อำเภอสุวรรณภูมิ

๒.๑.๙ ไปชมพระธาตุบ่อพันขันแล้วเดินทางกลับไปอำเภอเมือง จังหวัด

ร้อยเอ็ด

๒.๒ เส้นทางสายเหนือของจังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้

๒.๒.๑ เริ่มขึ้นที่บึงพลาญชัย แล้วเดินทางออกไปทางอำเภอโพนทอง

๒.๒.๒ ไปเยี่ยมชมเขตห้ามล่าสัตว์ฯ ชมสวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชมผาน้ำทิพย์ และพระมหาธาตุเจดีย์ ที่อำเภอนองพอก

๒.๒.๓ แล้วผ่านไปชมกลุ่มผลิตผ้าไหม บ้านห้วยหลิม อำเภอเสลภูมิ

๒.๒.๔ เข้าเยี่ยมชมวัดป่าโนนสวรรค์ กิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง

๒.๒.๕ แล้วกลับมานั่งรถรางชมเมืองร้อยเอ็ด

๓. เส้นทางท่องเที่ยวอีสานตอนกลาง ที่เชื่อมโยงเข้าสู่จังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้

๓.๑ เส้นทางจังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคามและกาฬสินธุ์ เป็นเส้นทางที่สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขต ๓ จังหวัดขอนแก่น ได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตอีสานตอนกลาง โดยเชิญนักท่องเที่ยวผู้ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำของประเทศประมาณ ๒๕ บริษัทมาเที่ยวคือ

๓.๑.๑ เบื้องต้นนักท่องเที่ยวจะมาพักนอนที่มูลนิธิประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้

๓.๑.๒ ตื่นขึ้นไปชมภูพระโกนา อำเภอสุวรรณภูมิ

๓.๑.๓ แล้วไปดูโรงสีข้างมะลิที่อำเภอโพนทราย

๓.๑.๔ กลับมารถผ่านทุ่ง ชมทัศนียภาพของทุ่งกุลาร้องไห้

๓.๑.๕ เข้าชมโบราณสถานที่ถูกกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย

๓.๒ เส้นทางร้อยแก่นสาร เป็นเส้นทางตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการพุทธมณฑลอีสานเชื่อมโยงเส้นทางสายไหมสู่เมืองโบราณ เรียกว่า "ร้อยแก่นสาร" ซึ่งมีเส้นทางท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ดังนี้

๓.๒.๑ เส้นทางในจังหวัดขอนแก่น มีรายการเดินทาง ดังนี้

- ๑). เริ่มเดินทางจากโรงแรมขอนแก่นโฮเต็ลไปอำเภอบ้านไผ่
- ๒). ไปเยี่ยมชมกลุ่มทอผ้าไหมอำเภอนนท
- ๓). เส้นทางผ่านกล้วยไม้ข้างกระและหมู่บ้านเต่าอำเภอมัญจาคีรี
- ๔). ไปชมที่ไดโนเสาร์ที่อำเภอกุเวียง
- ๕). แล้วเดินทางต่อไปชมหินช้างสี อำเภอบ้านฝาง
- ๖). ชมเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภอบุขลรัตน์
- ๗). ชมหมู่บ้านจุจาง อำเภอน้ำพอง
- ๘). และสุดท้ายชมพระธาตุขามแก่น ดังแผนที่เดินทางต่อไปนี้

๓.๒.๒ เส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้

- ๑). เริ่มต้นจากสถาบันวิจัยศิลปและวัฒนธรรมอีสาน
- ๒). ออกเดินทางไปชมบึงกุยซึ่งถือเป็นสระคืออีสาน และชมวนอุทยานโกสัมพี อำเภอกุสุมาลย์

๓). แวะชมและเลือกซื้อสินค้าโอท็อป (OTOP)

๔). แวะเยี่ยมชมกลุ่มผ้าไหมบ้านกุตรัง กิ่งอำเภอกุดรัง และรับ

ประทานอาหารเที่ยว

๕). แล้วเข้ามัสการพระธาตุนาดูน อำเภอนาดูน

๖). และในที่สุดก็เข้าพักโฮมสเตย์ที่บ้านหนองเหล่า ตำบลประชา

พัฒนา อำเภอวาปีปทุม

เส้นทางเข้าถึงบ้านกุกาสิงห์

อย่างไรก็ตาม จากที่ตั้งของบ้านกุกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถเดินทางเข้าถึงโดยสะดวกหลายเส้นทาง ดังนี้

. เส้นทางสู่อินโดจีน ผ่านไปอำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ก็สามารถไปถึง จังหวัดมุกดาหารโดยสะดวก

๒. นอกจากนี้หากนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาจากจังหวัดนครราชสีมา ก็สามารถมาที่ อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งที่ตั้งของบ้านกุกาสิงห์ห่างจากที่ตั้งอำเภอเกษตรวิสัย ๑๗ กิโลเมตร

๓. อีกเส้นทางหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับเส้นทางประวัติศาสตร์ขอม คือเส้นทางจากบ้าน กุกาสิงห์ ไปอำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านทุ่งกุลาร้องไห้ ไปอำเภอท่าตูมจังหวัด สุรินทร์ เป็นต้น

แนวทางและแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวบ้านกู่กาสิงห์

ตารางที่ ๙ แสดงแนวทางและแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยว บ้านกู่กาสิงห์

ที่	โครงการ	ความสำคัญ	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑.	จัดทำบั้งไฟโบราณ	เป็นการอนุรักษ์การ เอ้าบั้งไฟด้วยลาย โบราณ และสร้าง จุดขายและเสริม ศักยภาพการท่องเที่ยว	๔๐,๐๐๐	สภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์	ปี ๒๕๕๕ ๐
๒.	๒. จัดซื้อเครื่องดนตรี แซกโซโฟน และ ออร์แกน	อนุรักษ์สืบทอดเผย แพร่ หมอลำชุมชน	๔๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๕ ๐
๓.	๓. การสำรวจเส้นทาง ท่องเที่ยวประวัติ ศาสตร์ขอมที่มีต่อภูมิ นิเวศทุ่งกุลาร้องไห้	สร้างจุดขายและเผย แพร่ศักยภาพการ ท่องเที่ยวกับสื่อ มวลชน ครูนักเขียน	๓๐,๐๐๐	ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และเทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๔.	๔. การจัดทำแผนที่ ท่องเที่ยวชุมชนบ้านกู่ กาสิงห์	ประชาสัมพันธ์ให้นัก ท่องเที่ยวและคนทั่วไป ทราบแหล่งท่องเที่ยว	๕๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๕.	๕. คู่มือการท่องเที่ยวบ้าน กู่กาสิงห์	ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยว	๕๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๖.	๖. การจัดทำแผ่นพับท่องเที่ยว บ้านกู่กาสิงห์	ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยว	๕๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๗.	๗. การจัดหาตลาด เพื่อ นำคนเข้ามาเที่ยวกู่กา สิงห์	เพิ่มรายได้	๕,๐๐๐	ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	ปี ๒๕๕๐

ที่	โครงการ	ความสำคัญ	งบ ประมาณ	หน่วยงานรับ ผิดชอบ	หมายเหตุ
๘.	การเปิดหลุมขุดค้นทางโบราณคดีทั้งที่สาธารณะและส่วนบุคคล	เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว	๕๐๐,๐๐๐	สำนักโบราณคดีร้อยเอ็ด, เทศบาล	๒๕๕๐ ปี
๙.	จัดอบรมการเสริมสวยเบื้องต้น	ลดต้นทุนในการแสดงพ็อนรำ หรือการรำในงานบุญบั้งไฟทุกปี	๓๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๑๐.	การรักษาความสะอาดในหมู่บ้านกู่กาสิงห์ ดอกไม้สวย	บ้านเมืองสะอาดน่าเที่ยว	๕๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๑๑.	จัดทำประประตูลู่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาตร์และวิถีชีวิตของชาวทุ่งกุลาร้องไห้ที่หลัก ๕๔	สร้างเอกลักษณ์บนเส้นทางเป็นจุดขายแหล่งท่องเที่ยวด้วย	๕๐๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๑๒.	ป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	คนเข้าใจไปมาได้สะดวก	๔๐,๐๐๐	เทศบาล	๒๕๕๐
๑๓.	แผนที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้าน เป็นแผ่นเหล็กพร้อมเสาเหล็ก	เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน	๕๐,๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๐
๑๔.	จัดตั้งศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยว		๕๐,๐๐๐	เทศบาล	๕๐,๐๐๐ ปี ๒๕๕๐
๑๕.	การจัดทำแผ่นโปรสเตอร์แสดงนิทรรศการถาวร เกี่ยวกับผ้าไหม	เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชน	๔๐,๐๐๐	เทศบาลและชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	ปี ๒๕๔๙

	สวนเกษตรพิพิธภัณฑ์			เที่ยว	
ที่	โครงการ	ความสำคัญ	งบ ประมาณ	หน่วยงานรับ ผิดชอบ	หมาย เหตุ
๑๖.	จัดทำถาวรนิทรรศน์ สัจจะ	เพื่อส่งเสริมศักยภาพ ภาพการท่องเที่ยว	๕๐๐.๐๐๐	เทศบาล	ปี ๒๕๕๙
๑๗.	การพัฒนาหมู่บ้าน แสดงวิถีชีวิตการทำงาน	เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิตทุ่งกุลาร้องไห้	๕๐๐,๐๐๐	เทศบาล	๒๕๕๐

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย รูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมตามศักยภาพของชาวบ้านภู่กาสิงห์ ตำบลภู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษาวิจัย

วัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย คือเพื่อศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมของชาวบ้านภู่กาสิงห์ ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เสริมศักยภาพการท่องเที่ยวได้ เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการจัดท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของชาวบ้านภู่กาสิงห์ และเพื่อศึกษาเส้นทางเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับภาคอีสาน ที่สามารถนำมาจัดทำเป็นเส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เสริมศักยภาพการท่องเที่ยวของบ้านภู่กาสิงห์

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย ด้านพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลภู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๕ หมู่บ้าน ซึ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มาจากหมู่บ้านต่างๆ ในเขตเทศบาลตำบลภู่กาสิงห์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มเป้าหมายจัดกิจกรรมท่องเที่ยว คือกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, สมาชิกสภาเทศบาลตำบลภู่กาสิงห์, กลุ่มเยาวชนบ้านภู่กาสิงห์, กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่, ชมรมมัคคุเทศก์น้อย, กลุ่มนักร้องพื้นบ้าน, กลุ่มหมอลำและนักร้อง, กลุ่มฟ้อนรำและศิลปะ การแสดง, กลุ่มพิธีกรรม, กลุ่มช่างหัตถกรรม, กลุ่มรถไถนา, คณะครูและนักเรียน ส่วนเนื้อหาที่ศึกษาคือ ทรัพยากรท่องเที่ยว กิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเส้นทางเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยว ใช้เวลาในการศึกษาวิจัย ๑ ปี กับ ๕ เดือน ๒๓ วัน

วิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ การประชุมพัฒนาโครงการ ประชุมชี้แจงโครงการกับผู้นำชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย เดินทางออกเก็บข้อมูลภาคสนาม ทั้งเอกสารและสัมภาษณ์ สังเกต บันทึกภาพ และจดบันทึกอย่างเป็นระบบ แล้วคณะนักวิจัย ประชุมวิเคราะห์สรุปข้อมูล และนำเสนอ

ต่อเวทีประชุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เดินทางไปทัศนศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดประชุมศึกษาศักยภาพตนเอง กำหนดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวตามศักยภาพตนเอง และทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ๔ ครั้ง แล้วประเมินผลการดำเนินงาน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้ประชุมวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จัดทำกำหนดเก็บข้อมูลแต่ละหมู่บ้าน กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาการเก็บข้อมูลและตัวบุคคลที่จะให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกต จากประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐๘ คน เบื้องต้นสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่บ้านและพื้นที่ใกล้เคียงรอบหมู่บ้าน ส่วนข้อมูลเอกสารได้สืบค้นเอกสารที่มีในหมู่บ้านและเดินทางไปเก็บรวบรวมเอกสารจาก สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานการท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น และเอกสารจากการเข้าประชุมสัมมนาตามที่ศูนย์ประสานงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่นจัดขึ้น แล้วนำมาสรุปข้อมูลเพื่อแนวทางการพัฒนาต่อไป

ทรัพยากรการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม

๑. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑.๑ ด้านประวัติศาสตร์ มีโบราณสถานขอม ๓ หลัง ตั้งอยู่ในหมู่บ้าน คือ

๑.๑.๑ กู่กาสิงห์ สร้างขึ้นตามคติความเชื่อทางศาสนาฮินดู ลัทธิไศวนิกาย โดยนับถือพระศิวะเป็นเทพเจ้าสูงสุด เป็นศิลปะแบบบาปวน อายุราวปีพุทธศักราช ๑๕๕๐ -

๑๖๓๐

๑.๑.๒ กู่โพนวิจันนิฐานได้ว่าในเบื้องต้นอาจเกี่ยวข้องกับคติความเชื่อทางศาสนาฮินดู ลัทธิไวษณพนิกาย แต่ภายหลังได้เปลี่ยนมาเป็นเทวสถานพระศิวะ

๑.๑.๓ อโรคยาศาลกู่โพนระฆังเป็นโบราณสถานขอมศิลปะแบบบาปวน มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ สร้างขึ้นตามคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ลัทธิมหายาน

ทั้งนี้กู่กาสิงห์ กู่โพนวิจ ได้รับการบูรณะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนกู่โพนระฆังอยู่ระหว่างการขุดค้ำยันและวิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรม

นอกจากนี้พื้นที่รอบนอกใกล้เคียงหมู่บ้านทางด้านทิศใต้ปรากฏมีถนนโบราณยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตรไปจดสระแกซึ่งเป็นสระขุดโบราณ ส่วนทางทิศเหนือของหมู่บ้านพบถนนโบราณเรียกว่าถนนคูขาด เป็นถนนคันดินขนาดใหญ่ ออกจาก บริเวณกู่โพนระฆังผ่านลำแม่น้ำเสียวใหญ่ขึ้นไปจดเนินดินทางทิศตะวันตกบ้านโพนพะอุง อำเภอสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นทำนบกั้นน้ำโบราณ ในส่วนนี้ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปอนุรักษ์เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์แต่ประการใด

๑.๒ ด้านธรรมชาติ มีดังนี้

๑.๒.๑ พุงกุลาร้องไห้ ซึ่งมีตำนานเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนมายาวนานหลายพันปี แม้มีสภาพเปลี่ยนไปแต่ชื่อและความเป็นมายังเป็นจุดขายได้ดี โดยเฉพาะการพัฒนาเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีชื่อระดับโลก

๑.๒.๒ โพนขึ้นก ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของบ้านกู่กาสิงห์ มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับ

ตำนานของพุงกุลาร้องไห้ โดยฟอสซิลหอยหินปูนมีอายุประมาณ ๒ ล้านปี เป็นหลักฐานทางธรณีวิทยาให้เห็นว่าบริเวณทุ่งแห่งนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน

๑.๒.๓ แม่น้ำเสียวใหญ่ ถือว่าเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์สายสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนมาตั้งแต่สมัยขอมจนถึงปัจจุบัน และเป็นเส้นทางในการแพร่วัฒนธรรมขอมเข้าสู่พุงกุลาร้องไห้

๑.๓ ด้านสังคมวัฒนธรรม

๑.๓.๑ งานประเพณีของหมู่บ้าน ชาวบ้านกู่กาสิงห์ยึดถือประเพณีการทำบุญตามฮีต ๑๒ เหมือนกับชาวอีสาน และยังคงความเป็นวิถีชีวิตแบบชาวบ้านในชนบททั่วไป และงานบุญที่เทศบาลสนับสนุนงบประมาณ มีดังนี้

- ๑). งานสงฆ์บูชาเทพหรืองานสงกรานต์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบวงสรวงบูชาดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ เพื่อขอฝนให้ตกตามฤดูกาล
- ๒). งานประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นงานประเพณีท้องถิ่น ที่จัดขึ้นเพื่อบวงสรวงบูชาขอฟ้าฝนจากท้าวอารักษ์บ้านเมือง ซึ่งเป็นงานสำคัญของหมู่บ้านที่จัดอย่างเอิกเกริกทุกปี
- ๓). งานลอยกระทง เพื่อบูชาคุณขอแหล่งน้ำในชุมชน จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

๑.๓.๒ กิจกรรมทางสังคม ได้แก่

- ๑). การแข่งขันฟุตบอลกู่กาสิงห์คัพ จัดขึ้นบริเวณสนามฟุตบอลโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๓๐ เมษายน ของทุกปี ซึ่งมีคณะนักฟุตบอลทั้งจากตำบล อำเภอ จังหวัดต่างๆ ส่งเข้าแข่งขันทุกปี
- ๒). งานเทศกาลกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม เป็นงานท่องเที่ยวเชิงการเกษตร จัดขึ้นช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี และจัดเป็นงานประจำปี เน้นตอนข้าวกำลังออกรวง
- ๓). ชมรมมัคคุเทศก์น้อย โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวโบราณสถานนำเที่ยว เพื่อเป็นจุดขายการท่องเที่ยว

๔). กลุ่มแม่บ้านทอผ้าไหม ซึ่งได้รับมาตรฐานจาก สำนักงานมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม มาตรฐานที่ ๑๗(๑) ๒๕๔๖ ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับการคัดสรรเป็นผลิต
ภัณฑ์ระดับ ๔ ดาว ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย

๕). โรงสีข้าวกล้อง ของกลุ่มเกษตรกรทำนาข้าวเพื่อผลิตข้าวกล้อง
จำหน่ายเป็นสินค้า จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวทั่วไป

๑.๓.๓ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้แก่

๑). สาขาการเกษตรและทำมาหากิน มีกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่และ
กลุ่มเกษตรผสมผสานลุ่มแม่น้ำเสียว ที่ทำไร่นาสวนผสมประสบความสำเร็จและให้บริการเป็น
แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาและคนทั่วไป

๒). วรรณกรรมพื้นบ้าน มีนักวรรณกรรมพื้นบ้านที่มีความสามารถแต่งเพลง
หมอลำ บทเพลง เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เช่นนายเพชร สอนงาม นายอุทัย บัวแก้ว เป็นต้น

๓). สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน ชาวบ้านมีฝีมือผลิตผ้าไหมทุกครัวเรือน ยัง
มีช่างตัดลายกระดาษพื้นบ้าน ช่างแกะสลักหิน เช่น นายทองสุข แจ่มสนาม เป็นต้น

๔). สาขาประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยผู้นำชุมชนที่รอบรู้ด้าน
ประวัติพัฒนาการหมู่บ้าน และยังมีมัคคุเทศก์น้อย ที่เรียนรู้เรื่องราวโบราณสถานนำมา บอก
เล่าสู่นักท่องเที่ยว

๕). สาขาศาสนาและพิธีกรรม โดยมีผู้รอบรู้ในเรื่องประเพณีพิธีกรรมของ
หมู่บ้าน บุคลากรสำคัญ ดังนี้ คือนายโพธิ์ วาสนาม นายถนอม พลอาสา เป็นต้น

๖). สาขาอาหารและโภชนาการ มีกลุ่มแม่บ้านที่รับบริการจัดทำอาหาร
ในงานเทศกาลต่างๆ เช่นงานบุญกฐิน งานบุญบวช เป็นต้น

๗). แพทย์แผนไทยและสมุนไพร ในหมู่บ้านมีผู้นำชุมชนที่สนใจในเรื่อง
สมุนไพรและมีประสบการณ์ เช่น นายทอง สอนงาม นางทวี เป็นต้น

๘). สาขาธุรกิจและสวัสดิการชุมชน นำองค์ความรู้มาบริหารจัดการท่องเที่ยว
ในชุมชน กติกาในการกำหนดราคาสินค้า มีจรรยาบรรณ ทนสิทธิ์ นางมาลัย อ ราบุรี
นางประครอง สีหินขาว นางสอาด เวียงคำ ฯลฯ

๙). กีฬาและการละเล่นพื้นบ้านมีบุคลากรดังนี้ นำมาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว
เที่ยวได้ บุคคลสำคัญคือ นายดุสิต นาสุข นายบุญโฮม สีหาวงษ์ นายเข้มชาติ สังกะสิงห์
 เป็นต้น

๑๐. ดนตรีและศิลปะการแสดง มีบุคลากรที่มีความสามารถเล่นดนตรี ประเภทพิณ แคน ซอ ตีกลองได้ตั้งวงดนตรีพื้นบ้านไว้จัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยวชมเพื่อผ่อนคลาย ศิลปะการแสดงทั้งการร้องลำหรือฟ้อนรำในชุมชน มีนายอุทัย บัวแก้วเป็นหัวหน้า

๑๑). ด้านสิ่งแวดล้อม มีนายเสถียร ม่วงสายเป็นประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อคุณภาพแวดล้อมของชุมชนให้มีความสะอาดสวยงาม เหมาะสำหรับการเป็นชุมชนแห่งการนำท่องเที่ยว

รูปแบบกิจกรรมและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๑. รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑.๑ แบบไปกลับไม่พักค้างคืน มี ๓ ลักษณะคือ

๑.๑.๑ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาจร ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาเยี่ยมชมโบราณสถานกุฎกาสิงห์ตามอัธยาศัย ซึ่งไม่ได้แจ้งล่วงหน้าและไม่มีการจัดระบบใดๆ รองรับ

๑.๑.๒ กลุ่มเข้ามาทัศนศึกษา โดยทั่วไปจะเป็นกลุ่มนักเรียน นิสิตและนักศึกษาหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งจะเข้ามาศึกษาเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ขอม มักจะมาเป็นคณะและมีการประสานงานกับโรงเรียนให้นำมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวโบราณ

๑.๑.๓ กลุ่มเข้ามาทัศนศึกษาและดูงาน ซึ่งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่สนใจต่อศึกษาดูงานการบริหารงานของกลุ่มแม่บ้าน และชมโบราณสถาน ซึ่งกลุ่มนี้จะมีการประสานงานกับพื้นที่และมีกำหนดการที่ชัดเจน

๑.๒ รูปแบบพักค้างคืน ที่บ้านกุฎกาสิงห์ มีบ้านพักโฮมสเตย์ไว้บริการจำนวน ๓๐ หลัง และมีบ้านพักรีสอร์ทที่สวนเกษตร จำนวน ๒ หลัง ซึ่งมีกิจกรรมมี ๒ ลักษณะด้วยกันคือ

๑.๒.๑ การเข้ามาของนักท่องเที่ยวทั่วไป ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในช่วงงานท่องเที่ยวประจำปี “งานกินข้าวทุ่งฯ นุ่งผ้าไหม” กำหนด ๑ คืน ๒ วัน มีกิจกรรมดังนี้

๑). การจัดทำอาหารพื้นบ้าน มีหลายรูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงการจัดทำอาหารพื้นบ้านในโอกาสต่างๆ

ที่	รายการอาหารพื้นบ้านรสแซบ น้ำสนใจ	การจัดทำอาหารพื้นเมือง								รวม	หมายเหตุ
		รอบของชาวบ้าน		รอบของจังหวัด		รอบสื่อมวลชน		รอบนักเรียน (ค่ายทักษะ)			
		อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง		
๑	ข้าวเหนียว		✓		✓		✓	✓			
๒	ข้าวสอย	✓		✓							
๓	ข้าวกล้อง					✓					
๔	ต้มปลาใส่ไข่มดแดง		✓								
๕	ต้มปลา	✓		✓		✓					
๖	ต้มปลาใส่ผักตึ้ว						✓				
๗	แกงปลา				✓						
๘	นึ่งปลา				✓		✓		✓		
๙	ปลาเผา	✓	✓	✓							
๑๐	ย่างปลา					✓					
๑๑	ทอดปลา							✓	✓		
๑๒	ทอดตักแตน						✓		✓		
๑๓	ทอดจิ้งหรีด				✓						
๑๔	ซุบหน่อไม้		✓		✓		✓				
๑๕	ส้มตำ	✓		✓		✓		✓	✓		
๑๖	ปลาแดกบอง		✓		✓		✓	✓			
๑๗	แจ่ว					✓					
๑๘	แจ่วพริกสด		✓		✓						

ที่	รายการอาหาร พื้นบ้าน รสแซบ น้ำสน ใจ	การจัดทำอาหารพื้นเมือง								รวม	หมายเหตุ
		รอบของ ชาวบ้าน		รอบของ จังหวัด		รอบสื่อ มวลชน		รอบนักเรียน (ค่ายทักษะ)			
		อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง	อาหารเที่ยง	อาหารพาลง		
๑	ข้าวเหนียว		✓		✓		✓	✓			
๑๙	น้ำพริก								✓		
๒๐	น้ำพริกปลาร้า						✓				
๒๑	ลวกผัก		✓		✓			✓	✓		
๒๒	เปี้ยว		✓				✓				
๒๓	น้ำอัดลม		✓		✓		✓		✓		
๒๔	น้ำเปล่า	✓	✓	✓	✓		✓		✓		

๒). กิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากจังหวัดร้อยเอ็ด แวะเข้าชมมัสการพระธาตุไตรตรึงษ์ บ้านตองต้อน เยี่ยมชมสวนป่าโรงเรียนจตุรคามพัฒนานมัสการพระพุทธรูปไม้วัดบ้านม่วงศรีไพรวัลย์ มารับประทานอาหารเที่ยงที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่บ้านกู่กาสิงห์ ฟังบรรยายสรุปการบริหารงานของกลุ่มแม่บ้าน ชมกระบวนการผลิตผ้าไหมและเลือกซื้อสินค้า ไปชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้าบ้านพักอาบน้ำแร่ตัว กินข้าวและชมการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่กู่กาสิงห์ เข้าพักผ่อนสัมผัสวิถีชีวิตในชุมชน ตื่นเช้าทำบุญตักบาตรแล้วอำลาและเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

๓). กิจกรรมการแสดง บนเวทีหน้าปรางค์กู่กาสิงห์ในงานท่องเที่ยวประจำปี “งานกินข้าวทุ่งฯ ทุ่งผ้าไหม” มีกระบวนการกิจกรรมการแสดงต่อไปนี้ สามารถบรรยายการแสดงได้ตามความเหมาะสมแก่ลักษณะของงาน ดังนี้

-นายกเทศมนตรีกล่าวรายงาน ประธานกล่าวเปิดงาน

-การรำรับขวัญทำนองฟ้าสีคราม โดยคุณอุทัย บัวแก้ว

-ดนตรีบรรเลงเปิดวง ๕ นาที

-กล่าวนำถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ขอม และคาถาบูชา

พระศิวะ

-การแสดงตำนานการสร้างกู๋กาสิงห์ หรือตำนานทุ่งกุลาร้องไห้

-ขบวนแห่เจ้าเมือง มเหสี นางสนม เสนา และทหาร เดินขึ้นเวที

-รำนานวลีลากู๋กาสิงห์ การรำสงฆ์บูชาเทพ ฟ้อนเซิ้งบั้งไฟ รำชุด

สั้มมาชีพ เป็นต้น

-ศิลปะการตีกลองยาว

-ชมดนตรีและหมอลำสภาวัฒนธรรมตำบลกู๋กาสิงห์

๓). การจัดทำอาหารพื้นบ้าน ดังต่อไปนี้

๑.๒.๒ การเข้าค่ายทักษะชีวิตสืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ต่อต้านยาเสพติด ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ของบ้านกู๋กาสิงห์ ในรูปของการเป็นศูนย์หรือเป็นสถานที่จัดให้มีการเข้าค่ายอบรมด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน กำหนด ๓ วัน ๒ คืน มีกิจกรรม ๒ ลักษณะคือ

๑). **กิจกรรมทั่วไป** เป็นการกินข้าวพาล้าง ชมการแสดงทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม ชมหมอลำ หมอลำซิ่ง กิจกรรมการแสดงของนักเรียน บายศรีสู่ขวัญ ฟัง เทศน์ ไหว้ดอนปู่ตา เป็นต้น

๒). **การเข้าฐานเรียนรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน** จำนวน ๖ ฐานคือ หนึ่งฐานผ้าไหม สองฐานสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ สามฐานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน สี่ฐานโบราณสถาน (กู๋กาสิงห์ กู๋โพนวิจ กู๋โพนระฆัง) ห้าฐานวรรณกรรมพื้นบ้าน หกฐานการตัดลาย กระดาษ ซึ่งไม่เน้นเรื่องทฤษฎี แต่จะเน้นเรื่องการปฏิบัติจริง ให้เด็กเยาวชนได้สัมผัสซึมซับ จากเจ้าของภูมิปัญญาโดยตรง

๒. รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการจัดการท่องเที่ยว

เพื่อให้การจัดการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ได้ จัดตั้งเป็นชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู๋กาสิงห์ เข้ามาเป็นเจ้าภาพดูแลพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน และให้มีคณะกรรมการ ๓ ดังนี้

๒.๑.๑ **คณะกรรมการที่ปรึกษา** ประกอบไปด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง คือนายกเทศมนตรี เทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกู๋กาสิงห์ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์

การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์ สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

๒.๑.๒ คณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการท่องเที่ยว
โดยชุมชน ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน ๒๒ - ๒๕ คน ดังนี้

๑).	กรรมการโดยตำแหน่ง กำนันและผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน ๕ คน
๒).	คัดเลือกจากประธานกลุ่มแม่บ้าน	จำนวน ๕ คน
๓).	คัดเลือกหรือเลือกตั้งหัวหน้าฝ่ายงาน	จำนวน ๑๓ คน

๒.๑.๓ คณะทำงานฝ่ายต่างๆ จำนวน ๑๓ คณะ ดังนี้

๑).	คณะกรรมการฝ่ายการพืชมรดก	จำนวน ๒๐ คน
๒).	คณะกรรมการฝ่ายกลองยาว	จำนวน ๑๓ คน
๓).	คณะกรรมการฝ่ายนักดนตรี	จำนวน ๑๓ คน
๔).	คณะกรรมการฝ่ายนักร้องและหมอลำ	จำนวน ๑๐ คน
๕).	คณะกรรมการฝ่ายสถานที่	จำนวน ๑๐ คน
๖).	คณะกรรมการฝ่ายบ้านพัก	จำนวน ๓๐ คน
๗).	คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์	จำนวน ๒ คน
๘).	คณะกรรมการฝ่ายจัดทำอาหาร	จำนวน

๑๐ คน

๙).	คณะกรรมการฝ่ายสินค้าและรายได้	จำนวน ๕ คน
๑๐).	คณะกรรมการฝ่ายพิธีกรรมสู่ขวัญ	จำนวน ๕ คน
๑๑).	คณะกรรมการฝ่ายการเงิน	จำนวน ๓ คน
๑๒).	คณะกรรมการฝ่ายนำเที่ยว / สถิติ	จำนวน ๑๐ คน
๑๓).	คณะกรรมการฝ่ายแหล่งเรียนรู้	จำนวน ๑๒ คน

๒.๒ โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยว

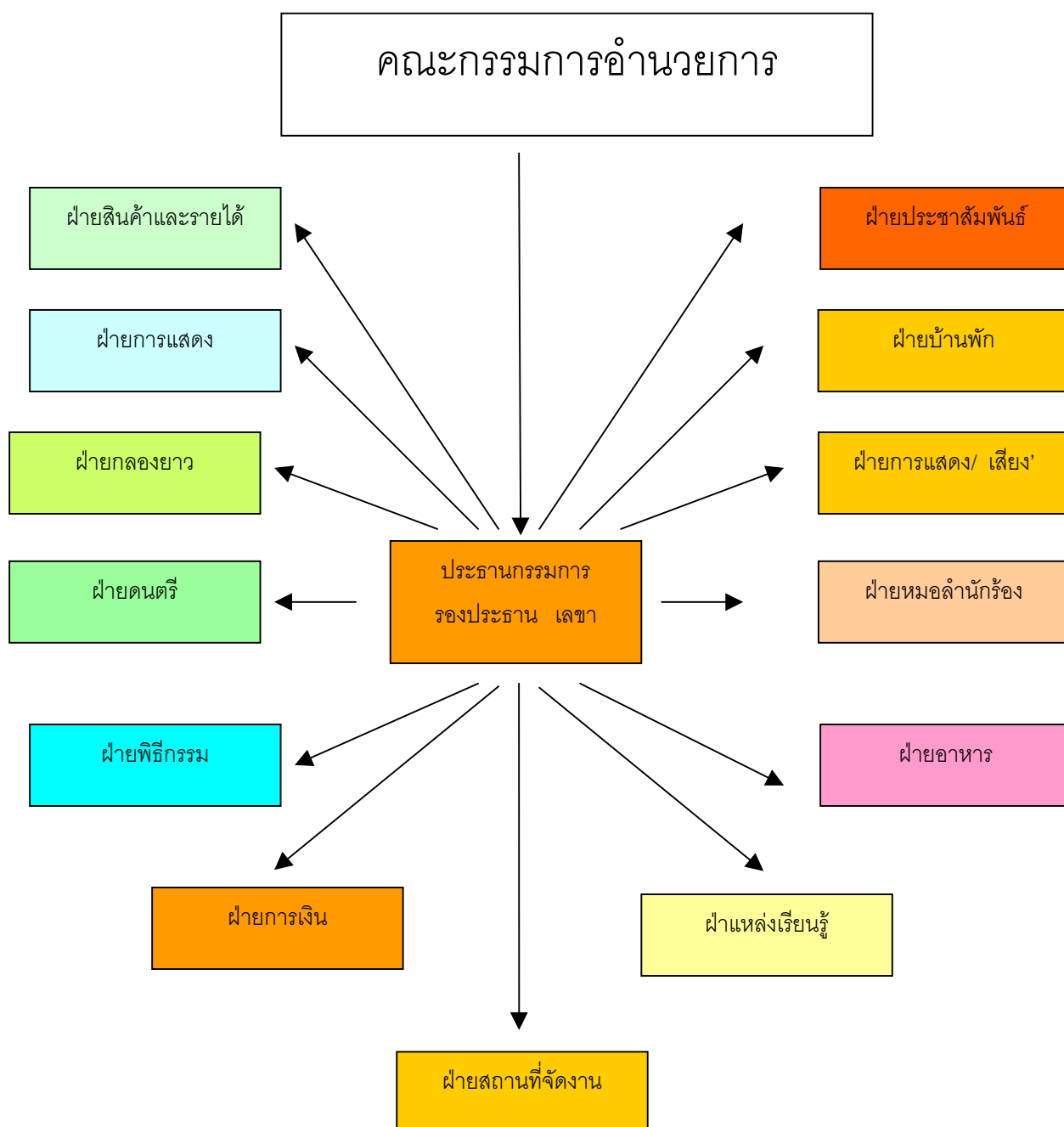
๒.๒.๑ การจัดการท่องเที่ยวโดยเทศบาล จะใช้ในโอกาสจัดงานท่องเที่ยวประจำปี เช่น งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม โดยเทศบาลเป็นศูนย์กลางในการจัดการ และร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ ดังโครงสร้างการจัดการ ดังนี้

โครงสร้างการบริหารการท่องเที่ยว งานเทศกาลท่องเที่ยวประจำปี

“งานกินข้าวทุ่งๆ นุ่งผ้าไหม”

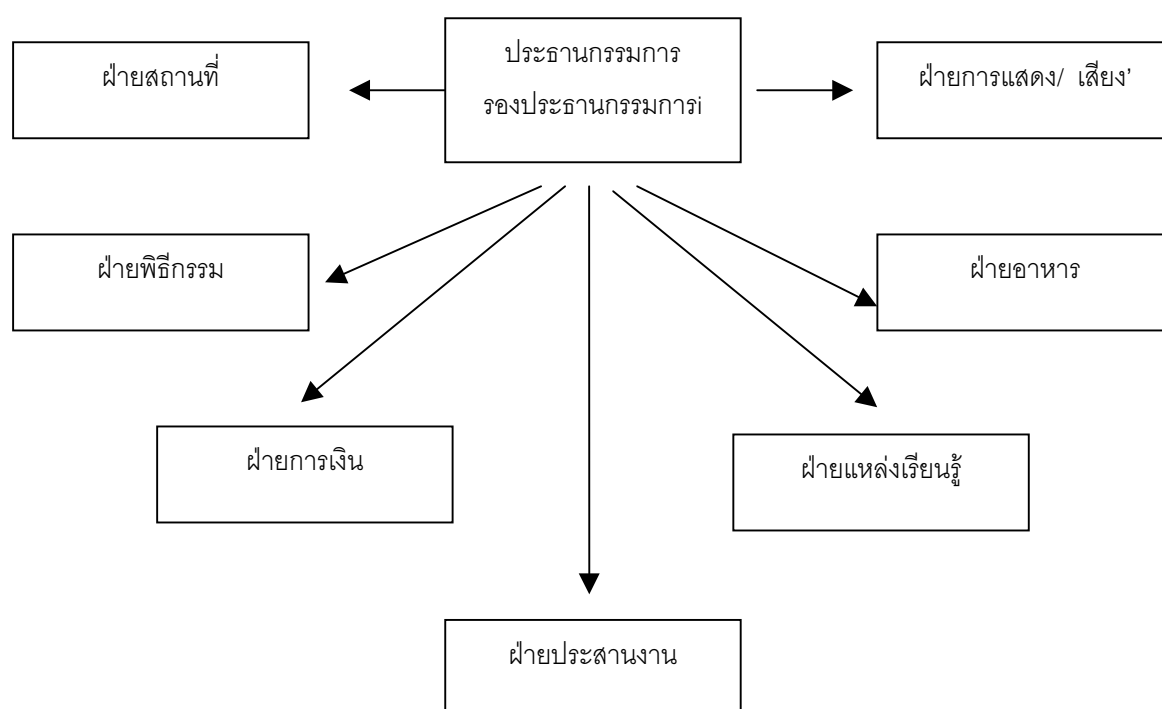
(ร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลภูเก้าสิงห์และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลภูเก้าสิงห์

)

๒.๒.๒ รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ชาวบ้านดำเนินการ และไม่ยึดติดกับระบบราชการ แต่ก็สามารถประสานกับส่วนราชการหรือกลุ่มต่างๆ มาทำงานร่วมกันได้ ดังแผนผังการจัดการดังนี้

แผนผังการบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การจัดการในรูปแบบนี้ เป็นการดำเนินงานโดยชาวบ้านเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะใช้วิธีการบอกเล่าให้ผู้รับผิดชอบงานในฝ่ายต่างๆ ก็มารับผิดชอบดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามกำหนดเวลา รวมทั้งประสานส่วนราชการให้เข้าร่วมตามความเหมาะสม ส่วนรายการแสดงก็สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

๒.๓ แนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีดังนี้

๒.๓.๑ ถือว่าการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือหรือเป็นกิจกรรมหนึ่งในการพัฒนาสังคมวัฒนธรรมของชุมชน

๒.๓.๒ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการคิดวางแผน ลงมือแก้ปัญหา ร่วมกันทั้งภาครัฐเอกชน และส่วนราชการในพื้นที่

๒.๓.๓ หากพอจะมีรายได้บ้าง ควรมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม โดยให้นึกเสียว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางสังคมของชาวบ้านภูกาสิงห์

๒.๓.๔ กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้คนได้มาเรียนรู้งานร่วมกัน มีความรัก สามัคคีร่วมกัน เกิดความภาคภูมิใจและรักท้องถิ่นร่วมกัน

๒.๓.๕ เงินรายได้จากการท่องเที่ยวไม่ใช่ประเด็นที่ชี้ถึงความสำเร็จของการท่องเที่ยวเสมอไป แต่ก็เป็นเสมือนน้ำหล่อเลี้ยงที่หล่อให้คนทำงาน หัวใจสำคัญคือความพึงพอใจ ของลูกค้าที่มาใช้บริการ

๒.๔ กระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีดังนี้

๒.๔.๑ การให้กรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการอำนวยการ ฝ่ายงานต่าง ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมเพื่อเตรียมงานต้อนรับนักท่องเที่ยว ว่าคณะใด จะมาถึงเมื่อไร มาอย่างไร งบประมาณเท่าใด และแต่ละฝ่ายจะมีหน้าที่ต้อนรับตามบทบาทหน้าที่อย่างไร เป็นต้น

๒.๔.๒ แต่ละฝ่ายงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามกำลังความสามารถ เพื่อบริการลูกค้าให้ดี เกิดความประทับใจและมีความสุขในการมาเที่ยว

๒.๔.๓ หากมีอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน ขอให้แต่ละฝ่ายช่วยกันแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยให้คิดเสียว่าเป็นปัญหาของทุกคน และต้องช่วยกันแก้ปัญหา นั้น เพื่อให้ภาพงานท่องเที่ยวของบ้านเราออกมาดี เกิดความประทับใจในลูกค้า

๒.๔.๔ สมาชิกหรือแต่ละฝ่ายร่วมประเมินผลการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนว่ามีสิ่งใดที่ทำได้แล้วร่วมภาคภูมิใจ และมีส่วนใดยังไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

๒.๔.๕ เมื่องานเสร็จทุกครั้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบ เก็บรักษาสิ่งของของฝ่ายที่ตนเองรับผิดชอบให้แล้วเสร็จ สะอาดเรียบร้อย

๒.๔.๖ แต่ละฝ่ายหรือส่วนบุคคล ร่วมรับผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามความเหมาะสม

๒.๔.๗ การดำเนินงานบางครั้งไม่จำเป็นต้องออกเป็นคำสั่ง เพียงแต่ประธาน หรือผู้แทนแจ้งให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานก็สามารถดำเนินงานให้เสร็จตามเป้าหมายได้

๒.๕ กติกาในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

๒.๕.๑ ห้ามเคลื่อนย้ายโบราณวัตถุ ทั้งกลางแจ้งและในบริเวณพิพิธภัณฑ

๒.๕.๒ ห้ามส่งเสียงดัง หรือวิ่งเล่นในโบราณสถาน

๒.๕.๓ ห้ามขีดเขียนข้อความใดๆ บนโบราณวัตถุหรือโบราณสถาน

๒.๕.๔ นักท่องเที่ยวควรเคารพสถานที่ และประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๒.๕.๕ ไม่ควรป็นปายบนโบราณสถาน

๒.๖ อัตราค่าบริการท่องเที่ยว

๒.๖.๑ ค่าบริการท่องเที่ยว

๑). ค่าอาหาร ๕๐ บาทต่อคนต่อคาบ

๒). ค่าที่พัก ๕๐ บาทต่อคนต่อคืน

๒.๖.๒ ค่าบริการอื่นตามความประสงค์

๑). การพื่อนำนาฏลีลาภู่กาสิงห์ จำนวน ๑,๕๐๐ บาท

๒). ชุดการพื่อนำบุญบังไฟ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

๓). ชุดการพื่อนำส้มมาชีพ จำนวน ๑๐,๐๐ บาท

๔). ชุดแสดงการตีกลองยาว จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

๕). วงดนตรีพื้นบ้าน จำนวน ๑,๕๐๐ บาท

๖). ค่าเหมารถไถนาพาหนะ จำนวน ๕๐๐ บาท

๗). ค่าวิทยากรฐานเรียนรู้ จำนวน ๖๐๐ บาท

๘). ค่ามัคคุเทศก์นำเที่ยวต่อสถานที่ จำนวน ๑๐๐ บาท

๙). ค่าสถานที่และค่าไฟ เทศบาลบริการให้ฟรี

หมายเหตุ อัตราค่าบริการสามารถปรับลดหรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสม

๒.๗ แนวปฏิบัติผู้มีความประสงค์จะเข้ามาเที่ยวและพักโฮมสเตย์

๒.๗.๑ ผู้เข้ามาท่องเที่ยวต้องยืนยันว่าจะมาท่องเที่ยวหรือเข้าค่าย

อาจในรูปแบบหนังสือชัดเจน เชื้อถือได้

๒.๗.๒ ผู้มาท่องเที่ยวหรือมาเข้าค่าย ต้องแจ้งความประสงค์ล่วงหน้า เพื่อให้คณะกรรมการมีเวลาเตรียมตัวจัดการเรื่องต่างๆได้ทันการ

๒.๗.๓ ควรโอนเงินเข้าบัญชีเป็นหลักฐานล่วงหน้าประมาณ ร้อยละ ๓๐ หรือ ๕๐ ตามความเหมาะสม

เส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

๑. เครือข่ายการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ มีดังนี้

เพื่อให้การประสานการจัดการในระดับพื้นที่ มีเครือข่ายจัดการท่องเที่ยวที่เป็นเอกภาพและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยกัน จึงได้ร่วมกันกำหนดและจัดตั้งเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่ขึ้น ๓ แห่งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานในแต่ละพื้นที่ดังนี้

เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๓ ๕๔๖๑๑๘ องค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๓ ๔๗๓๖๓ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว ๐๔๓ ๐๔๓ ๕๘๙๔๓๔

บทบาทหน้าที่บริการของเครือข่าย มีหน้าที่จัดสถานที่มีโต๊ะเก้าอี้ ทางเดินเท้า บริการน้ำดื่ม จัดหาวิทยากรพื้บ้านไว้บรรยายให้ ความรู้แก่นักท่องเที่ยว หรืออาจจัดหานักดนตรี นักร้อง พื้บ้านไว้บริการตามความเหมาะสม หรืออาจมีดอกไม้หรือพวงมาลัยมอบให้กับคณะนักท่องเที่ยว

๓. เส้นทางเครือข่ายการท่องเที่ยว มีดังนี้

๓.๑ เส้นทางท่องเที่ยวระดับหมู่บ้าน มี ๒ เส้นทางคือ เส้นทางศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมขอม เหมาะสำหรับนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่สนใจเข้ามาทัศนศึกษาโบราณสถานขอม และเส้นทางศึกษาวิถีชีวิตในชุมชน เหมาะสำหรับกลุ่มนักเรียน นิสิตนักศึกษา กลุ่มแม่บ้านหรือส่วนราชการ ที่มาศึกษาดูงานในชุมชน ซึ่งมีเส้นทางดังนี้

๒.๒ เส้นทางท่องเที่ยวระดับตำบล เริ่มที่นัมัสการพระบรมสารีริกธาตุ พระธาตุไตรตรึงษ์ วัดไตรตรึง บ้านต๋องต๋อน แล้วมาชมป่าอนุรักษ์ โรงเรียนจตุรคามพัฒนานัมัสการและชมพระพุทธรูปไม้ วัดบ้านม่วยศรีไพรวัลย์ แล้วเข้ามาชมโบราณสถานกุกาสิงห์

๒.๓ เส้นทางท่องเที่ยวระดับอำเภอ เริ่มต้นออกเดินทางจากที่ว่าการอำเภอ เกษตรวิสัย เข้าชมสุสานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเมืองบัว ชมภูเมืองบัว ที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร บ้านกุกาสิงห์

๒.๔. เส้นทางท่องเที่ยวระดับจังหวัด คือเริ่มที่อำเภอเมืองมาอำเภอจตุรพักตรพิมาน แล้วมาที่อำเภอปทุมรัตนคมผ้าไหม ชมเมืองโบราณบ้านเมืองบัวอำเภอเกษตรวิสัย เดินทางมาชมโบราณสถานขอมที่บ้านกู่กาสิงห์ ไปนมัสการพระธาตุโคมคณานัน ไปเป็นกู่พระโกนา อำเภอสุวรรณภูมิ ไปชมพระธาตุบ่อพันขันแล้วเดินทางกลับไปอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

๒.๕ เส้นทางภาคอีสานเชื่อมโยงสู่อินโดจีน ในส่วนของกลุ่มจังหวัดในอีสานตอนกลางคือจังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดถือว่าเป็นประตูอินโดจีน ซึ่งถ้าพิจารณาเส้นทางออกจากที่ตั้งของบ้านกู่กาสิงห์เข้าไปที่อำเภอเกษตรวิสัย ผ่านไปอำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอเสลภูมิ ไปอำเภอลงนกทา จังหวัดยโสธร แล้วจึงไปที่อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร ก็จะเข้าสู่อินโดจีน

อภิปรายผล

การจัดทำงานวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามศักยภาพของชาวบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดครั้งนี้เป็นการดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน คือสมาชิกเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มอาชีพ ครูและนักเรียน เยาวชน นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย เกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานส่งเสริมกีฬานันทนาการและการท่องเที่ยว จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมกิจกรรมทอดธงจัดท่องเที่ยว โดยคณะนักวิจัยได้ประสานแต่ละฝ่ายให้เข้ามาเรียนรู้สภาพปัญหาโดยรวมของหมู่บ้าน เมื่อเกิดความตระหนักแล้วจึงร่วมกันวางแผนการดำเนินงานแก้ปัญหาไปที่ละตอน ซึ่งที่ผ่านมาต่างได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกฝ่าย

ยอมรับตามความเป็นจริงว่าการทำงานกับคนหลายฝ่าย รวมทั้งสถานการณ์เวลาไม่เอื้อต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว ก็ทำให้เกิดความท้อถอย มีความรู้สึกว่าได้แต่อยู่อย่าง แต่ความคิดอย่างนี้ก็เกิดขึ้นเพียงระยะหนึ่งเท่านั้น เพราะเป้าหมายภารกิจอันยิ่งใหญ่ก็คือการพัฒนาการท่องเที่ยวของบ้านกู่กาสิงห์ให้เกิดความเข้มแข็งยั่งยืน ยังเป็นสิ่งที่ท้าทาย

อย่างไรก็ตาม ภาวะความหืดหุดได้เคยเกิดขึ้นในช่วงหนึ่งเท่านั้น อันเป็นสาเหตุมาจากภาระการประจำของแต่ละคนในครอบครัว และยังมีภาระงานทางสังคมซ้ำซ้อนอีก เช่น ต้องไปประชุมฟังการชี้แจงข้อราชการที่อำเภอ จังหวัด กลุ่มแม่บ้านต้องจัดทำบัญชีเงินล้าน ต้องไปอบรมตามพันธกรณีกับส่วนราชการทั้งต้องไปทำบุญในงานบุญมหากรรม งานบวช งานแต่งงาน

ของเพื่อนบ้านญาติมิตรในหมู่บ้าน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้หลายท่านจึงไม่ได้มาร่วมประชุม แต่ก็ยังดีก่อนไปงานบุญยังได้มาลงชื่อที่บัญชีและขอตัวไปทำบุญตามประเพณีของสังคม และที่สำคัญเมื่อถึงเวลาทดลองจัดกิจกรรมท่องเที่ยวท่านก็มาช่วยงานอย่างเต็มที่จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ โดยนายกเทศมนตรี เทศมนตรีและปลัดเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ พร้อมคณะ คูเหมือนจะมีความเข้าใจและตระหนักในการกิจการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาตลอด จะเห็นได้จากเวลาที่ผ่านไป คณะนักวิจัยและชมรมเข้าไปเสนอแผนงานที่จะดำเนินการจัดทดลองกิจกรรมท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ก็ได้รับการสนับสนุนทั้ง แรงใจ กำลังคนและงบประมาณอย่างเต็มที่ ดังการจัดทดลองกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนครั้งหลังสุด เทศบาลได้ตั้งงบประมาณไว้ ๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อเสนอเสนอแผนงานไป เทศบาลได้อนุมัติงบประมาณเพิ่มอีก จำนวน ๕๐,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๕,๕๐๐ บาท

ในส่วนกลุ่มแม่บ้านก็ถือว่าเป็นกำลังสำคัญในการช่วยกันขับเคลื่อนงานท่องเที่ยวมาตลอด การจัดหาอาหาร การต้อนรับ การเก็บสิ่งของเครื่องใช้เมื่องานเสร็จไม่มีใด ๆ บกพร่อง เป็นต้น โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เมื่อท่านติดภารกิจก็ยังจัดคนมาทำหน้าที่แทน ยังผลให้การดำเนินต่อเนื่องราบรื่นด้วยดี

ซึ่งทั้งนี้คณะนักวิจัยและชาวบ้านกุกาสิงห์ ต่างคาดหวังว่าจะพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้มีศักยภาพมีความเข้มแข็ง เพราะเป็นงานมีเกียรติสร้างความภาคภูมิใจให้กับหมู่บ้านโดยทั่วหน้า และอาจก่อให้เกิดรายได้ในอนาคตนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขในอนาคต

งานวิจัยสอดคล้องเชื่อมโยงขัดแย้งกับทฤษฎีอย่างไร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง รูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามศักยภาพของชาวบ้านกุกาสิงห์ ตำบลกุกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดเรื่ององค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (๒๕๔๐) ที่ได้จัดแปลงความคิดเห็นของ ราล์ฟ บัคลีย์ และพัฒนามาสู่องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ๕ ด้านคือ **ด้านพื้นที่**ที่มีฐานอยู่ที่ธรรมชาติรวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ **ด้านการจัดการ**ที่มีความรับผิดชอบ โดยจัดการอย่างที่ยั่งยืน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ **ด้านกิจกรรมและกระบวนการ** เชื้อต่อการเรียนรู้ให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มพูนประสบการณ์ความประทับใจ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง ต่อนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการ และด้านการมีส่วนร่วม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมเกือบ

ตลอดกระบวนการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต การได้รับผลตอบแทนกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ(สิ้นธุ์ สโรบล, ๒๕๔๖ : ๒๖ - ๒๘) ทั้งนี้การจัดการท่องเที่ยวของบ้านกู่กาสิงห์มุ่งให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่วัฒนธรรมและโบราณสถาน ซึ่งเป็นหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมสำคัญของชาติ

การดำเนินงานวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมศักดิ์ สิริจินโทและคณะ (๒๕๔๖ : ๑๓๒ - ๑๓๗) ที่ได้ร่วมกันวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชาวลาหู่ บ้านอุ้มยอ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ที่ใช้ฐานทรัพยากรชุมชน ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี แล้วจัดกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม แล้วจัดการของชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้จากการไปศึกษาดูงานที่บ้านวังอ้อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี จะเห็นว่าชาวบ้านวังอ้อได้จัดฐานการเรียนรู้เรื่องราวของป่า เป็น ๖ ฐานคือฐานแผนที่ ฐานอนุรักษ์ป่า ฐานสมุนไพร ฐานทำลาย ฐานอนุรักษ์ป่าชุมชน ฐานถาวรวัลย์ ฐานลำเซบา(กรกข ชินะวงศ์. ๒๕๔๙ : ๒๑ - ๒๒) ในส่วนชาวบ้านกู่กาสิงห์ก็นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพสังคมที่มีทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรม โดยการจัดเป็นฐานเรียนรู้ โดยคำนึงถึงทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน ที่เน้นเรื่องวัฒนธรรม ซึ่งจัดเป็น ๖ ฐาน คือ ฐานผ้าไหมงาม ฐานพิพิธภัณฑวัตถุโบราณ ฐานสวนเกษตรพออยู่พอกิน ฐานโบราณสถาน ฐานการตัดลายกระดาษพื้นบ้าน และฐานวรรณกรรม เป็นต้น

ผลกระทบเชิงสร้างสรรค์ต่อการจัดท่องเที่ยวของชุมชน

จากการทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้บุคคล กลุ่มคน น่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เกิดจิตสำนึกใหม่ที่เป็นปรากฏการณ์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ได้มีความรู้และและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ขณะเดียวกันก็มองเห็นแนวทางและวิธีการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของบ้านกู่กาสิงห์ ซึ่งเดิมไม่เคยมีแนวทางที่จะพัฒนา ดังนั้นจึงได้ดำเนินการในหลายลักษณะ ดังนี้

๑.๑ เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ได้กำหนดเป็นนโยบายที่จะยกระดับงานท่องเที่ยวงาน “กินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม” ให้เป็นงานเทศกาลท่องเที่ยวประจำปี โดยได้กำหนดงบประมาณไว้ในแผนงานปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ และปีต่อไป ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดผลการพัฒนารูปแบบ วิธีการจัดการบริหารการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างต่อเนื่อง คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

๑.๒ จากการทดลองจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ได้มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยได้อนุมัติเงินงบประมาณสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อความเข้มแข็งยั่งยืนของชุมชน ดังนี้คือ

๑.๒.๑	ซื้อเครื่องดนตรีพื้นเมือง	จำนวน	๓๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๒	จัดทำเวทีการแสดงหน้าปรางค์กู๋	จำนวน	๗๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๓	ซื้อเครื่องแต่งกายนาฏลีลาฏักกาสิงห์	จำนวน	๗๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๔	จัดหาตู้เก็บโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์	จำนวน	๓๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๕	จัดซื้อขันโตก	จำนวน	๒๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๖	จัดเหมารถบัสไปทัศนศึกษา	จำนวน	๓๐,๐๐๐ บาท
๑.๒.๗	สนับสนุนการจัดงานท่องเที่ยว	จำนวน	๑๐๕,๕๐๐ บาท
รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน		จำนวน	๓๖๕,๐๐๐ บาท

๒. กำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลกุกาสิงห์ ได้มองเห็นแนวทางที่จะพัฒนาการท่องเที่ยว และได้ขยายเส้นทางท่องเที่ยวให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกุกาสิงห์ คือให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุที่พระธาตุไตรตรึงษ์ บ้านต๋องด่อน และป่าอนุรักษ์โรงเรียนจตุรคามพัฒนา และพระพุทธรูปไม้วัดบ้านม่วยศรีไพรวัลย์

๓.. เกิดกลุ่มภูมิปัญญาสาขาดนตรีพื้นเมือง โดยรวมตัวกันตั้งเป็นคณะนักดนตรีพื้นเมือง ซึ่งประกอบด้วยนักดนตรี พิณ แคน ซอ กลอง เบส กับแก้ว ไห ฉิ่ง ซึ่งคณะนักดนตรีดังกล่าวจะร่วมกันอนุรักษ์และมักจะไปช่วยเหลืองานในชุมชน โดยไม่คิดค่าจ้างที่มากเกินไป และได้รับงานไปแสดงทั้งระดับหมู่บ้าน ระดับตำบลและอำเภออย่างต่อเนื่องตลอดปี

๔. เกิดกลุ่มอนุรักษ์ศิลปการแสดงหมอลำพื้นบ้านประจำชุมชน โดยคณะนักร้องและหมอลำที่มีอยู่ในชุมชนได้รวมตัวกัน เขียนกลอนลำและฝึกหัดลำเป็นเรื่องเหมือนหมอลำหมู่โดยทั่วไป ซึ่งผู้ร่วมงานแต่ละคนมีฐานะอันมีอยู่มีกิน แต่ก็มีความมุ่งมั่นที่จะเสียสละเป็นหมอลำสภาว์วัฒนธรรมเพื่อมวลชน โดยมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ศิลปการแสดงหมอลำพื้นบ้าน โดยคณะดังกล่าวมักจะรวมตัวกันไปช่วยเหลืองานประเพณีสำคัญของท้องถิ่นเสมอ เช่น งานเปิดบ้านสำนักงานใหม่ งานบุญกฐินสามัคคี งานบุญผะเหวด งานบุญสงกรานต์ เป็นต้น นับว่าเป็นมรดกพื้นบ้านที่เป็นทางเลือกหนึ่งให้ชาวบ้าน ที่ต้องการอนุรักษ์หมอลำพื้นบ้าน และต้องการมรดกพื้นบ้านไปใช้ในงานบุญต่างๆ ในอนาคต

๕. ส่งผลต่อเด็กเยาวชนในชุมชน ในเรื่องการทะเลาะวิวาทะ นั่นคือเดิมทีเด็ยเมื่อมีงานประเพณีมักจะมีเรื่องปัญหาการทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ ภายหลังเมื่อมีโครงการวิจัยเกี่ยวกับ

การท่องเที่ยว ซึ่งต้องการประชาสัมพันธ์ในเรื่องประเพณีวัฒนธรรม ในเรื่องความอยู่ดีมีสุข ให้เป็นที่ยอมรับและมีผู้คนเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้เกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่นจึงทำให้ปัญหาการทะเลาะวิวาทหมดไป

๖. ทำให้คณะนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้อง ทราบข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับชุมชนว่าเป็นแหล่งที่

มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางประวัติศาสตร์ สังคมวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดปี ซึ่งเดิมมีเฉพาะงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม ซึ่งจัดปีละ ๑ ครั้งเท่านั้น

๗. เกิดแนวร่วม ในการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งในระดับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ กลุ่มแม่บ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาต่างๆ เช่น สาขาคหกรรมและการแสดง สาขาศาสนาและพิธีกรรม สาขาวรรณกรรม สาขาอาหารและโภชนาการ เป็นต้น

๘. ผู้นำและชาวบ้านได้ร่วมกันตั้งเป็นชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ มีหน้าที่พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน และให้คำแนะนำทางวิชาการต่อเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน

๙. เกิดการประสานเชื่อมโยงกับแนวร่วมในระดับอำเภอ จังหวัด พิพิธภัณฑสถาน การกีฬา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์การจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

๑๐. สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ จังหวัดร้อยเอ็ด และคณะกรรมการระดับจังหวัดเห็นความสำคัญของพื้นที่และความสามัคคีและความพร้อมของชุมชนบ้านกุกาสิงห์ ได้ยกระดับให้แหล่งท่องเที่ยวบ้านกุกาสิงห์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้ ๑ ใน ๓ แห่งของจังหวัดร้อยเอ็ด และในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ กำลังดำเนินการที่จะประเมินบ้านโฮมสเตย์ที่บ้านกุกาสิงห์เพื่อรับรองมาตรฐานต่อไป

สรุปบทเรียนสำคัญ

บทเรียนสำคัญที่คณะนักวิจัยได้รับจากการทำงานวิจัยพัฒนา คือ การเป็นผู้นำชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยต้องฝึกตนเองให้เป็นคนกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล และต้องสามารถอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นให้ผู้ร่วมงานร่วมประชุมได้ทราบ จึงจะสร้างความเชื่อถือได้

โดยเฉพาะการประสานงานให้คนในชุมชน ซึ่งต่างมีบทบาทหน้าที่ ภาระงาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเวทีแสดงความคิดเห็น ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถมาก ที่สำคัญเมื่อคนมาร่วมประชุมจำนวนมาก ก็ต้องเตรียมตัวใช้กระบวนการที่เหมาะสม เช่นการตั้ง

คำถามนำเพื่อให้เกิดและมีส่วนร่วม จนเป้าหมายการประชุมประสบความสำเร็จ ซึ่งการทำงานกับหลายๆ คนในสังคมที่มีความหลากหลายในสถานภาพและมีพื้นฐานเศรษฐกิจ สังคม ความคิดแตกต่างกันเช่นนี้ ในการระดมความคิดจำเป็นต้องมีความอดทน เสียสละ ให้โอกาส รอคอยความหวัง ทำใจ เกิดความเมตตา กรุณา และมีความสามัคคีในการพัฒนางานต่อไป

การทำงานวิจัยครั้งนี้ยังทำให้ได้เรียนรู้ทักษะการวิจัย ซึ่งสามารถนำทักษะนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในเหตุการณ์ต่างๆ ได้ เช่นเมื่อพบปัญหาใดก็จะไม่ด่วนตัดสินใจ แต่จะให้ความสำคัญกับข้อมูลโดยต้องไปเก็บข้อมูลในเรื่องนั้นๆ มาจนสมบูรณ์ แล้วค่อยพิจารณาด้วยเหตุด้วยผลแล้วค่อยตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ

ข้อจำกัดของนักวิจัย

๔.๑ เวลาในการประชุมและการเก็บข้อมูล เนื่องจากคณะนักวิจัยมีภาระงานซ้ำซ้อน คือในตัวคนเดียวกันต้องมีการงานที่รับผิดชอบต่อสังคมในหลายตำแหน่งหรือหลายหน้าที่ เช่น เป็นเทศมนตรี เป็นเหรียญก เป็นฝ่ายการเงิน เป็นกรรมการกองทุนเงินล้าน เป็นครูและเป็นสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น ดังนั้นในการประชุมเตรียมงานหรือจัดเวทีเพื่อสรุปข้อมูล มักจะใช้เวลากลางคืน หรือเป็นวันเสาร์และวันอาทิตย์ เป็นต้น

๔.๒ ทักษะการเก็บข้อมูล นักวิจัยมักจะขาดทักษะการเก็บข้อมูล เช่นเมื่อไปเก็บข้อมูลแล้วอาจคุยเพลลนอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกินความจำเป็น ทำให้การเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วนตามประเด็น และประเด็นไม่ลึกพอ ซึ่งได้แก้ไขโดยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในภายหลัง

๔.๓ นักวิจัยไม่มีทักษะในการสรุปวิเคราะห์ข้อมูล เชื่อถือว่าเป็นจุดด้อยที่สุดของนักวิจัย ทั้งนี้ได้แก้ปัญหาโดย ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่ได้ว่ามีเนื้อหาอะไรบ้าง แล้วมอบหมายแก้ปัญหาให้หัวหน้านักวิจัยสรุปและเขียนเรียบเรียงในรูปเอกสาร

๕. การเรียนรู้ที่มิวิจัย ศักยภาพที่เพิ่มขึ้น

๕.๑ คณะนักได้เรียนรู้วิจัยเริ่มเห็นความสำคัญของการบันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ในชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น เพราะถ้าหากไม่มีการบันทึกจะทำให้เรื่องราวที่เก็บรวบรวมภายหลังไม่ชัดเจน เป็นต้น

๕.๒ คณะนักวิจัยได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การตั้งคำถาม การหาคำตอบ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การเขียนเรียบเรียงข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ และสามารถนำเอากระบวนการนี้ไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

กล่าวคือ เมื่อพบปัญหาจะไม่ด่วนสรุปเป็นคำตอบ แต่จะสืบค้นหาข้อมูลให้สมบูรณ์ แล้วนำมาพิจารณาด้วยเหตุด้วยผลแล้วจึงลงความเห็นสรุป ลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างถาวรในนักวิจัยท้องถิ่นต่อไป

๕.๓ การจัดประชุมแต่ละครั้ง และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ทำให้นักวิจัยได้เรียนรู้การทำ งานเป็นคณะและได้ปรับตนเอง ให้เข้ากับสถานการณ์ของสังคมอย่างเหมาะสม ทำให้การดำเนินงานประชุมแต่ละครั้งสำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

๕.๔ การเก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ประเพณีพิธีกรรมกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน ก่อให้เกิดความรัก และภูมิใจในท้องถิ่น และเห็นความสำคัญของท้องถิ่นมากขึ้น

๕.๕ การจัดเวทีแต่ละครั้งทำให้คณะนักวิจัย มีอำนาจในการตัดสินใจในสิ่งที่สร้างสรรค์ รวมทั้งการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุด้วยผล และสามารถอธิบายสิ่งที่กระทำได้ อันเป็น สิ่งหนึ่งที่ฝึกให้นักวิจัยมีความเป็นผู้นำยิ่งขึ้น

๕.๖ ทำให้นักวิจัยได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหา และการทำงานกับชุมชน ซึ่งต้องมีผู้นำเสนอประเด็นของเรื่อง และมีการจัดกระบวนการที่เหมาะสม จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จ

๕.๗ การทำงานร่วมกันกับคนอื่นที่มีความแตกต่างกันในความคิด วิธีการ ทำให้เกิดการเรียนรู้คนอื่นและเรียนรู้ตนเอง และทำให้เกิดความอดทน การรอคอย ความหวัง การเสียสละและเกิดความสามัคคี

๕.๘ การทำงานวิจัยท้องถิ่น ครั้งนี้ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาหมู่บ้านเป็นรูปธรรมได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

๑. การเสนอแนะวิธีการเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรค

๑.๑ ในการทำงานวิจัยหลายครั้งเกิดปัญหาอยู่เสมอทั้งในส่วนผู้วิจัย ที่ไม่มีความพร้อม หรือผู้มาร่วมงานเวทีไม่เข้าใจแนวคิดเพราะไม่ได้เข้าร่วมตลอด ในส่วนนี้สามารถแก้ปัญหาได้โดยคณะวิจัยเข้าไปพูดคุยให้เข้าใจเป็นการส่วนตัวหลังจากการประชุมเสร็จแล้ว

๑.๒ ในการจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นบางครั้ง บางครั้งผู้นำเสนอไม่เข้าประเด็น คณะนักวิจัยได้เชิญ เจ้าหน้าที่ประสานงานช่วยสรุปประเด็นให้คมชัดตรงประเด็นอีกครั้งหนึ่ง

๒. ช่องทางสู่ความสำเร็จและการยอมรับจนนำไปสู่การปฏิบัติจริง

๒.๑ การประสานงาน การประสานงานกับน้ำที่ปกครองของบ้านเมืองคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำฝ่ายการเมือง ผู้นำชุมชน ให้เข้าใจเห็นความสำคัญของประเด็นการวิจัย เป็นหัวใจหนึ่งนำไปสู่ความสำเร็จ เพราะจะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วยดี

๒.๒ การทุ่มเทของนักวิจัย ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในที่สุด โดยเฉพาะเป็นการทำเพื่อบ้านเมืองไม่มีแอบแฝงใดๆ เป็นต้น

๒.๓ ช่องทางสู่ความสำเร็จอีกประการหนึ่ง สืบเนื่องมาจากการวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาที่ตรงกับความต้องการของชุมชน ซึ่งจริงๆ ชุมชนหนึ่งๆ จะมีประเด็นปัญหาในส่วนบุคคล กลุ่มและองค์กรแตกต่างกันไป ที่สำคัญก็คืออะไรเป็นปัญหาโดยรวมของชุมชน ซึ่งต้องอาศัยผู้มีประสบการณ์มีมุมมองความคิดดี เสนอให้ผู้ร่วมเวทีได้เข้าใจอย่างตรงกันอย่างแจ่มแจ้ง

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

๓.๑ ควรสนับสนุนงบประมาณ พัฒนาบุคลากรในชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยเน้นสร้างจิตสำนึกให้คนมีความเข้าใจว่าเป็นงานของทุกคน ที่จะต้องช่วยกันพัฒนา

๓.๒ ควรมีความกล้าพอที่จะดำเนินนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยว โดยพัฒนาเป็นแหล่งศึกษาชุมชนอุทยานประวัติศาสตร์ โดยเปิดหลุมขุดค้นทางโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย ที่บริเวณโนนนางทมหรือบริเวณใกล้เคียง และบริเวณฝั่งหนองบัว เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมและเนื้อหาการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ เป็นจุดขายดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ที่สนองความต้องการนักท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลายยิ่งขึ้น

๓.๓ เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ ควรประสานงานกับส่วนราชการทุกหน่วย ทั้งในระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน และสร้างความสัมพันธ์อันดี ทั้งระดับบุคคลและหน่วยงาน

๓.๔ เทศบาลตำบลกุกาสิงห์ และองค์กรทุกส่วนควรส่งเสริมสนับสนุนชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความเข้มแข็ง ให้สามารถบริหารจัดการท่องเที่ยว ทั้งด้านงบประมาณ การจัดการ โดยเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในส่วนที่ยังไม่เข้มแข็ง

๓.๕ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณ ควรประสานกับหน่วยงานทุกระดับเพื่อมาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพเพิ่มจุดขายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมมากขึ้น เช่น ประสานขอความร่วมมือทางวิชาการกับ โครงการวิจัยชุมชนโบราณ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ๑๓ / ๓๔ ซอยหมู่บ้านการบินไทย ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทรสาร ๐๒ ๙๙๐๙๑๖๓ ให้มาช่วยวางแผน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโบราณที่บ้านกุกาสิงห์

บทเรียนคณะนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้อง

จากการที่คณะนักวิจัยท้องถิ่นได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้คณะนักวิจัยและผู้
ที่เกี่ยวข้องได้รับบทเรียนที่มีคุณค่า ดังนี้

บทเรียนคณะนักวิจัย

๑. ได้องค์ความรู้ที่เป็นข้อมูลของชุมชนทั้งในด้านประวัติศาสตร์ สภาพทั่วไป ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดความรักภักดีในท้องถิ่น เห็นความสำคัญของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

๒. คณะนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ตามหลักวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาในการศึกษาองค์ความรู้ของท้องถิ่นประเด็นการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตั้งแต่การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งหาแนวทางการแก้ปัญหา อันเป็นกระบวนการแก้ปัญหาและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. จากการได้ร่วมงานกันทุกกระบวนการ เช่น การจัดเวทีระดมความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้นักวิจัยแต่ละคนมีความเป็นผู้นำมากขึ้น

๔. ได้กระบวนการแก้ปัญหาและการทำงานกับชุมชน ซึ่งต้องมีผู้นำเสนอประเด็น และมีการจัดกระบวนการที่เหมาะสม จึงจะมีความสำเร็จได้อย่างเหมาะสม

๕. เกิดการเรียนรู้คนอื่นและตนเองในการทำงานร่วมกัน เช่น การอดทน การรอคอย การความหวัง เสียสละ สามัคคี เป็นต้น

๖. ได้เรียนรู้กระบวนการของงานวิจัยในการเก็บข้อมูล การตั้งคำถาม การหาข้อมูล การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การเขียนข้อมูล

๗. งานวิจัยท้องถิ่น ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาของชุมชนได้จริง โดย

สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

บทเรียนของชุมชน

๑. ผู้นำชุมชนซึ่งได้แก่ คณะสมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ เห็นความสำคัญกับเรื่องการจัดท่องเที่ยวภายในชุมชนของตนเอง ต่างให้ความร่วมมือในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นโดยเฉพาะเทศบาลตำบลได้สนับสนุนในด้านงบประมาณในกาไป

ศึกษาดูงาน การบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยรับผิดชอบดูแลค่าเหมารถบัสด และค่าอาหารให้กับ สมาชิกที่ไปศึกษาดูงานจำนวน ๖๕ คน

๒. เกิดแนวความคิดการมีส่วนร่วมร่วมกันในการจัดการ และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ของชุมชน

๓. ชุมชนได้เรียนรู้การทำงานวิจัย ของชาวบ้าน หรือคนในพื้นที่ และเห็นความ สำคัญ ของการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น

๔. มีการสร้างโอกาส ให้ผู้นำชุมชน และชาวบ้านบางส่วน ได้ศึกษาวิธีจัดการท่องเที่ยว ของพื้นที่อื่น และได้เรียนรู้องค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในชุมชนตนเอง และการจัดการท่องเที่ยวของตนเอง

๕. มีรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน มีรูปแบบจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และ แบ่งบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง

สิ่งใหม่ที่สามารถทำให้คณะนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องอ่อนแอ

สิ่งใหม่ที่พึงระวังที่จะทำให้คณะนักวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องอ่อนแอ คือการเมืองใน ท้องถิ่น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ลักษณะสังคมดั้งเดิมของบ้านกุกาสิงห์เป็นชุมชนที่มีโครงสร้าง เครือญาติแน่นแฟ้น และมีความเป็นพี่น้องร่วมสายเลือดด้วยกันแทบทั้งหมดบ้าน นับเป็นสังคมที่ แน่นแฟ้นอบอุ่น เพราะเมื่อแรกเริ่มมีสายสกุลศรีเที่ยง ศรีกูกา อุบวงษา จำนวน ๔ ตระกูล ภายหลังลูกหลานก็แต่งงานกัน มีความสัมพันธ์กันดีเทียบได้กับสายกระไดเหสานต่อเนื่องผูกพัน กันมาจนถึงดินแด นี้คือระบบสังคมแบบพื้นบ้านดั้งเดิม ที่อบอุ่นด้วยความอบอุ่นผูกพันแบบที่ แบบน้อง

ภายหลังสืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่งผลให้มีการเลือกตั้งตัว แทนเข้าไปเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ตามกฎหมายเลือกตั้งของรัฐ ทำให้มีกลุ่มการเมืองเกิดขึ้น ในสังคมชาวบ้าน ซึ่งกลุ่มการเมืองซึ่งแบ่งเป็นฝักฝ่ายโดยทั่วไปจะยึดผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง สิ่ง เหล่านี้เป็นเรื่องใหม่ที่กำลังเข้าสู่สังคมชนบท ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สังคมชนบทแบบดั้งเดิม ต้องเปลี่ยนไปตามระบบของสากล คือการแข่งขันการแย่งชิงผลประโยชน์ ซึ่งต่อไปจะเสี่ยงต่อ การเกิดปัญหาความขัดแย้ง แตกแยก ขาดความสามัคคีในชุมชน

ในเรื่องการเมืองในบางครั้งจะสามารถผลักดันนโยบายการท่องเที่ยวได้ดี แต่ในบางครั้ง ก็ไม่มีพลังที่จะไปขับเคลื่อนงานพัฒนา และไม่ได้แก้ปัญหาใดๆ เช่นในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อการ เลือกตั้งของทุกสมัย นักการเมืองจะเก็บตัว ไม่กล้าที่จะเสนอความคิดเห็นใดๆ มากนัก เพราะเกรงว่าจะกระทบกับคะแนนเสียง เป็นต้น

บรรณานุกรม

กชกร ชินะวงศ์ และเกศสุดา สิทธิสันติกุล. **คนวังอ้อ เต็มไฟการท่องเที่ยว เปิดตำนาน
ทุน**

ชีวิต ผืนป่าและสายน้ำ. โครงการรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านวังอ้อ
ตำบล

หัวดอน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สำนักงานภาค.

กชกร ชินะวงศ์. **ชุมชนนักวิจัยไต้หวันอีสาน : ทำเนียบนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือปี ๒๕๔๓ - ๒๕๔๙**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สำนักงานภาค, ๒๕๔๙.

กชกร ชินะวงศ์. “อัตลักษณ์ท้องถิ่นกับกลไกการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” **งานวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่น**. ปีที่ ๓(๒) : ๑๓ - ๑๕ ; มีนาคม - เมษายน ๒๕๔๕.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **คู่มือท่องเที่ยว จังหวัดร้อยเอ็ด**, ๒๕๔๗.

คณะทำงาน ศูนย์ประสานงานโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นทุ่งกุลาร้องไห้. **มหกรรม ๔ ปี งาน
วิจัย**

เพื่อท้องถิ่นทุ่งกุลาร้องไห้. ศูนย์ประสานงานโครงการวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่นทุ่ง
กุลาร้องไห้, ๒๕๔๘.

คณะทำงาน. เอกสารประกอบการสัมมนา “**ความยั่งยืน : กระบวนการฟื้นฟูสำนึกแก่
ชุมชน**

อีสาน” วันที่ ๗ - ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ณ ห้องประชุมไพฑูริย์
มหาวิทยาลัย

อุบลราชธานี. อุบลราชธานี : เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคอีสาน สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค, ๒๕๔๙.

จีระวัฒน์ ญาณโสภณ. “การตลาด กลยุทธ์สู่การพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” **งานวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่น**. ปีที่ ๓(๒) : ๙ - ๑๒ ; มีนาคม - เมษายน ๒๕๔๕.

เจตน์ ธนวัฒน์. **คู่มือท่องเที่ยว ร้อยแก่นสาร ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม**.
กรุงเทพฯ

: ศิริภรณ์ ออฟเซ็ท, ๒๕๔๘.

ธาดา สุทธิธรรม. ผังเมืองในประเทศไทย : ผังชุมชนและการใช้ที่ดิน สายอารยธรรมเขมรใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มุลนิธิโตโยต้า, มปป.

ดำรง สังคมศิลป์. กู่กาสิงห์อนุสรณ์ พิมพ์แจกเป็นที่ระลึกเนื่องในงานทำบุญมหากฐิน
อุทิศแด่

แม่ใหญ่น้อย สังกะสิงห์ และแม่อรุณ สังคมศิลป์ วันที่ ๑๕ - ๑๖
พฤศจิกายน

พ.ศ. ๒๕๑๕. ร้อยเอ็ด : ดาวรุ่งการพิมพ์, ๒๕๑๕.

ธาดา สุทธิธรรม. ผังเมืองในประเทศไทย ผังชุมชนและการใช้ที่ดิน สายอารยธรรม
เขมรใน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มุลนิธิโตโยต้า, ๒๕๔๓.

บิน นาปองสี. สมุดคู่มือผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านที่ ๑ บ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์
อำเภอ

เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

กรุงเทพฯ :

ไทยมิตรการพิมพ์ ๒๕๒๓.

เพ็ญศรี สาริบุตร และอำคา แสงงาม. “สรุป ข้อเสนอ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และ
วิถีชีวิตภูมิปัญญาไทย” ใน รายงานการประชุมระดมความคิด เรื่อง รูปแบบ
การ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวิถีชีวิตภูมิปัญญาไทยในด้านต่างๆ. สำนักงาน

เลขาธิการสภา

การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๘.

เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์. เอกสารแนะนำแหล่งท่องเที่ยว : กู่กาสิงห์ศูนย์กลางอารยธรรม
แห่งทุ่ง

กุลาร้องไห้. ๒๕๔๖.

นพพร จันทรง. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ด. ศูนย์ประสานงานจังหวัดแบบ
บูรณาการ จังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๘.

แผนที่สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดร้อยเอ็ด. (แผนที่). ร้อยเอ็ด. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ร้อยเอ็ด. ๒๕๔๗

ไพศาล กุวลัยรัตน์. “บทความพิเศษ,” จดหมายข่าว ท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรมส่งเสริม
เสริม

การเกษตร. ๑(๑) : ๗ ; มกราคม - มีนาคม ๒๕๔๖.

มานิดา ยุวบูรณ์. **ประวัติย่อหมู่บ้านหัตถกรรมที่ได้รับรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร**
ประจำปี

๒๕๔๓. กรุงเทพฯ : มูลนิธิกลางประสานงานพัฒนาชนบท, ๒๕๔๓.

มูณี พันทวี. **คู่มือมัคคุเทศก์ โครงการอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป(ต่างประเทศ) รุ่นที่ ๑**
วันที่

๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๘. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยศิลปะและ
วัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๓๘.

รัตนา เจริญชัย. “การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาข่า กุศโลบายของการพัฒนาชุมชนสู่ความ
ยั่งยืน” **งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.** ปีที่ ๓(๒) : ๖ - ๘ ; มีนาคม - เมษายน
๒๕๔๕.

ยอร์ช เซเดส์. **เมืองพระนคร นครวัด นครธม.** แปลและเรียบเรียงโดย ปราณี วงษ์
เทศ.

กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.

รัตนา กิติกร. “การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทางเลือกการพัฒนาที่ยั่งยืน” **งานวิจัยเพื่อ**
ท้องถิ่น. ปีที่ ๔(๓) : ๑๕ - ๑๗ ; พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๔๖.

เวรดี แจ่งสนามและอรทัย เดชบุรีรัมย์. **ปัญหาพิเศษ การศึกษาคุณสมบัติบางประการ**
ของ

น้ำประปาเพื่อประเมินคุณภาพ และประเมินความพึงพอใจของประชาชน.

สาขาวิชา

เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.

สรเชต วรคามวิชัย. **ปราสาทหินพนมรุ้ง.** บุรีรัมย์ : เรวดีการพิมพ์, ๒๕๓๐.

สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด. **แหล่งท่องเที่ยวเชิงการเกษตร “กินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม”.**
๒๕๔๖.

สุภาวณี ทรงพรวาณิชย์. **วิเวศน์วัฒนธรรม รากฐานใหม่แห่งการท่องเที่ยวโดยชุมชน.**
โครงการวิจัยเรื่องชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ตำบลแม่ธิ
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน, ๒๕๔๖.

สุภัทรดิศ ดิศกุล. หม่อมเจ้า, **ประติมากรรมขอม.** กรุงเทพฯ : ๒๕๑๕.

ศรีศักร วัลลิโภดม. **แอ่งอารยธรรมอีสาน แฉหลักฐานโบราณคดีพลิกโฉมหน้าประวัติศาสตร์**
ไทย. กรุงเทพมหานคร : มติชน,

สุจิตต์ วงษ์เทศ. ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ : ทุ่งกุลลา “อาณาจักรเกลือ” ๒๕๐๐ ปี
จากยุค

แรกเริ่มล้าหลังถึงยุคมั่งคั่งข้าวหอม. กรุงเทพฯ : พิมพ์เศ พรินทร์ตั้ง เซ็น
เตอร์ จำกัด.

๒๕๔๖.

สินธุ์ สโรบล. การท่องเที่ยวโดยชุมชน : แนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ.

เชียงใหม่. วณิดาเพรส. ๒๕๔๖.

สุพรรณิ สมานญาติ. การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
เที่ยวระดับ

จังหวัดหรือภูมิภาค. หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด และ
ศูนย์

วัฒนธรรมโรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๒.

สุภาวิณี ทรงพรวาณิชย์. เรื่องเล่าของคนแม่กำปอง หมู่บ้านท่องเที่ยวกลางหุบเขา
โครงการ

วิจัยรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน บ้านแม่กำปอง กิ่ง
อำเภอ

แม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.ป
สำนักงาน

ภาค. ๒๕๔๘.

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด. อนุรักษ์งาน

พระราชทานเพลิงศพพันเอกดุสิต บุญหนุน : สำรองแหล่งสถาปัตยกรรม
ปราสาทหิน

จังหวัดร้อยเอ็ด. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๖.

หล้า อินท. ประวัติพื้นเมืองศรีภูมิเดิม และประวัติพระธาตุโมคคัลลาน์. สุรินทร์ :

ส. พันธุ์เพ็ญ, ๒๕๔๙.

หน่วยศิลปากรที่ ๖. รายงานการขุดแต่งและค่ายโบราณสถานกุ้กาสิงห์ บ้านกุ้กาสิงห์
ตำบล

กุ้กาสิงห์อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. 2333.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดร้อยเอ็ด. ๒๕๔๗.

อาภรณ์ จันทรสมวงศ์. “คุยกันก่อน” งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. ปีที่ ๔(๓) : ๑ - ๓ ;
พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๔๖.

อำคา แสงงาม. ประวัติ : ความเป็นมาทางทำเลที่ตั้ง ชชาติพันธุ์ และของการก่อตั้ง
บ้านเรือน

ของชาวบ้านกู่กาสิงห์. โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์, ๒๕๔๐.

อำคา แสงงาม. เอกสารประกอบการจัดอบรมอาสาสมัครแม่คนุเทศก์รุ่นเยาว์. โรงเรียน
บ้าน

กู่กาสิงห์, ๒๕๔๕.

อำคา แสงงาม. พระครูโภาสพัฒนคุณ(ชาย ปภัสสโร) อนุสรณ์งานพิธีพระราชทาน
เพลิงศพ

พระครูโภาสพัฒนคุณ ณ เมรุชั่วคราววัดสว่างอารมณ์กู่ ตำบลกู่กาสิงห์
อำเภอ

เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด : จันทรเกษมการพิมพ์, ๒๕๔๐.

อำคา แสงงาม. เอกสารประกอบการอบรม โครงการแม่คนุเทศก์น้อยนำเที่ยวกู่กาสิงห์.
โรงเรียน

บ้านกู่กาสิงห์, ๒๕๔๘.

ผู้ให้ข้อมูล

นางบิน ดีพลาง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อำคา แสงงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๑๐
บ้าน

กู่น้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๗
เดือน

สิงหาคม ๒๕๔๘

นางน้อย พลสุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ดุสิต นาสุข เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๑๑
บ้าน

กู่น้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๗
เดือน

สิงหาคม ๒๕๔๘

นายเสา หยุดยั้ง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สนวนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๓๗
บ้าน

หมู่ที่ ๓ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๗
เดือน

สิงหาคม ๒๕๔๘

นายทองดี สูงพล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ศิริพันธ์ เวียงคำ เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๘๘

บ้านหนองสิม หมู่ที่ ๙ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
ที่

๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นางบุญ หาญดับเหล็ก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สนวนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๔๐ บ้านกู่กาสิงห์ หมู่ที่ ๑ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นางสมจิตร ทอนจอก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สนวนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๑๙๓ บ้านกุ่มน้อยหมู่ที่ ๓ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เมื่อ

วันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายแสง วรวงษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สะอาด สีนาทนาวา เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๔๔

บ้านหนองเมืองแสน หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นางเกษมศรี ตริคาม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ศิริพันธ์ เวียงคำ เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๔๒

บ้านหนองเมืองแสน หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายเสมียน พาพานต์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สนวนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่
๒๕๕ บ้านหนองสิม หมู่ที่ ๙ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด
ร้อยเอ็ด

เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายการ ศรีกู่กา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ นางเยาว์ สอนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๙๕

บ้านหนองเมืองแสน หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายสี ศรีเที่ยง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อนันต์ ทอนจอก เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๑๕๒

บ้านกู่กาสิงห์ หมู่ที่ ๑ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อ
วันที่

๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายนอ ศรีเที่ยง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สอนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๔๘
บ้านกู่ก้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายน้อย แจ้งสนาม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ดุสิต นาสุข เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๔๐
บ้านกู่ก้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายคำโพธิ์ วาสนาม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สอนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๘๘

บ้านกู่ก้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายมี นามเขต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สอนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๗๒
บ้านกู่ก้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายเถิง หยุตย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพ็ญมาลี คำภูเมือง เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๕๗

บ้านกู่ก้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่

๗

เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นายแดง สีนาทนาวา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพชร สอนงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๒๕
บ้านกู่กาสิงห์ หมู่ที่ ๑ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

เมื่อวันที่ ๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

นางแก้ว ศรีภูกา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อำคา แสงงาม เป็นผู้สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๔๙
บ้านกุ่มน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกุ่มกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่
๗ เดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

เรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
ชาวบ้านภู่กาสิงห์ ตำบลภู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

ตอนที่ ๑ ผู้ให้ข้อมูล

๑. ชื่อ - สกุล.....ผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ.....ปี
๒. สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่.....บ้าน.....หมู่ที่.....
ตำบลภู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
๓. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ตอนที่ ๒ เนื้อหาการสัมภาษณ์

๑. ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านและใกล้เคียง มีที่ใดบ้าง และเกี่ยวข้องกับ
ประเพณีพิธีกรรม ความเชื่อ เรื่องเล่าในท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. งานประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ มีอะไรบ้าง ชาวบ้านมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องอย่างไร
และมีกิจกรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๓. กิจกรรมทางสังคมที่น่าสนใจ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถนำจัดเป็นกิจกรรมเสริมศักยภาพท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง

เรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
ชาวบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

ตอนที่ ๑ ผู้ให้ข้อมูล

๑. ชื่อ - สกุล.....ผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ.....ปี
๒. สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่.....บ้าน.....หมู่ที่.....
ตำบลภูเกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
๓. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ตอนที่ ๒ เนื้อหาการสัมภาษณ์

- ชื่อเรื่องการสัมภาษณ์.....
- เนื้อหารายละเอียดการสัมภาษณ์.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

แบบบันทึกการสังเกต

เรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
ชาวบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- . เนื้อหาการสังเกต.....
- สถานที่สังเกต.....
- . วัน เดือน ปี ที่สังเกต.....

ตอนที่ ๒ รายละเอียดการสังเกต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบบันทึกการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว

เรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
ชาวบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

ที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ประเภทแหล่ง ท่องเที่ยว	คุณค่าแหล่ง ท่องเที่ยว	สภาพทั่วไป	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....ผู้สำรวจ

แบบบันทึกการสำรวจภูมิปัญญาชาวบ้าน

เรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
ชาวบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

ที่	ชื่อ สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อการ ท่องเที่ยว	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสัมภาษณ์การร่วมกิจกรรมค่ายทักษะชีวิต

โรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๔๘

.....

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง

๑. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

๒. ข้อมูลของนักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐

๒.๑ เพศ ชาย หญิง

๒.๒ ชั้นเรียน ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

๓. โปรดตอบคำถาม ตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน

๓.๑ นักเรียนมีความรู้สึกร้อยอย่างไรที่โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายทักษะชีวิต ให้นักเรียนในปี

ตอบ.....

.....

๓.๒ นักเรียนได้เข้าพัก Home Stay กับครอบครัวของใครและโปรดเขียนแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวที่พักอาศัยด้วย

ตอบ.....

๓,๓ กิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่นักเรียนเข้าชม นักเรียนประทับใจศูนย์การเรียนรู้ใดมากที่สุด

ตอบ.....

.....

๓.๔ จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนคิดว่าเกิดประโยชน์ในการที่จะนำไป
ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันในอนาคตอย่างไรบ้าง

ตอบ.....

๓.๕ นักเรียนโปรดให้คำแนะนำว่าในปีการศึกษาต่อไป (๒๕๔๕) โรงเรียนควรจัดกิจกรรม
ค่ายทักษะชีวิตในรูปแบบใดให้กับรุ่นน้อง

ตอบ.....

.....

๓.๖ นักเรียนมีความประทับใจอะไรบ้างในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายทักษะชีวิตในครั้งนี้

ตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว รอบสื่อมวลชน

.....

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามระดับพอใจ และเขียนข้อคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ

รายการกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็น ว่าควรทำ อย่างไร
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุงแก้ไข	
	๕	๔	๓	๒	๑	
๑.เส้นทางการท่องเที่ยว						
๒.พระธาตุไตรตรึงษ์						
๓.สวนป่าโรงเรียนจตุรคาม						
๔.ต้นรับที่ศูนย์การท่องเที่ยว						
๕.กินข้าวปลาเผาเล่าตำนาน						
๖.สวนเกษตรทฤษฎีใหม่						
๗.พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน						
๘.มัคคุเทศก์น้อย						
๙.ภูโพนวิ						
๑๐.ภูโพนระฆัง						
๑๑.ภูกาสิงห์						
๑๒.การเข้าบ้านพัก						
๑๓.อาหารพาแลง						
๑๔.รายการแสดง						
๑๕.อัยยาศัยเจ้าของบ้าน						
๑๖.การตัดบาตรตอนเช้า						
๑๗.สถานที่เที่ยวในชุมชน						

ความคิดเห็นอื่น.....

.....

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ค่ายทักษะชีวิต

.....

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามระดับพอใจ และเขียนข้อคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ

รายการกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นดีๆ หรือปรับปรุง อะไรอย่างไร
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุงแก้ไข	
	๕	๔	๓	๒	๑	
๑.ตื่นตาตื่นใจกับคู่มือฯ, คู่มือฯ					-	
๒.สบายใจเมื่อได้ไหว้คณาจารย์					-	
๓.ประทับใจในกิจกรรมกินข้าวพาสาน					-	
๔.ปัญหาเดินทางจากบ้านพักไปค่าย					๔	
๕.ได้รับความรู้ใหม่ๆ ที่ศูนย์ฯ					-	
๖.ชอบกิจกรรมที่สวนเกษตรมาก					-	
๗.สาระที่ฝึกปฏิบัติที่น่าสนใจมาก					-	
๘.ชอบการตัดผลไม้จากสวนมาก					-	
๙.ฉันต้องการฝึกเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว					-	
๑๐.พอใจกับการเรียนรู้จากภูมิปัญญา					-	
๑๑.วิทยากรมีความรู้ความสามารถ					-	
๑๒.ความรู้ที่ได้รับจะนำไปใช้ได้จริง					-	
๑๓.มีความสุขในการเข้าค่ายครั้งนี้					-	

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ภาคผนวก ข คำสั่ง

(สำเนา)

คำสั่งเทศบาลตำบลกุกาสิงห์

ที่ 372 / 2547

เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่บ้านกุกาสิงห์

ด้วยชาวตำบลกุกาสิงห์ ได้ร่วมกันจัดตั้งองค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้นตามมติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านที่เข้าร่วมประชุมในวันที่ 12 ธันวาคม 2547 ณ โรงเรียนบ้านกุกาสิงห์ ชื่อ "ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์" เพื่อให้องค์กรดังกล่าวดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวในเขตตำบลกุกาสิงห์ให้เข้มแข็งยั่งยืน อย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกิจการของชมรม ดังนี้

1. ที่ปรึกษาชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ ประกอบด้วย

- 1.1 นายประเวศ นามเขต นายกเทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์ ประธานกรรมการ
- 1.2 นายสวัสดิ์ พบวันดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์ รองประธานกรรมการ
- 1.3 นายสงบ ใจสาหัส กำนันตำบลกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.4 นายสิทธิชัย จันทะบุตรศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.5 นายทวนทอง อาระลา ผู้อำนวยการโรงเรียนกุกาสิงห์ประชาสรรค์ กรรมการ
- 1.6 นายมานิต ประเดิม ผู้อำนวยการโรงเรียนจตุรคามพัฒนา กรรมการ
- 1.7 นางเพ็ญศรี บุญเรือง หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.8 ด.ต.อุเทน พลอาสา หัวหน้าสถานีตำรวจชุมชนตำบลกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.9 เทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.10 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์ กรรมการ
- 1.11 ผู้ใหญ่บ้าน 13 หมู่บ้าน กรรมการ
- 1.12 นายสวัสดิ์ อินธิแสง ปลัดเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ กรรมการและเลขานุการ
- 1.13 นายสุรพล พลเสนา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกุกาสิงห์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. คณะกรรมการชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ ประกอบด้วย

๒.๑ นายอำคา	แสงงาม	ประธานกรรมการ
๒.๒ นายสนิท	เชิดชู	รองประธานกรรมการ

๒.๓ นายอนันต์	ทอนจอก	รองประธานกรรมการ
๒.๔ นายดุสิต	นาสุข	รองประธานกรรมการ
๒.๕ นายถนัด	ประทุม	กรรมการ
๒.๖ นายเจริญ	ศรีเที่ยง	กรรมการ
๒.๗ นายประเสริฐ	สมภาร	กรรมการ
๒.๘ นายถาวร	สมพงษ์	กรรมการ
๒.๙ นางมาลัย	ราบุรี	กรรมการ
๒.๑๐ นางแดง	ไชยสีดา	กรรมการ
๒.๑๑ นางจุลลักษณ์	ทนสิงห์	กรรมการ
๒.๑๒ นางประคอง	สีหินขาว	กรรมการ
๒.๑๓ นางปิ่นแก้ว	กัลยาลัง	กรรมการ
๒.๑๔ นางศิริพันธ์	เวียงคำ	กรรมการฝ่ายบ้านพัก
๒.๑๕ นางรัชนี	บุญศิลป์พร้อม	กรรมการฝ่ายอาหาร
๒.๑๖ นายบุญมา	เชิงหอม	กรรมการฝ่ายสถานที่
๒.๑๗ นายบุญโฮม	สีหาวงษ์	กรรมการรักษาความสงบ
๒.๑๘ นางเพ็ญมา	คำภูเมือง	กรรมการฝ่ายการแสดง
๒.๑๙ นายโพธิ์	วาสนาม	กรรมการฝ่ายพิธีกรรม
๒.๒๐ นายจันทร์ทิพย์	นาสุข	กรรมการฝ่ายการเงิน
๒.๒๑ นางสมพร	ภูภักดี	กรรมการฝ่ายสินค้าที่ระลึก
๒.๒๒ นายเพชร	สวนงาม	กรรมการฝ่ายดนตรี
๒.๒๓ เด็กหญิงปาริฉัตร	ศรีภูंगा	กรรมการฝ่ายนำเที่ยว
๒.๒๔ นายบัวทอง	แพ่งวงษ์	กรรมการฝ่ายรถไถนำเที่ยว

ขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนตำบลภูกาสิงห์ ให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืนสืบต่อไป

สั่ง ณ วันที่ 13 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547

(ลงชื่อ) นายประเวศ นามเขต

(นายประเวศ นามเขต)

นายกเทศมนตรีตำบลภูกาสิงห์

คำสั่งเทศบาลตำบลกุกาสิงห์

ที่ ๓๗๘ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานท่องเที่ยว “กินข้าวทุ่ง นุ่งผ้าไหม” ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๘

ด้วยเทศบาลตำบลกุกาสิงห์ และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุกาสิงห์ ได้ร่วมกันจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ขึ้นในวันที่ 12 ธันวาคม 254๘ เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เข้มแข็งยั่งยืน อย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
2. นายเกษม มาลัยศรี สมาชิกวุฒิสภา
3. นายศักดิ์ดา คงเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดร้อยเอ็ด
4. นายนิรันดร์ คงเพชร สมาชิกสภาจังหวัดร้อยเอ็ด
5. นายอนันต์ ทิมา นายอำเภอเกษตรวิสัย
6. ผอ.ททท. เขต 3 จังหวัดขอนแก่น
7. สำนักงานท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดร้อยเอ็ด
8. นายจารึก วิไลแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรที่ 10 จังหวัดร้อยเอ็ด
9. นายเสรี นเวรัมย์ เกษตรอำเภอเกษตรวิสัย
10. นายทศพร ศรีสมาน หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติร้อยเอ็ด
11. นายสมประสงค์ โพธิ์นาม ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
12. นายไสว เสนาราช ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเกษตรวิสัย

2. คณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

1. นายประเวศ นามเขต	นายกเทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์	ประธานกรรมการ
2. นายดุสิต นาสุข	เทศมนตรี	รองประธานกรรมการ
3. นายสันติ แจ่มสนาม	เทศมนตรี	รองประธานกรรมการ
4. นายถวิล เวียงคำ	ประธานสภาเทศบาล	รองประธานกรรมการ
5. นายชำนาญ ราบูรี	รองประธานสภาเทศบาล	กรรมการ
6. นายเพชร สอนงาม	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ

7. นายชายน้อย สิทธิศรี	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
8. นายบัวทอง แพงวงษ์	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
9. นายสุพล นามเขตต์	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
10. นายกฤษ สนิทพจน์	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
11. นายบุญโฮม สีหาวงษ์	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
12. นายเดชา ราบูรี	สมาชิกสภาเทศบาล	กรรมการ
13. นายสิทธิชัย จันทะบุตรศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์	กรรมการ
14. นายทวนทอง อาระลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนกู่กาสิงห์ประชาสรรค์	กรรมการ
15. นายสงบ ใจสาหัส	กำนันตำบลกู่กาสิงห์	
16. นายถนัด ประทุม	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2	กรรมการ
17. นายอนันต์ ทอนจอก	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3	กรรมการ
18. นายประเสริฐ สมภาร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4	กรรมการ
19. นายวิรัตน์ นามเขต	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9	กรรมการ
20. นายอำคา แสงงาม	ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ
21. นายสวัสดิ์ อินธิแสง	ปลัดเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
22. นางศิรินันท์ เวียงคำ	ปราชญ์ตำบลกู่กาสิงห์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

3. คณะกรรมการฝ่ายแสดงศิลปการตีกลองยาว

1. นายหล้า วงษ์ภูงา	ประธานกรรมการ
2. ช่วย พลสงคราม	รองประธานกรรมการ
3. นายบุญรอด หนูศรี	รองประธานกรรมการ
4. นายพูล ลานรอบ	กรรมการ
5. นายสาธิต ลานรอบ	กรรมการ
6. นายมานิต จันทร์แก้ว	กรรมการ
7. นายสมาน พานา	กรรมการ
8. นายสมเดช สีดามา	กรรมการ
9. นายบุญรอด หนูศรี	กรรมการ
10. นายเล็ก บัวแก้ว	กรรมการ
11. นายหนา คำภู	กรรมการ

12. นายพุดม ชวนละคร	กรรมการ
13. นายบุญมา เจริญหอม	กรรมการ
14. นายฉลาด หยุตย์ยัง	กรรมการ
15. นายริน หยุตย์ยัง	กรรมการ
16. นายอนันต์ ทอนจอก	กรรมการ
17. นายอำนาจ แจ่มสนาม	กรรมการ
18. นายไมล์ สาหาร	กรรมการ
19. นายทวิช ทวีวรรณกิจ	กรรมการและเลขานุการ

4. คณะกรรมการฝ่ายพ่อน้ำ

1. นางเพ็ญมาลี	คำภูเมือง	ประธานกรรมการ
2. นางอรุณ	บัวนิล	รองประธานกรรมการ
3. เด็กหญิงปัทม	เวียงคำ	กรรมการ
4. นางสาวบุหพันธ์	สิทธิศรี	กรรมการ
5. เด็กหญิงอาวีวรรณ	สร้อยคำ	กรรมการ
6. นางสาวแพรว	แสงงาม	กรรมการ
7. นางสาววา	แสงงาม	กรรมการ
8. นางสาวนิต	แสงงาม	กรรมการ
9. นางนวลนภา	แหล่ประเสริฐ	กรรมการ
10. นางรัตน์	เชิดชู	กรรมการ
11. นางนา	เชิดชู	กรรมการ
12. นางตา	แจ่มสนาม	กรรมการ
13. นางแดง	บัวนิล	กรรมการ
14. นางสาวเกษภาพร	บัวนิล	กรรมการ
15. นางรัชนี้	แสงงาม	กรรมการ
16. นายวานิช	นามวงษ์	กรรมการ
17. นางอุษณีย์	แสงงาม	กรรมการและเลขานุการ

5. คณะกรรมการฝ่ายนักดนตรี

1. นายเสมียน	พาพาน	ประธานกรรมการ
2. นายพูล	จันดำ	รองประธานกรรมการ
3. นายรัตนชัย	พาพาน	กรรมการ
4. นายล้ำ	ลานรอบ	กรรมการ
5. นายสุรัตน์	แจ่งสนาม	กรรมการ
6. นางสาวเวียน	ภาชนะวรรณ	กรรมการ
7. นายเคน	จินดา	กรรมการ
8. นายเชื่อม	จำปาทิพย์	กรรมการ
9. นายอนันต์	ทอนจอก	กรรมการ

6. คณะกรรมการฝ่ายนักร้องและหมอลำ

1. นายเพชร	สวนงาม	ประธานกรรมการ
2. นายอุทัย	บัวแก้ว	รองประธานกรรมการ
3. นายวันดี	นิลไท	กรรมการ
4. นายพูล	จันดำ	กรรมการ
5. นายสนิท	เชิดชู	กรรมการ
6. นางเอมอร	เวียงคำ	กรรมการ
7. นางสุนิตา	ป๋องนุ	กรรมการเลขานุการ

7. คณะกรรมการฝ่ายพุดผญา

1. พ่อใหญ่แหว	จำปาทิพย์	ประธานกรรมการ
2. แม่เหวิน	จันทะบุตรศรี	รองประธานกรรมการ
3. แม่ใหญ่มาก	วรรณศิริ	กรรมการ
4. แม่นาง	สีหาวงษ์	กรรมการ
5. พ่อทอง	สวนงาม	กรรมการ
6. พ่อใหญ่สม	แสนสีจันทร์	กรรมการและเลขานุการ

8. คณะกรรมการนำเที่ยวโบราณสถาน

1. เด็กหญิงอาวีวรรณ	สร้อยคำ	ประธานกรรมการ
2. เด็กหญิงปาริฉัตร	ศรีกู่กา	รองประธานกรรมการ
3. เด็กหญิงชลธิดา	นามนัย	กรรมการ
4. เด็กชายวราพงษ์	เสนสนาม	กรรมการ

5. เด็กชายวิเชียร	วงษ์ม่วย	กรรมการ
6. เด็กชายพลากร	สายสุข	กรรมการ
7. เด็กหญิงเบญจมาศ	เชิงหอม	กรรมการและเลขานุการ

9. คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว

1. นางมาลัย	ราบุรี	ประธานกรรมการ
2. นางทวี	บำเรอ	รองประธานกรรมการ
3. นางริด	แสงพารา	กรรมการ
4. นางสาวอด	สีนาทนาว่า	กรรมการ

10. คณะกรรมการฝ่ายนำเที่ยวพิพิธภัณฑ

1. นายบุญสงค์	ศรีเที่ยง	ประธานกรรมการ
2. นายโพธิ์	วาสนาม	รองประธานกรรมการ
3. นายนาค	ศรีเที่ยง	กรรมการ
4. นายโพธิ์	วาสนาม	กรรมการและเลขานุการ

11. คณะกรรมการฝ่ายนำเที่ยวสวนเกษตร

1. นายสม	คำมณี	ประธานกรรมการ
2. นายบุญส่ง	ทองมา	รองประธานกรรมการ
3. นายบุญสี	ศรีเที่ยง	กรรมการ
4. นายรัตนชัย	พาพาน	กรรมการ
5. นายสุริยา	แจ้งสนาม	กรรมการ

12. คณะกรรมการฝ่ายนำเที่ยวทุ่งกุลลา

1. นายพัน	พายุหะ	ประธานกรรมการ
2. นายแหว	จำปาทิพย์	รองประธานกรรมการ
3. นายสม	แสนสีจันทร์	กรรมการ
4. นายเพชร	สวนงาม	กรรมการและเลขานุการ

13. คณะกรรมการฝ่ายบ้านพัก

1. นายสงบ	ใจสาหัส	ประธานกรรมการ
2. นายดุสิต	นาสุข	รองประธานกรรมการ
3. นายวิรัตน์	นามเขต	กรรมการ
4. นายอนันต์	ภาชนะวรรณ	กรรมการ
5. นายสม	แสนสีจันทร์	กรรมการ

6. นางจังกาศ	จันทร์เสน	กรรมการ
7. นางบุญเลิศ	อุปวงษา	กรรมการ
8. นายสมเกียรติ	สระแก้ว	กรรมการ
9. นายวรศาสตร์	สวนงาม	กรรมการ
10. นายทองใบ	ชวนละคร	กรรมการ
11. นางจรรยาลักษณ์	ทนสิงห์	กรรมการ
12. นายถนอม	พลอาสา	กรรมการ
13. นายเพชร	สวนงาม	กรรมการ
14. นายอำคา	แสงงาม	กรรมการ
15. นายสังวาล	พบวันดี	กรรมการ
16. นายบัวลอง	แพ่งวงษ์	กรรมการ
17. นายวิรัตน์	แจ้งสนาม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

14. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำเครื่องบายศรี

1. นางแดง	ไชยสีดา	ประธานกรรมการ
2. นางสุณี	เหนือโท	รองประธานกรรมการ
3. นางสุนิดา	ป่องนุ	กรรมการ
4. หนูจันทร์	ศรีเที่ยง	กรรมการ
5. นางจรรยาลักษณ์	ทนสิงห์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

15. คณะกรรมการฝ่ายพิธีกรรมสู่ขวัญ

1. นายโพธิ์	วาสนาม	ประธานกรรมการ
2. นายถนอม	พลอาสา	รองประธานกรรมการ
3. นายแจ้ด	เวียงคำ	กรรมการ
4. นายวัน ลานรอบ		กรรมการและเลขานุการ

16. คณะกรรมการฝ่ายจัดสถานที่

1. นายสันติ	แจ้งสนาม	ประธานกรรมการ
2. นายชำนาญ	เวียงคำ	รองประธานกรรมการ
3. จ.อ.พงษ์ศักดิ์	จันทวิมล	กรรมการ
4. นายสัญญา	ยิ่งกำแหง	กรรมการ
5. นายทองดี	ป่องไธ	กรรมการ
4. นายสัญญา	ยิ่งกำแหง	กรรมการ

6. พ.อ.อ.วุฒิชัย	ศรีศิลป์	กรรมการ
7. นายประคอง	ภูผาริซอ	กรรมการ
8. นายสุทัศน์	ธาวาอุดม	กรรมการ
9. นายอรัญ	สังกะสิงห์	กรรมการ
10. นายปิยะวัฒน์	ภูมิทัศน์	กรรมการ
11. นายชัยยุทธ	โนนสระคู	กรรมการ
12. นายธนากร	ตรีคาม	กรรมการ
13. นายสมนคร	ศรีเที่ยง	กรรมการ
14. นายสมภาร	น้ำกระจาย	กรรมการ
15. นายปทีป	นามวงษ์	กรรมการ
16. นายชาญชัย	คำภูเมือง	กรรมการ
17. นายวิจิตร	สุระใส	กรรมการ
18. นายจารึก	นาสุข	กรรมการ
19. นายฤทธิพร	ใจสาหัส	กรรมการ
20. นายชูศักดิ์	แจ้งสนาม	กรรมการ
21. นายอำนาจ	แจ้งสนาม	กรรมการ
22. นายรัฐวุฒิ	พานา	กรรมการ
23. นายจ้อย	โยธาจันทร์	กรรมการ
24. นายวิจิตร	ธรรมวิเศษ	กรรมการ
25. นายสน	พาที	กรรมการ
26. นายบัญญัติ	อรัญ	กรรมการ
27. นายกิตติกุล	หยุดยั้ง	กรรมการ
28. นายชาติรี	สิทธิศรี	กรรมการ
29. จ.อ.ยุทธศาสตร์	ขันตรี	กรรมการและเลขานุการ
30. นายสุวัตร	นาปองสี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

17. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำอาหารและเครื่องดื่ม

1. นางรัชนี	บุญศิลป์พร้อม	ประธานกรรมการ
2. นางแดง	ไชยจันลา	รองประธานกรรมการ
3. นางมาลัย	ราบุรี	กรรมการ

4. นางรังษี	แจ้งสนาม	กรรมการ
5. นายทวิช	ทวิวรรณกิจ	กรรมการ
6. นางดวงจันทร์	สมภาร	กรรมการ
7. นางประครอง	สีหินขาว	กรรมการ
8. นางสาวเวียน	ภาชนะวรรณ	กรรมการ
9. นายสม	คำมณี	กรรมการ
10. นักเรียนโรงเรียนกุ๊กกาสิงห์ประชาสรรค์		กรรมการ
11. นางจัญญลักษณ์	ทนสิงห์	กรรมการและเลขานุการ
12. นางสาวนางเยาว์	สวนงาม	กรรมการและเลขานุการ

18. คณะกรรมการฝ่ายพิธีกร

1. นายยืนยง	วรรณคำ	ประธานกรรมการ
2. นาคำ	แสงงาม	รองประธานกรรมการ
3. นายดุสิต	นาสุข	กรรมการ
4. นายเพชร	สวนงาม	กรรมการ
5. นายสวัสดิ์	อินธิแสง	กรรมการและเลขานุการ

19. คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัย

1. นายบุญโฮม	สีหาวงษ์	ประธานกรรมการ
2. ด.ต.อุเทน	พลอาสา	รองประธานกรรมการ
3. ส.ต.ท.บุญเด็ດ	สีหาวงษ์	กรรมการ
4. ส.ต.ท.ประกาศ	นามเขต	กรรมการ
5. สมาชิกอปพร.ทุกท่าน		กรรมการ
6. ส.ต.ท.คมสันต์	ศรีส่อง	กรรมการและเลขานุการ

20. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

1. นายสิทธิชัย	จันทะบุตรศรี	ประธานกรรมการ
2. สวัสดิ์	อินธิแสง	รองประธานกรรมการ
3. นายอำนาจ	ศรีเที่ยง	กรรมการ
4. นายวีระพงษ์	จันทร์สนาม	กรรมการ
5. นายสันติ	แจ้งสนาม	กรรมการ

6. นายวิชาติ	สุระใส	กรรมการ
7. นางจันทร์ทิพย์	อินธิแสง	กรรมการ
8. นางปิ่นเพชร	อินธิแสง	กรรมการ
9. นายดุสิต	นาสุข	กรรมการและเลขานุการ

21. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

1. นางสาวอด	สีนาทนาวา	ประธานกรรมการ
2. นางจรรยาภรณ์	ทนสิงห์	รองประธานกรรมการ
3. นายวิรัตน์	นามเขต	กรรมการ
4. นางสุนิศา	ป่องนุ	กรรมการ
5. นางเพ็ญมาลี	คำภูเมือง	กรรมการ
6. นางจันทร์ทิพย์	นาสุข	กรรมการและเลขานุการ

ขอให้คณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง จงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยประชุมวางแผนเตรียมการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หากมีอุปสรรคปัญหาใดๆ ให้รายงานคณะกรรมการที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการพิจารณาดำเนินงานต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายประเวศ นามเขต)

นายกเทศมนตรีตำบลกุกาสิงห์

ภาคผนวก ค โครงการ

โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร “งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม”
รอบสี่มวชน
โดยเทศบาลตำบลภูกาสิงห์ ร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลภูกาสิงห์
๑๘ เดือนมีนาคม ๒๕๔๙

หลักการและเหตุผล

งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม เป็นงานเทศกาลการท่องเที่ยวที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวจังหวัดร้อยเอ็ด และชาวบ้านภูกาสิงห์โดยทั่วกัน เพื่อให้ได้รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว รูปแบบการจัดการโดยชุมชนที่เหมาะสม และได้รับการพัฒนาในทุกด้านพร้อมกัน จึงได้จัดทำโครงการนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

วิธีดำเนินงาน

ประชุมปรึกษาหารือ กำหนดแนวทาง สำรวจแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญา กำหนดกิจกรรม กำหนดบุคคลรับผิดชอบ ฝึกซ้อมกิจกรรม ดำเนินการจัดงาน สรุปและประเมินผล

ปฏิทินการดำเนินงาน

รายการ	เวลาดำเนินการ 2548	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดประชุมวางแผนดำเนินงาน	๑ มีนาคม ๒๕๔๙	นายอำคา แสงงาม
2. แต่งตั้งคณะกรรมการ	๕ มีนาคม ๒๕๔๙	นายเพชร สอนงาม
3. ประชุมเตรียมความพร้อม	๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙	นายอำคา แสงงาม
4. ฝึกซ้อมกิจกรรม และจัดงาน	๑๘ มีนาคม ๒๕๔๙	นายดุสิต นาสุข
5. ประเมินผลและรายงาน	๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙	น.ส.นงเยาว์ สอนงาม

งบประมาณ ใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐๕,๕๐๐ บาท

เป้าหมาย สี่มวชน ๕๐ คน ชาวบ้าน ๒๕๐ คน รวม ๓๐๐ คน

ระยะเวลา วันที่ ๑๗ - ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๙ (รวม ๑ คืน ๒ วัน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่เหมาะสมกับศักยภาพนำไปสู่การพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

รายการท่องเที่ยวเทศกาล “งานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม”
สัมผัสกลิ่นไอประวัติศาสตร์ขอมและศิลปวัฒนธรรมชาวทุ่งกุลาร้องไห้
โดย เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย
จังหวัดร้อยเอ็ด

.....

วันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เวลา ๘.๐๐ น. คณะเจ้าของหรือผู้จัดการผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวพร้อมกันที่
 สวน

สมเด็จพระศรีนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดและออกเดินทาง
 เวลา ๙.๐๐ น. เข้านมัสการพระธาตุไตรตรึงษ์ บ้านตองต้อน โดยนายกองค์การ
 บริหาร

ส่วนตำบลกู่กาสิงห์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้การต้อนรับและนำชม
 เวลา ๑๐.๐๐ น. ชมสวนปาล์มน้ำมันโรงเรียนเกษตรพัฒนา โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา
 และ

ครูฉลอง คูเมืองและคณะให้การต้อนรับและบรรยายสรุป
 เวลา ๑๑.๐๐ น. ถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ กลุ่มแม่บ้านและผู้นำชุมชนให้
 การต้อนรับ ร่วมกินข้าวเหนียวส้มตำปลาเผาและฟังหมอลำเล้าตำนานทุ่ง
 กุลา

ร้องไห้ แล้วชมกระบวนการผลิตผ้าไหมพื้นบ้าน
 เวลา ๑๓.๐๐ น. ขึ้นรถไถนาไปชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ทุ่งกุลาร้องไห้ โดยนายสม คำมณี
 และคณะให้การต้อนรับ

เวลา ๑๔.๐๐ น. เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างอารมณ์กู๋ นายสงค์ ศรีเที่ยงและนาย
 นาค

ศรีเที่ยง นายโพธิ์ วาสนามให้การต้อนรับและบรรยายสรุป

เวลา ๑๕.๐๐ น. เข้าพักโฮมสเตย์ สัมผัสวิถีชีวิตในชุมชนบ้านกู่กาสิงห์

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทุกคนที่มาร่วมงานไปพร้อมกันที่บริเวณกู่กาสิงห์ วัดบูรพาภูน้อย

เวลา ๑๗.๓๐ น. นายกหรือผู้นำชุมชนพบปะและเชิญนักท่องเที่ยวร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ

เวลา ๑๘.๐๐ น. ร่วมรับประทานอาหารพาแลงหลังจากนั้นชมการแสดงศิลปวัฒนธรรม
 พื้นบ้าน โดยสภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์

เวลา ๒๑.๓๐ น. เข้าพักโฮมสเตย์ในชุมชน

วันที่ ๑๙ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เวลา ๐๗.๐๐ น	ตักบาตรหน้าบ้านพักโฮมสเตย์ตามวิถีชีวิตชาวบ้าน
เวลา ๐๗.๓๐ น	รับประทานอาหารเช้า ณ บ้านพักโฮมสเตย์
เวลา ๐๘.๐๐ น	เลือกซื้อสินค้าพื้นเมือง เป็นของที่ระลึก ณ วัดบูรพาภรณ์น้อย
เวลา ๐๙.๐๐ น	ผู้นำชุมชนร่วมส่งและอำลา ณ วัดบูรพาภรณ์น้อย นักท่องเที่ยวเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

รายงานการจัดงานท่องเที่ยวรอบสื่อมวลชน
เทศบาลตำบลกุ่ากาสิงห์ ร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกุ่ากาสิงห์
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
วันที่ ๑๘ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
(๒ วัน ๑ คืน)

.....

ความสำคัญของการเข้าค่าย

การจัดงานท่องเที่ยวครั้งนี้เป็นการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านกุ่ากาสิงห์ เพื่อให้สื่อมวลชนได้รับทราบ ศักยภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ให้มีความพร้อมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน ในระดับสื่อมวลชน
๒. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๓. เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน
๔. เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง และมีความเข้มแข็งยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น ๓๐๐ คน ดังนี้

๑. สื่อมวลชน จำนวน ๒๐ คน เจ้าของหรือผู้จัดการทัวร์นำเที่ยว จำนวน ๒๐ คน เจ้าของหรือผู้แทนผู้ประกอบการโรงแรม จำนวน ๑๐ คน รวม ๕๐ คน
๒. ผู้นำชุมชน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน คณะครู ผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย เกษตรจังหวัด เครือข่ายนักวิจัย Node ทุ่งกุลารุข จำนวน ๒๕๐ คน

งบประมาณ

ใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐๕,๕๐๐ บาท

กิจกรรมการท่องเที่ยว

๑. กิจกรรมทั่วไป

- ๑.๑ การต้อนรับอย่างอบอุ่นเป็นกันเอง ที่วัดไตรตรึงษ์บ้านต๋องด่อน
- ๑.๒ นมัสการพระธาตุไตรตรึงษ์ โดยคุณพ่อไสว บุญถม เป็นผู้บรรยาย
- ๑.๓ เยี่ยมชมสวนป่าโรงเรียนจตุรคามพัฒนา โดย นายฉลองคูเมือง
- ๑.๔ เยี่ยมชมศูนย์ผ้าไหม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กินข้าวเที่ยง ปลาเผา ฟังเล่าตำนานทุ่งกุลาริงกลอนลำ จากคุณพ่อสุพรรณ พายุหะ
- ๑.๕ ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดาว่างอารมณีกู่
- ๑.๖ เยี่ยมชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่
- ๑.๗ เข้าพักในบ้านโฮมสเตย์ (๓๐ หลัง รีสอร์ท ๓ หลัง)
- ๑.๘ พิธีบายศรีสู่ขวัญ ต้อนรับนักท่องเที่ยว
- ๑.๘ กินข้าวแลง และชมการแสดงที่หน้าปรังค์กู่กาสิงห์
- ๑.๑๐ เข้าพักในบ้านโฮมสเตย์บุญตักบาตรที่หน้าบ้านพัก
- ๑.๑๑ เลือกซื้อสินค้าพื้นบ้านเป็นของที่ระลึก

การประเมินผล

๑. ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์ ได้จัดทำแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและจัดทำช่องคำถามปลายเปิดให้ตอบอย่างอิสระ ซึ่งผลการประเมินมี ดังนี้

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวบ้านภูกาสิงห์

.....

ผู้ให้ข้อมูล

- ☐ สื่อสารมวลชน ☐ ผู้ประกอบการโรงแรม ☐ ผู้ประกอบการทัวร์นำเที่ยว ☐ ครู
☐ กลุ่มแม่บ้าน ☐ ผู้นำชุมชน ☐ นักเรียน ☐ อื่นๆ

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามระดับพอใจ และเขียนข้อคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ

รายการกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็น ว่าควรทำอย่างไร
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุงแก้ไข	
๑.เส้นทางการท่องเที่ยว	๑๐	๒๒	๑๑	๒	๑	
๒.พระธาตุไตรตรึงษ์	๑๑	๒๔	๘	๒	-	
๓.สวนป่าโรงเรียนจตุรคาม	๕	๒๒	๑๒	๗	-	
๔.ต้นรับที่ศูนย์การท่องเที่ยว	๑๕	๒๔	๖	๑	-	
๕.กินข้าวปลาเฒ่าเล่าตำนาน	๒๔	๑๔	๓	๔	๑	
๖.สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	๑๔	๒๐	๑๑	๒	-	
๗.พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน	๑๑	๒๔	๖	๓	๒	
๘.มัคคุเทศก์น้อย	๑๗	๒๒	๕	๒	-	
๙.ภูโพนวิจ	๑๑	๒๕	๘	๑	๑	
๑๐.ภูโพนระซัง	๑๕	๒๑	๔	๓	๒	
๑๑.ภูกาสิงห์	๒๒	๒๐	๒	๑	๑	
๑๒.การเข้าบ้านพัก	๒๓	๑๙	๕	-	-	
๑๓.อาหารพาแลง	๑๙	๑๘	๗	๑	๑	
๑๔.รายการแสดง	๒๑	๑๗	๕	๑	๑	
๑๕.อัยยาศัยเจ้าของบ้าน	๒๖	๑๘	-	๑	-	
๑๖.การตัดบาตรตอนเช้า	๑๑	๒๗	๗	-	๑	
๒๗.สถานที่เที่ยวในชุมชน	๑๒	๒๘	๕	-	๑	

ความคิดเห็นอื่น.....

ผลการประเมินผล

ส่วนคำถามปลายเปิดที่ถามให้ตอบโดยอิสระว่า “ความคิดเห็น ว่าควรทำอะไร” หรือ “ความคิดเห็นอื่นๆ” ในงานท่องเที่ยวงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหม คำตอบมีดังนี้

บ้านพักเชาเนานอน

๑. ชอบคุณเจ้าของบ้าน เจ้าภาพ ต้อนรับด้วยความอบอุ่น
๒. อธิยาศัยเจ้าของบ้าน คิดว่าเปรียบเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน
๓. บ้านพักก็ดีมาก เจ้านบ้านให้การต้อนรับดีมาก
๔. อธิยาศัยดีมาก ๆ
๕. แยกที่เข้าพักเรียบง่าย อารมณ์เบิกบาน
๖. อธิยาศัยเจ้าของบ้านถือว่าเป็นลูกหลานมาเยี่ยมเยือน
๗. คนในชุมชน หมู่บ้านกู่กาสิงห์ ให้การต้อนรับดีมาก รู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่ง ถ้ามีโอกาสอยากมาเที่ยวอีก
๘. จากการท่องเที่ยวกู่กาสิงห์ ประทับใจในหลายเรื่อง ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวก็ดี ชาวบ้านให้การต้อนรับที่ดี เจ้าของบ้านพักให้การต้อนรับที่ประทับใจมาก

การรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม

๑. เส้นทางให้สะอาด ติดธงให้สวยงาม
๒. เน้นความสะอาดรอบบริเวณกู่
๓. ทำความสะอาดในบริเวณหมู่บ้าน ให้สะอาดกว่านี้ ตามหน้าบ้าน
๔. สภาพแวดล้อมควรปรับปรุง

อาหารพาแลง

๑. ควรมีอาหารของภาคกลางบ้าง
๒. ทำอาหารให้ทุกคนกินได้คือ แยก ไทย ฝรั่ง
๓. กับข้าวหรืออื่นๆ ควรทำให้ดีมากกว่านี้อีก
๔. ควรจัดผู้เสิร์ฟ
๕. อาหารพาแลงเน้นที่พอใจกับแขกที่มาร่วมงาน

ความต้องการรูปแบบการจัดงาน

๑. อยากให้เป็นงานประจำปี
๒. จัดโครงการนี้ขึ้นอีกในช่วงทำนา เพื่อให้เหมาะสมกับช่วงเทศกาล

การบริหารจัดการ

๑. แบ่งสายงานให้มีคนรับผิดชอบมากกว่านี้

๒. เทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านหรือไม่

๓. ผู้นำมีส่วนร่วมและเป็นเกียรติในงาน

การแสดงศิลปวัฒนธรรม

๑. รายการแสดงมากเกินไป

๒. การแสดงสวยงาม

๓. ผู้แสดงทำได้เต็มกำลังความสามารถ

๔. การแสดงระยะเวลาควรน้อยกว่านี้ สั้น เข้าใจง่าย ระบบการแสดงควรต่อเนื่อง การแสดงควรเป็นเรื่องราวที่เห็นชัดเจน

ระบบเสียง แสงสี

๑. การแสดงควรเพิ่มแสงอีก

๒. แสงสีไม่เข้าใจ

๓. ระบบแสงสีรอบๆควรปรับระดับ สีแสงไฟฟ้าให้พอ

๔. เราทำมาก็ปี เรื่องแสงสว่างไม่เคยมีปัญหาเลย บ้านเป็นเทศบาลมีไฟใช้แล้ว

๕. ให้แก้ไขด้านแสงไฟในปรางค์กู่ และหน้าเวทีการแสดง

๖. การแสดงสวยงามแต่ไฟไม่พอ

๗. ควรปรับปรุงแสงสีเสียงให้ดีกว่านี้อีก

๘. ควรให้ติดไฟรอบๆให้สว่างสวยงาม ในงานกินข้าวทุ่งนุ่นผ้าไหมจัดเทียนไฟสว่างที่กินอาหาร

๙. ระบบสี เสียงควรมีมากกว่านี้

มัคคุเทศก์น้อย

๑. ลูกหลานสามารถอธิบายประวัติภู่กาสิงห์ได้ดี

๒. มัคคุเทศก์น้อยนำเสนอได้ดี

๓. ลูกหลานสามารถอธิบายประวัติภู่กาสิงห์ได้ดี

การประชาสัมพันธ์

๑. ถ้ามีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมมากกว่านี้ จะเป็นการดีมากเพราะเป็นแหล่งที่ดูผสมผสาน

๒. ควรที่จะทำการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากกว่านี้ ควรมีบิวชัวร์ตามโรงแรมต่างๆ และสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่านี้ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนได้ทราบมากกว่านี้

๓. อยากเน้นเรื่องป้าย ลูกศรชี้บอกสถานที่ตั้ง

สินค้าของที่ระลึก

๑. ควรมีสินค้าหรือร้านค้าจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง หรือโอท็อปวางจำหน่ายแก่ผู้มาเยือน เพราะจะได้เป็นของขวัญหรือของฝากติดตัวกลับบ้าน เป็นการโฆษณาชักชวนให้มาเที่ยวในโอกาสต่อไป

๒. ขอให้ทำของขวัญที่มีความหมายของภู่กาสิงห์ด้วย

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

๑. ขึ้นชมในความสามัคคี และรู้รักษาวัฒนธรรมและมรดกพื้นบ้าน

การชี้แจงรายรับรายจ่าย

๑. ควรชี้แจงรายได้หรือขาดทุน ชี้แจงให้ชุมชนรับรู้จะเป็นที่พอใจในการเข้าร่วมทุกครั้งที่เป็นที่พอใจ

ภาคผนวก ง ประวัตินักวิจัย

ประวัตินักวิจัย

๑. นายอำคา แสงงาม อายุ ๔๗ ปี

-ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๗๕ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองเมืองแสน ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา(เน้นมนุษยศาสตร์)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

-สถานภาพทางสังคม ตำแหน่งครู ค.ศ. ๒ โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ประธานสภาวัฒนธรรม
ตำบลกู่กาสิงห์ ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๓๒๐๖๕

๒. นายเพชร สอนงาม อายุ ๔๗ ปี

-ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๗๘ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองเมืองแสน ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-สถานภาพทางสังคม สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๓ ๑๔๔๖๓๐๑

๓. นายดุสิต นาสู อายุ ๓๑ ปี

-ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองเมืองแสน ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาวิทยาศาสตรการกีฬา สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต

-สถานภาพทางสังคม เทศมนตรีเทศบาลตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๕ ๕๖๓๐๓๓๕

๔. นางจันทร์ทิพย์ นาสู อายุ ๓๑ ปี

-ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองเมืองแสน ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

-สถานภาพทางสังคม เจ้าหน้าที่ฝ่ายการท่องเที่ยว เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๕ ๘๖๓๑๑๐๓

๕. นางศรินันท์ เวียงคำ อายุ ๔๑ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑ บ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ;วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ และ
ป. บัณฑิต วิชาการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

-สถานภาพทางสังคม เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๔ ๗๕๕๒๔๑๑

๖. นางเพ็ญมาลี คำภูเมือง อายุ ๔๑ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๒๕๖ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองเมืองแสน ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนจันทบุรุษเบกษาอนุสรณ์

-สถานภาพทางสังคม เหมียญญิก กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ ๑

-โทรศัพท์ ๐๑ ๐๖๑๓๕๓๔

๗. นางสาวค เวียงคำ อายุ ๓๘ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓ หมู่ที่ ๑ บ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

-สถานภาพทางสังคม ฝ่ายการเงินกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ ๑

-โทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๓๒๐๔๓

๘. นายอนันต์ ทอนจอก อายุ ๔๑ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ที่ ๓ บ้านกู่ก้อย ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

-สถานภาพทางสังคม ผู้ใหญ่บ้านบ้านกู่ก้อย

-โทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๓๒๐๔๔

๙. นางนงเยาว์ สอนงาม อายุ ๓๔ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๒๖๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองสิม ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

-สถานภาพทางสังคม ครู ก.ศ. ๒ โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๕ ๕๔๑๓๗๔๔

๑๐. นายอุทัย บัวแก้ว อายุ ๔๕ ปี

-ที่อยู่บ้านเลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๓ บ้านกู่ก้อย ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

-การศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

-สถานภาพทางสังคม ฝ่ายศิลปะการแสดงสภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์

-โทรศัพท์ ๐๗ ๒๑๕๔๑๗๐

ภาคผนวก จ แผนที่

